

A Helyi Akciócsoport neve

Marcali Helyi Közösség Egyesület

HELYI KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2014-2020

2017. szeptember

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata	4
2. A Helyi Községi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása	6
3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése	10
3.1 Helyzetfeltárás.....	10
3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások	18
3.3 SWOT	25
3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása	29
4. A stratégia jövőképe.....	31
5. A stratégia célhierarchiája	32
6. Cselekvési terv	37
6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása	37
6.2 Együttműködések.....	54
6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	55
6.4 Kommunikációs terv	60
6.5 Monitoring és értékelési terv	63
6.6. Horizontális célok	65
6.6.1 Esélyegyenlőség.....	65
6.6.2 Fenntarthatóság	66
6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása.....	67
7. Indikatív pénzügyi terv	68
8. Kockázatok	69

Vezetői összefoglaló

Marcali egyik meghatározó jelentőségűnek tekinthető sajátossága, hogy része a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetnek. Ez a természetföldrajzi adottság biztos kiindulópontot jelenthet a Város számára, hogy meglévő gazdasági, közszolgáltatási központ szerepét bővítse az idegenforgalom infrastrukturális és humán kínálatának fejlesztésével. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet számára továbbra is kihívást jelent a szezonális, melyre választ a kiemelkedő attrakciókra épülő komplex kínálat biztosítása, az egyes turisztikai programelemek összefonódása, egymásra épülése, valamint a turizmus szereplőinek együttműködése hozhat akár a kiemelkedő vonzerők térségi szinten összehangolt fejlesztésével. Ezen keresztül érhető el, hogy a Város a környező táj egyedülálló természeti és kulturális adottságaira építve, európai szinten igényes, exkluzív, vonzó lakó-, üdülő-, és munkakörnyezetté, a megye nemzetközi jelentőségű rekreációs térségévé váljon, mely alapot ad az egészségturizmusban rejlő lehetőségek kiaknázására is.

Mindezek mellett erőfeszítéseket kell tenni a gazdaság diverzifikálására a táji-, természeti értékek megóvásának szem előtt tartásával. A táji, kulturális adottságokból kiindulva a Városban az ipar és a mezőgazdaság mellett még jelen van az egyedi értéket, balatoni specialitást jelentő termékek előállítására alkalmas kézművesipar, borászat, melynek fennmaradását támogatni kell.

Az idegenforgalom számára vonzó város azonban nem jöhet létre erős helyi közösség nélkül. A helyi társadalom, - életkorra, nemre, jövedelmi helyzetre tekintet nélkül- aktív támogatása elengedhetetlen a létrehozandó infrastruktúra gazdaságos és hatékony üzemeltetéséhez a közösségi terek életteli történő megtöltéséhez. A Stratégia megvalósítása során szükséges, hogy a város közösségei a sajátjuknak tudják, - ne csak érezzék- a helyi program kínálatot, ezért ötleteiket anyagi forrásokkal is támogatni kell.

A Város épített környezetét elemezve megállapítható, hogy elsősorban nem új épületek, közösségi terek emelésére van szükség, hanem a meglévő építészeti sebek gyógyítására, a kihasználatlan épületek, közösségi terek funkcióval való ellátására.

A projekt tervezése során érvényesült a stratégiai gondolkodás, a beavatkozási területek a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet fejlesztési programjában, Somogy Megye Integrált Területfejlesztési Programjában, illetve Marcali Integrált Településfejlesztési Stratégiájában, Marcali Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi programjában megfogalmazott jövőképeknek, átfogó céloknak, és intézkedéseknek megfelelően kerültek meghatározásra.

A Város jövő képe alapján Marcali hosszú távon a fenntartható fejlődés városa, egy egészséges, a helyi és térségi lakosság számára magas életminőséget, lakó- és munkahelyet nyújtó, „zöld” város, amely magas színvonalú szolgáltatásaival és helyi attrakcióival kiemelkedő turisztikai és rekreációs szerepet tölt be.

A HKFS kiemelt fejlesztése, - a „**Kulturális Korzó**” stratégia megvalósításának egyik alappillére- a fedett piacként használt Vásártér épület felújítása, közösségi térként történő használata. A Vásártér egyszerre nyújt infrastrukturális hátteret a közösségi alapú gazdaságfejlesztéshez (piac épület szerkezetének megtartásával, a helyi termékek kereskedelmének népszerűsítéséhez), valamint a helyi kézműves hagyományok fennmaradásához. A létrejövő új közösségi tér a fiatalok, családok, idősek találkozási helyévé válik.

A Stratégia sikerét, a kulcsprojektek fenntarthatóságát 6 intézkedés (3 ESZA- 3 ERFA) támogatja, melyek lehetőséget nyújtanak az aktív közösség számára, hogy ötleteiket, elképzeléseiket a kitűzött célok mentén megvalósíthassák:

„**Itt a helyed**” (ESZA) című felhívás nyújt támogatási forrást a kulturális, közösségi programok szervezésére, lebonyolítására. A beavatkozással olyan közösségi téren (közterület, közintézmény) megvalósuló rendezvényeket kívánunk támogatni, melyek egyrészt egyszerre szolgálják a helyi lakosságot, valamint jelentenek turisztikai attrakciót. Másrészt az Egyesület támogatni kívánja az

önkéntes munka régi hagyományának újjászületését, a közösségi terek közösségi aktivitással történő felújítását.

„Értsd meg a múltat, alakítsd a jövőt” (ESZA) beavatkozással el kívánjuk érni a helyi nép- és egyházi- ünnepek, hagyományok felelevenítését, tovább élését, melyek a közösséghez tartozás, a helyi identitás alappillérei. Az intézkedés elsősorban olyan tevékenységeket kíván támogatni, melyek innovatív és interaktív módon vonja be a célcsoportot alkotó gyermekeket, fiatal felnőtteket, a digitális eszközök minél szélesebb használatával.

„Vásárolj helyben” (ESZA) intézkedés támogatja a helyi kézműves-, kisipari-, mezőgazdasági termékek és szolgáltatások kereskedelmét. A felhívással az egyesület egyszerre kívánja a kereslet és kínálati oldalt is ösztönözni, ennek érdekében a pályázati források a helyi termékek kereskedésének népszerűsítését, és a lassan hiány szakmának számító kisipari tevékenységek bemutatását, szakember toborzását szolgálják.

„Élményszerű ismeretszerzés” (ERFA) beavatkozással a városi kulturális intézmények felújítását, illetve eszközfejlesztését kívánja az Akciócsoport ösztönözni. A támogatás elsősorban olyan innovatív, funkció bővítő beruházásokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak a jelenlegi intézményrendszer kihasználtságának növeléséhez, ezen keresztül pedig közösségi térként történő pozicionálásukhoz.

„Miénk a tér” felhívás a meglévő közterületek fejlesztését tűzi ki célul. A beavatkozás szoros kapcsolatban van az „Itt a helyed”, „Vásárolj helyben” felhívással, céljaik azonosak, azonban a beavatkozás módja eltérő. Az ERFA források igénybevételével a közterületek funkciója, időbeli hasznosításuk bővíthető.

„Játszunk együtt” (ERFA) felhívás a rekreációs területek fejlesztésével a társadalmi kohézió erősítését kívánja elérni, ezért elsősorban olyan beruházásokat támogat, mely lehetővé teszi a különböző korú és társadalmi csoportok közös sportolását, tehát egy térben nyújt sportolási lehetőséget fiatalok, idősek, és hátrányos helyzetű csoportok számára.

A Helyi Akciócsoport megalakításával az Egyesület célja a helyi lakosság minél szélesebb körének bevonása a Város fejlesztésbe, a civil kezdeményezések felkarolása, támogatása. Hiszünk benne, hogy sikeres stratégiát széles társadalmi bázissal és hatékony munkaszervezeti háttérrel lehet megvalósítani. Ennek érdekében a Marcali Helyi Közösség Egyesület munkaszervezeti feladatait Marcali Közös Önkormányzati Hivatal látja el, mely szervezet megfelelő humán erőforrással rendelkezik a pályázatok projektmenedzsmenti feladatainak ellátása során. Az egyesülethez a marcali székhellyel rendelkező civil szervezetek, vállalkozások, helyi lakosok korlátozás nélkül csatlakozhatnak. Az Egyesület legfőbb döntéshozó szerve az egyesület valamennyi tagjából álló közgyűlés.

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A helyi önkormányzat, mint a megfelelő erőforrásokkal rendelkező szervezet a tervezési folyamat alatt számos közleményt és hírt közölt a helyi elektronikus és írott médiában, melynek eredményeképpen az akciócsoport már 2016. április 5-én megtarthatta első egyeztető megbeszélését. A minél szélesebb körű tervezés és együttműködés megvalósítása érdekében az akció csoport az egyesületi működés formáját választotta, biztosítva valamennyi tenni akaró helyi lakos, szervezet és vállalkozás számára a HACCS működésében, döntéshozatalában való részvételt. Az egyesület megalakítása során az alapszabályban került rögzítésre az egyes ágazatok szerepe, döntéshozatalban való részvételük.

Marcali Város Önkormányzata már a 2016. év eleji lakossági fórumok során tájékoztatta a lakosságot a következő évek fejlesztési elképzeléseiről, illetve várta a lakosság véleményét. A lakossági fórumok megtartása után fontosnak éreztük, hogy még szélesebb körben kikérjük a lakópolgárok véleményét, hiszen a fejlesztések akkor lesznek fenntarthatóak, amennyiben azok valós társadalmi igényekre építenek.

2016 márciusában állítottunk össze a lakosság részére egy kérdőívet, amit online is elérhetővé tettünk a város honlapján (A Marcali Helyi Közösség, Marcali város honlapján aloldalt hozott létre (<http://marcali.hu/index.php/onkormanyzat/cld>)). Ezen az oldalon minden érdeklődő ismertetőt kap a pályázati felhívásról, lehetősége nyílik a tervezési folyamatban való részvételre, a HKFS kialakításába, kérdőív kitöltésére), valamint papír alapon elhelyeztünk a Közös Önkormányzati Hivatalban, az önkormányzat intézményeiben, orvosi rendelőkben, a postán, illetve a havonta megjelenő Marcali Napló című kiadvány mellékleteként minden háztartásba eljuttattuk. A lakosság figyelmét többször is felhívtuk a részvételre, a válaszadói hajlandóság érdekében felhívó plakátokat helyeztünk ki a város több pontján. A visszaküldés idejét két hétben állapítottuk meg, így a határidő 2016. április 8-a volt. A beküldési határidő leteltét követően összesen 1121 kérdőív érkezett vissza, ezekből 13-at érvénytelenné nyilvánítottunk, mivel nem marcali lakos töltötte ki. A város felnőtt korú lakosságához mérten sikerült a lakosság 11%-át megkérdeznünk.

Az adatbázist megtisztítottuk, majd nemre és életkorra vonatkozóan súlyoztuk a változókat annak érdekében, hogy a mintát reprezentatívnak tekinthessük. Az elemzés 2016. április 20-ával készült el.

A lakossági kérdőívek értékelését követően a nehezebben elérhető hátrányos helyzetű csoportokat képviselő civil szervezetekkel, intézményekkel fókuszcsoportos interjúkat készítettünk, és a személyes találkozás lehetőségét kihasználva tájékoztatást nyújtottunk a Helyi Akciócsoport lehetőségeiről, elképzeléseiről.

A kérdőívek mellett a felhívásra jelentkező szervezetek körét is figyelembe véve összeállítottuk azon civil szervezetek, gazdasági szereplők és intézmények listáját, amelyektől a stratégia megalkotásához legtöbb segítséget kaphatjuk. A kiválasztást megelőzte egy előzetes megkeresés, amelyben kértük a megszólítottakat, hogy amennyiben részt kívánnak venni a közös munkában, jelezzék számunkra. A résztvevők listájának összeállítása után tartottunk egy egyeztető megbeszélést, amelynek során tájékoztatást adtunk a HKFS céljairól, fontosságáról. Ezt követően kértük a megjelenteket, hogy Marcali vonatkozásában javasoljanak olyan programelemeket, amelyek a város kulturális és közösségi életét, a helyi identitást, és a közösségi kohéziót erősítenék, írják le, milyen fejlesztéseket javasolnának, majd küldjék el a HACS munkaszervezetnek. A munkaszervezet ezután összegyűjtötte az adatokat a három szféra szerint, a javaslatokat csoportokba rendezte és megjelenítette az összetartozó elemek mellett hányan említették az adott programot/célt.

Ezt követően műhelymunkára hívtuk a résztvevőket – 3 alkalom a 3 szféra számára. Táblán megjelenítettük az egyes csoportokat a jelölések számával együtt. A résztvevők láthatták, hogy mely elképzelések támogatottak erősebben és melyek kevésbé. Arra kértük a résztvevőket – mind a három csoportot külön-külön, hogy vitassák meg az általuk javasoltakat és közösen alakítsanak ki álláspontot. Arra kértük őket, hogy csoportonként 5 fejlesztési célt, programot válasszanak ki, amelyeket ők a legfontosabbnak tartanak.

Következő lépésként a tervezői csoport összegezte a 3 szféra által kiválasztott 5 fejlesztést, emellett összevetette a három műhelymunka során elhangzott további ötleteket, amennyiben egy fejlesztési irány legalább kettő szféra által említve volt, úgy azt a 15 mellé felkerült. Ezután olyan workshopot tartottunk, ahol mindhárom szféra együttesen jelen volt. Ugyancsak táblán tüntettük fel a korábbi csoportmunkák eredményét, majd arra kértük a résztvevőket, hogy a látottak alapján keressenek kapcsolódási pontokat a javaslatok között, vitassák meg, melyek lennének a legfontosabbak. A műhelymunka során az egyes csoportok által tett javaslatok, amelyek összefüggtek, összevonásra kerültek. Ezt követően némileg módosultak a fejlesztési célok. A résztvevőket ezután arra kértük, hogy a szűkített célok közül válasszanak ki 5-öt, írják le papírra az 5 számot, majd ezek összegyűjtésre és összeszámolásra kerültek, és feltüntettük a táblán. A Stratégia beavatkozásait ezen 5 cél mentén valósítjuk meg.

Jelen Stratégia kialakításában említendő, hogy a kérdőívvel megkérdezettek több, mint fele a kulturális programokat, míg 46%-a a közösségi, önkéntességre épülő programokat hiányolta a városban. A válaszadók 61%-a szerint nagyobb hangsúlyt kell fektetni a városban új játszóterek kialakítására, a meglévők színvonalának javítására, 69% szerint pedig az épített értékek megőrzésére. A kérdőív jelen

stratégia kialakításában meghatározó pontja, hogy amennyiben új funkciót kapnak a közösségi terek a városban, úgy a válaszadók 81%-a használná őket (36% rendszeresen).

A kérdőív fentebb jelzett eredményei is alátámasztják a műhelymunkák során javasolt fejlesztési területek fontosságát.

2016. március 10.	CLLD regisztrációs felhívás megjelenése
2016. március 11.	Felhívás megjelenése a marcali.hu weboldalon a Helyi Közösség munkájában való részvételre
2016. március 21.	Tervezői munkacsoport első ülése. (5 fő) Műhelymunkákon részt vevő szervezetek körének meghatározása szféránként; lakossági kérdőív elkészítése
2016. április 5.	Helyi Akciócsoport első egyeztető ülése: A Marcali Helyi Közösség megalakulása, döntés az egyesületi formáról; a képviseletre jogosult szervezet meghatározása
2016. április 13.	Marcali Helyi Közösség Egyesület megalakulása
2016. április 20.	Lakossági kérdőívek értékelése
2016. április 25.- 29.	Fókuszcsoportos interjúk a hátrányos helyzetűeket képviselő civil szervezetekkel, intézményekkel
2016. május 2.	1. projekt gyűjtő megbeszélés valamennyi érdeklődő számára
2016. május 3.	Tervezői munkacsoport rendszerezi a projekt ötleteket a 3 szféra számára
2016. május 9-11.	Műhelymunka a három szféra számára
2016. május 15.-19.	Tervezői csoport összegzi a műhelymunkák eredményét
2016. május 29.	Workshop a műhelymunkák, lakossági kérdőív eredményeiről, célhierarchia, célok, beavatkozási területek meghatározása
2016. június 20.	Elkészült HKFS véleményezésre történő közzététele a Közösség oldalán.
2016. június 27.	Véleményezési határidő lejárata.
2016. július 4.	Marcali Helyi Közösség Egyesület közgyűlése elfogadja a HKFS-t.

A 2017. augusztus 1-én megszületett támogatási döntés alapján a stratégia felülvizsgálata vált szükségessé. Az módosítás az eredetileg elfogadott Stratégiához képest a kulcsprojektek számát, valamint az egyes intézkedésekre rendelkezésre álló forrás összegét csökkenti, ám a stratégia céljait és eszközrendszerét nem befolyásolja.

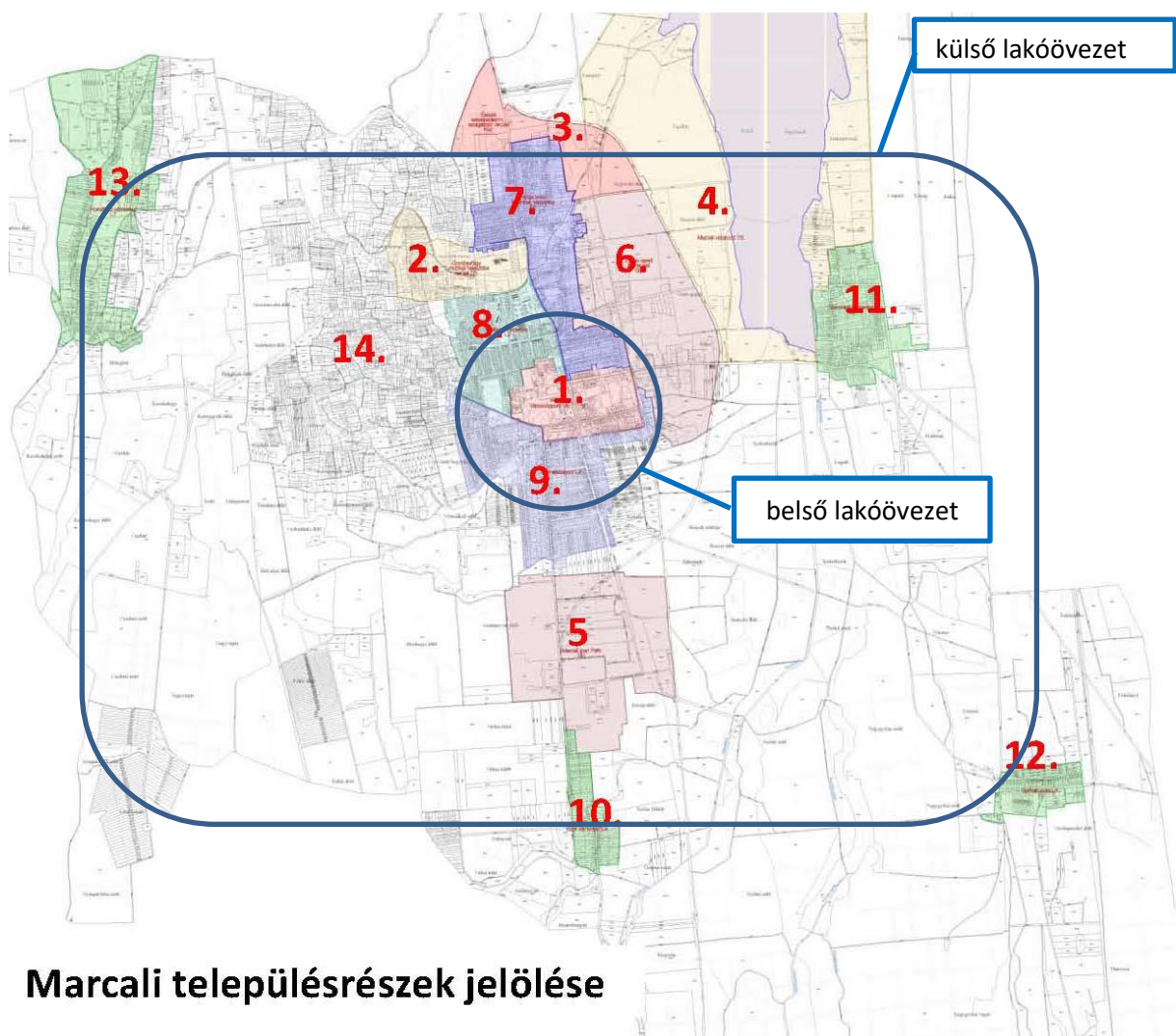
2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

2.1. Földrajzi, társadalmi, gazdasági koherencia/homogenitás, közös jellemzők

A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégiával Marcali Város teljes közigazgatási területét fedjük le. A Város a Dél- dunántúli régióban, Somogy megyében található. A város a Marcali-háton fekszik, lakónépességének száma a KSH 2014. évi helységnévkönyve alapján 11.697 fő. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a roma kisebbség aránya 3,4%; a német kisebbség aránya 1,1%. A vallásukat gyakorlók közül a felekezeti hovatartozás szerint a lakosság 93%-a római katolikus, ami jelentősen meghatározza a közösségi rendezvényeket, hagyományokat.

A város egyik meghatározó jelentőségűnek tekinthető sajátossága, hogy része a Balaton fejlesztési régióknak, ugyanakkor a Dél-dunántúli régió, valamint Somogy megye észak-nyugati kapujaként lényeges kapcsolódási pontként jelenik meg Nagykanizsa, Keszthely és Nyugat-Magyarország települései felé.

Az országos közúti kapcsolatok egyben meghatározzák a településrészek egymás közti kapcsolatát, mind kelet-nyugati, mind észak- déli irányban létrehozva a település ipari, alvó, turisztikai és szolgáltató központ övezetét. A településrészek közül a lakóövezetek (7db) a szolgáltató intézmények székhelyeként szolgáló városrészt jelentő városközpont körül helyezkednek el. A külső és belső körön lévő lakóövezetek között található 2 turisztikai; 2 ipari- gazdasági fejlesztési terület; valamint 1 kereskedelmi, szolgáltató terület. A városrészek közötti kapcsolatot az országos közutak sugaras hálózata erősíti, melyek a városközpontban találkoznak, meghatározva a munkaerő áramlását. A munkaerő kereslet koncentrációját jelzi, hogy a település járásközpont, és ipari szerepének köszönhetően a környező települések lakosságának 40%-a ingázik a városba.

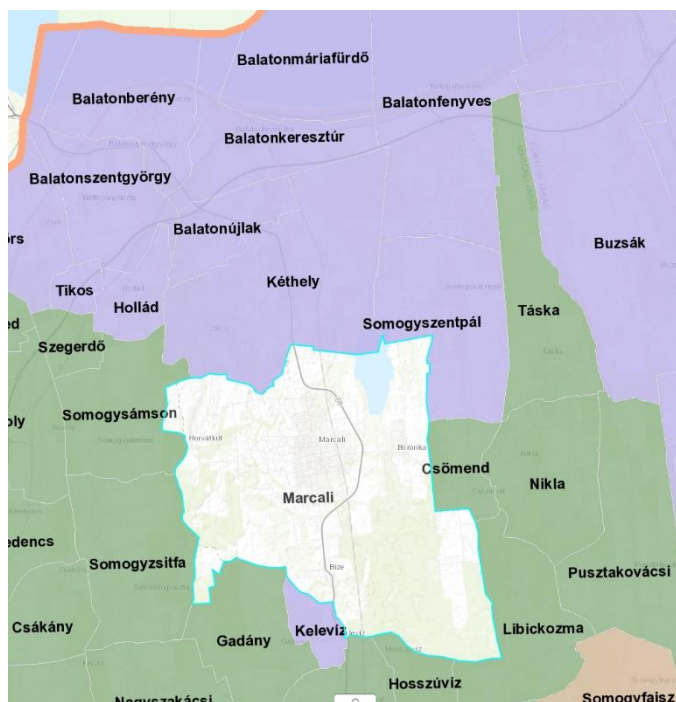
Marcali településrészek jelölése

1. Városközpont (Vk)
2. Gombavölgy-Turisztikai fejlesztési terület (Tf1)
3. Északi kereskedelmi, szolgáltató terület (Ksz)
4. Marcali víztározó – Turisztikai fejlesztési terület (Tf2)
5. Marcali Ipari Park – Ipari-, gazdasági fejlesztési terület (Gi1)
6. Észak-keleti iparterület – Ipari-, gazdasági fejlesztési terület (Gi2)
7. Észak-keleti (gombai) városrész - lakóövezet (L1)
8. Nyugati városrész - lakóövezet (L2)

9. Déli alközpont - lakóövezet (L3)
10. Bizei városrész (L4)
11. Boronkai városrész (L5)
12. Gyótapusztai városrész (L6)
13. Horvátkúti városrész (L7)
14. Szőlőhegy (külterület)

A településképet jelentősen befolyásolja a Város kitűnő földrajzi elhelyezkedése, a Marcali-hát és a Balaton közelségének földrajzi adottsága, mikroklímája, mely elsősorban a szőlőműveléshez, erdőgazdálkodáshoz nyújt háttérrel, meghatározva egyben a városképet is. A zártkerti szőlőhegyek, valamint a város zöld területi, parkjai a helyi identitás meghatározó elemei, melyek a közösségi programok helyszínéül is szolgálnak.

A helyi identitástudatot olyan Marcaliban született, élt személyek jelenítik meg, mint Marczali Henrik, Tóth Ágoston, Noszlopy Gáspár, Kozma Andor, Bernáth Aurél, Lengyel József. Ugyanakkor nem elhanyagolható a város katonai múltja sem, melynek keretében két helyőrség is működött a városban, jelentős befolyást gyakorolva a város társadalmi, gazdasági fejlődésére, melynek jelei napjainkban is láthatók.

A Marcali HKFS és szomszédos Leader HFS akcióterületek lehatárolása:

A Marcali HKFS tervezési területe jól elkülönül a szomszédos LEADER HFS tervezési területektől.

A mellékelt térképen lila színnel került jelölésre a Balatongyöngye Vidékfejlesztési Egyesület; zöld színnel a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területe.

2.2. Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek

A közös identitás tudat, a földrajzi elhelyezkedés sajátossága, a Balaton közelsége meghatározta a település civil szervezetei, közösségei által szervezett programokat, befolyásolta az együttműködéseket. Így az éves programkínálatból nem maradhat ki az őszi „Szüreti fesztivál”, Márton- napi libavacsora, „Fröccs fesztivál”, a februárban megrendezésre kerülő „Borforraló fesztivál”, mely rendezvényekre a városon kívülről is érkeznek csapatok. Szintén a helyi közösség erősítését tűzi ki célul a Marcali Városi Fürdő és Szabadidőközpont szezonnyitója, ahol helyi civil szervezetek, egyesületek, szülői közösségek mutathatják meg főző tudásukat. A város idegenforgalma számára meghatározó rendezvény a Nemzetek Fesztiválja, ahol hazai és külföldi táncsoportok szórakoztatják a közönséget. A városban megvalósuló rendezvények nem csak kapcsolódási lehetőséget biztosítanak a helyi lakosok számára, hanem fellépési lehetőségen nyújtanak a helyi egyesületeknek, megteremtve a lehetőséget a kapcsolatfelvételre a megye, ország más hasonló tevékenységet végző egyesületeivel. Az idelátogató csoportok fogadása, vendéglátása a civil szervezetek együttműködése nélkül a szervező Marcali Városi Kulturális Központ számára nem lenne megoldható feladat. Marcali

Város Önkormányzata a kulturális, sport, egészségügyi, szociális feladatokat ellátó civil szervezetek számára minden évben céltámogatási pályázatot ír ki, működésük biztosítása és programjaik megvalósítása érdekében. Az együttműködés fontos eleme, hogy a Kulturális Központon keresztül a Város biztosítja a meghatározó egyesületek számára a működésükhöz szükséges infrastruktúrát.

2.3. az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához

A városban működő jelentősebb civil szervezetek, egyesületek tevékenysége az élet minden területére kiterjed:

- Kulturális tevékenység, hagyományőrzés: „Múzeum” Alapítvány, Baglas Fundamentum Egyesület, Baglas Néptánc Egyesület, Boronkai Hagyományőrző és Íjász Egyesület, Calympha Énekegyüttes, Calypso Kórus, Marcali és Környéke Hagyományőrző Ipartestület
- Oktatás, nevelés: „A Zenélő Gyermekekért” Alapítvány, Marcali Noszlopy Gáspár Alapítvány, Mikszáth Alapítvány Marcali, NAPSUGÁR Alapítvány, Szakképzési Alapítvány a Marcali Szakképző Iskola támogatására, A Holnap Fiataljaiért Egyesület, Szivárvány Közalapítvány, Tulipán Közalapítvány, Marcali Város Óvodáiért Közalapítvány, Zita Királyné Közalapítvány
- Közügyek, érdekképviselet: Marcali Városért Alapítvány, Kézen fogva Marcaliért Egyesület, Polgári Marcaliért Egyesület, Tűzvédelem Közalapítvány, Marcali Mentők Közalapítvány, „KIWANIS” Női Klub Marcali - Humanitárius és Karitatív Egyesület; Marcali és Vidéke Horgászegyesület, Marcali Turisztikai Egyesület, Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesület Marcali körzeti csoportja; Marcali Bajtársi Egyesület; Honvéd Nyugállományúak Klubja
- Szociális terület, egészségügy: „Egerszegi” Alapítvány, „Ezüstkapocs Közhasznú Alapítvány”, „Együtt a Holnapért” Közalapítvány, Családokért Közalapítvány, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Marcali Csoportja;
- Vallás: Marcali Evangélikus Református Templom Építéséért Alapítvány, Marcali Ifjúsági Katolikus Szövetség
- Nyugdíjasok: „HONVÉD NYUGÁLLOMÁNYUAK KLUBJA”, „Szivárvány” Városi Nyugdíjas Egyesület Marcali, Nyugdíjasok Boronkai Egyesülete
- Szabadidő: Marcali és Környéke Motoros Egyesület, Marcali és Vidéke Horgászegyesület, Marcali Városi Szabadidő és Sportegyesület
- Turizmus: Marcali Turisztikai Egyesület, Marcali-hát Borút Egyesület, Marcali Fürdőért Közalapítvány, Marcali-Boronkai Hagyományőrző és Turisztikai Egyesület

A széles körű és aktív civil szféra mellett a közsféra területén is kiépített kulturális intézményrendszerrel rendelkezik a város, melyek a stratégia megvalósítását támogatják, a Helyi Akciócsoport alapító tagjai:

- Marcali Városi Kulturális Központ: Feladata a helyi közművelődési és művészeti tevékenység támogatása, a közművelődési és művészeti tevékenységek folyamatos megvalósíthatósága érdekében közösségi színtér és közművelődési intézmény biztosítása; illetőleg a lakosság önszerveződő közösségei tevékenységének támogatása, e közösségekkel történő együttműködés.
- Marcali Múzeum: bár a város számára nem kötelezően biztosítandó önkormányzati feladat Múzeum fenntartása, az 1972-ben létrehozott intézmény tevékenysége és kiállítótere az évek során folyamatosan bővült. A Marcali Múzeum gyűjtőterülete a Marcali Járásra terjed ki, összesen 39 településre.
- Berzsényi Dániel Városi Könyvtár: az intézmény alapfeladatain túl a közösségszervezés terén lát el fontos tevékenységet a városban: író-olvasó találkozó, játszóházak szervezése, baba-mama klub üzemeltetése

A vállalkozói szférából a stratégia megvalósítása során elsősorban a kisvállalkozásokra számítunk, melyek a helyi közösségi gazdaság alapját képezhetik.

A városban működő civil szervezetek, önkormányzati intézmények, vállalkozások száma tehát elég nagy ahhoz, hogy elegendő kritikus tömeget biztosítson az emberi, pénzügyi és gazdasági erőforrások

vonatkozásában egy életképes fejlesztési stratégia megvalósításához, másodszor, elég kicsi ahhoz, hogy lehetővé tegye a helyi interakciókat, a párbeszédet.

2.4. személyes interakciókat lehetővé tevő helyi karakter

Az egyesület alapszabályában meghatározottak garanciákon túl (egyenlő szavazati arány valamennyi szféra képviselői számára, a szférák képviselőinek kiválasztási módja) a projekt generálást számos a városban már jól működő kezdeményezés támogatja. Ilyen például, hogy a közszférát képviselő szervezeteknek feladata a civil közösségek támogatása az infrastrukturális háttér biztosításával is, így a személyes kapcsolatok révén a kezdeményezések hamarabb kerülhetnek a kidolgozás fázisába. A civil szervezetek közötti együttműködést erősíti, hogy számukra egy épületen belül (Civil Ház) biztosít a város elhelyezést, ami az egymás közötti információ áramlást segíti. A város képviselőtestülete az egyesületek számára kiírt működési és fejlesztési támogatásokkal segíti az egyéni ötletek felszínre kerülését. A vállalkozói szféra bevonása a rendezvényeken keresztül történik, ahol a gazdaságélénkítés mellett egyszerre vannak jelen a helyi művészeti egyesületek, valamint a közszféra képviselői. A Helyi Akciócsoport az előbbieken jelölt kapcsolatrendszert kívánja az intézményesítés előnyeit kihasználva egyesíteni, az által, hogy munkaszervezetén, workshopokon keresztül maga is közvetlenül ösztönzi a kezdeményezéseket.

3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1 Helyzetfeltárás

1. Térszerkezet specifikumai

A települést négy részre osztja fel a 6802 sz., a 6805 sz. és 6704 sz. összekötő országos közutak, amik megteremtik jó kapcsolatot a többi járási településsel, valamint meghatározzák a település térszerkezetét. Az észak-déli; kelet-nyugati utak a városközpontot valamennyi településrész számára könnyen elérhetővé teszi. A 68 sz. út újonnan átadott elkerülőjével a kapcsolat a járás településeivel, valamint a Balaton parttal változatlan marad, de tehermentesítődik a város központja az átmenő forgalomtól. Az autósforgalom a városközpontból a városrész határára terelődik, egyfajta körgyűrűt létrehozva a városon belül. A városközpontban megtalálható, a település és a járás számára szolgáltatást nyújtó intézmények a fejlesztést követően elsősorban gyalogos úton közelíthetők meg, csökkentve ezzel a település ökológiai lábnyomát. Az autóforgalom csökkenésével a városba déli-, északi-(Balaton part), keleti- irányból érkező kerékpárutak a városközpontban találkoznak, összekötésük megvalósul. A 2014-2020 fejlesztési ciklus pályázatainak támogatásával a városközpont városrész közösségi célú fejlesztésével számolunk a közlekedési rendszer átalakításával, a városon belüli zöld felületek összekötésével és közösségi terek kialakításával. A ciklus másik meghatározó fejlesztése a leértékelődő, a városközpont mellett található déli-alközpont, ahol szegregátum található. A két fejlesztés összekötésével az infrastrukturális feltételek adottak lesznek a közösségfejlesztési tevékenységek megvalósításához, a társadalmi kohézió erősítéséhez.

2. Környezeti adottságok

Marcali zöldfelületek tekintetében jó adottságokkal rendelkezik és az eddigi fejlődés mellett jelentős további fejlődési lehetőségekkel bír. A település központjában több park is található, amelyek jelenlegi állapotukban is nagy értéket képviselnek. Azonban, ezeket a zöldterületeket a belvárosban –és később a külváros, majd a külterületek felé haladva egy folyamatos rendszerre szükséges fűzni, hogy ez által egy egységesen működő minden igény kielégíteni tudó zöldfelületi rendszer jöhessen létre. Az így létrejövő zöldfelületi hálózat a külső területektől a belváros központjáig tudja vezetni a látogatókat, illetve a pihenni vágyókat, ezáltal egy egyedülálló helyé varázsolva a települést. A település zöldfelületi rendszerének részét képezi a szőlőhegy is, amely a maga jellegzetes mozaikosságával nagy tájképi

értéket képvisel. A település számára közép- és hosszútávon is szükséges ennek a különleges adottságnak a további megőrzése. Ezek mellett a keleti külterületeken található Natura 2000, illetve a Boronka-melléki tájvédelmi körzethez tartozó területek szintén nagy értéket képviselnek települési zöldfelület szempontjából is. Lehetőség szerint össze kell kötni a keleti és nyugati nagy növényborítású területeit a belvároson át, így egy különleges helyi arculat tud létrejönni. Az egy lakosra jutó zöld területek nagysága meghaladja az országos átlagot, azonban a Somogy megyei járásszékhely városok átlagától jelentősen elmarad. A környezet használatot elemezve megállapítható, hogy a város megfelelő szennyvíz tisztítási kapacitással, közmű ellátottsággal rendelkezik, továbbá a szelektív hulladékgyűjtésbe vont lakások aránya jóval meghaladja az országos és megyei átlagot is.

Marcali a „fenntartható fejlődés városa” kell, hogy legyen, ennek érdekében az épített környezet vonatkozásában a legfontosabb feladatok: a szegregált területek felszámolása, a Gombai városrész hasznosítása; városközpont rehabilitációja - mivel az elkerülő út átadásával kiszorult a kamion forgalom. Nem új épületeket kell építeni, hanem fontosabb a meglévő épületek felújítása, korszerűsítése, az alulhasznosított épületek új funkcióval való ellátása; a volt laktanya területén kialakult piac felújítása.

3. Kulturális erőforrások:

A kulturális intézményrendszert elsősorban az Önkormányzat által fenntartott alábbi intézmények jelentik:

Marcali Múzeum

A Marcali Múzeum fenntartója 1992 óta Marcali Város Önkormányzata.

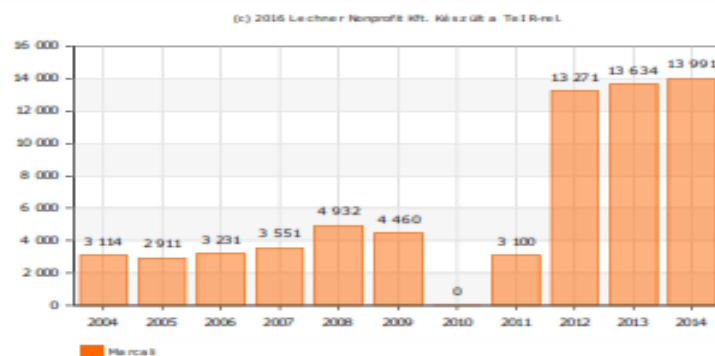
Az intézmény 2013-tól területi múzeumként működik, jelenleg Somogy megye egyetlen területi múzeuma. A Marcali Múzeum gyűjtőterülete a Marcali Járásra terjed ki, összesen 39 településre. Néprajzi és történeti gyűjteményében közel 6000 tárgyat őriz, fotógyűjteménye pedig meghaladja a 10000 felvételt. Adattárban őrzött dokumentumainak száma meghaladja a 3000 darabot.

Az intézmény székhelye a Kulturális Korzó épületében kapott helyet, itt tekinthető meg „Mesterek és Műhelyek” című állandó kiállítása, valamint időszak kiállításai. Az időszak kiállítások megnyitói attrakív kulturális programok a városban.

A múzeumban széles körű múzeumpedagógiai tevékenységet végeznek, aminek eredménye, hogy az intézménynek kiváló partneri kapcsolata van a város óvodáival, általános iskoláival, speciális iskolájával, gimnáziumával, szakiskolájával. A múzeum kezdeményezése a „Múzeumi tudományos esték” programsorozat, amelynek köszönhetően minden hónapban tudományos előadás várja a lakosságot. Az intézmény telephelye a Bernáth Aurél Galéria, amely jelenleg a festőművész alkotásainak kiállítótere.

A múzeumi látogatók száma 2011. évet követően, az új intézményi infrastruktúra átadásával, és a szervezeti változásoknak köszönhetően jelentősen növekedett.

Múzeumi látogatók száma (fő)

Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár

Az önkormányzati fenntartású intézmény nagy sikerrel rendez író-olvasó találkozókat, felolvasóesteket, emellett gyerekprogramok széles kínálatát nyújtja – kreatív játszóházakkal, gyermekeknek szóló előadásokkal várja a kicsiket. Hagyományosan az intézmény megrendezi minden évben a „Bringás reggeli” programját, amelynek során reggelivel várják a kerékpárral érkezőket.

Marcali Városi Kulturális Központ

Teret ad a művészeti ágak gyakorlására, gondoskodik a város művelődési közösségei által létrehozott produkciók menedzseléséről. Infrastruktúrájával támogatja az előadó-művészeti és tárgykötő ágában tevékenykedő közösségeket, segíti a helyi, megyei és országos pályázatokon való részvételüket. A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése érdekében bemutatkozási, találkozási fórumokat szervez, rendezvényeikhez közösségi teret biztosít. A helyi Kulturális Központ tanfolyamokat szervez, illetve fogad be. (nyelvtanfolyamok, munkaerő-piaci érvényesülést elősegítő képzések, szakmát adó tanfolyami képzések), együttműködik az öntevékeny kulturális civil szervezetekkel, infrastruktúrájával segíti működésüket. Szervezi a helyi művészetoktatáshoz kapcsolódó tevékenységeket, bemutatókat.

A Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa programban partnerséget vállalva, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácshoz benyújtott nyertes projektjének keretében alakította ki Marcali Város Önkormányzata a Kulturális Korzót – a Kulturális Központot kiszolgáló helyiségekkel, közösségi terekkel, kamara-mozival, kiállítóterekkel, az épületben lévő Marcali Múzeum bővítésével és az intézmény egészére vonatkozó, akadálymentes és látogatóbarát környezet megteremtésével. A felújítással és átalakítással, a civil szervezetek igényeinek és a felnőttoktatás korszerű feltételeinek is megfelelő fejlesztéssel bővült a termék száma, színvonala, valamint a városi médiához (újság, televízió) szükséges modern stúdió is az épületben kapott helyet.

A Kulturális Központban a székhellyel azonos településen nyolc telephelye van, ebből öt Marcali városrészeiben: bizei, boronkai, gyótapusztai és horvátkúti közösségi ház, illetve a bizei ifjúsági ház. Telephelyeként működik Marcaliban a Civil Szervezetek Háza, illetve a Marcali Városi Zeneiskolának is otthont adó Művelődési Ház, valamint az Európa parkban kialakított szabadtéri színpad.

Helyi művelődési közösségek, egyesületek nyitva tartási időben, előzetes egyeztetés alapján, bérleti díj megfizetése nélkül használhatják az intézmény és telephelyeinek közösségi terkeit, annak infrastruktúrájával együtt, kizárólag kulturális/közösségi célokra.

Az intézmény kialakította székhelyén az Amatőr Alkotók kiállítóterét, mely egyben a lokálpatriotizmus erősítésére hivatott. Itt a tehetséges alkotók önállóan mutatkozhatnak be – elsősorban helyi, marcali járási, illetve Somogy megyei amatőrök. A kiállítóterben többek között volt már gobelineket, festményeket, fotókat, kézműves babákat, gravírozott üveget, horgolt ékszereket bemutató tárlat.

Évente megrendezésre kerülő nagyobb programok: Borforraló fesztivál, Gyermeknap, Szüreti fesztivál, Adventi vásár, Marcali Nyár programsorozat keretében július-augusztus hónapok minden szombatján koncert/ színházi előadás/hangverseny a szabadtéri színpadon. Emellett az intézményben időszaki művészeti kiállítások várják a látogatókat, játszóházakat, előadó esteket szerveznek.

Marcali Városi Fürdő és Szabadidőközpont

Közösségi és kulturális programok helyszíne és egyben rendezője a szintén önkormányzati fenntartású Marcali Városi Fürdő és Szabadidőközpont. Évente megrendezésre kerülő programjai: Szezonnyitó rendezvény főzőversennyel, egész napos programokkal; rendszeres éjszakai fürdőzések, sportrendezvények. Új kezdeményezésként a Marcali Városi Kulturális Központtal közös rendezvény az Éjszakai fényfesztivál júniusban.

Az Önkormányzati intézményeken kívül Marcaliban több mint 90 egyesület és alapítvány működik, amelyek a lakosság valamennyi társadalmi csoportját megcélözzák. Hagyományörző és kulturális egyesületek széles palettája található a városban. A városban művészeti iskola keretében működik néptánc tagozat. A városi táncegyüttesek és néptánc tagozatos diákok évente tartanak bemutatót,

részei a szüreti fesztiválnak. Nagy közösségi és kulturális erőforrást jelentenek, amelyre építhető lenne néptánc fesztivál bevonva a térség együtteseit. A városban több bemutatkozási lehetőségre, nagyobb volumenű rendezvényekre lenne szükség, hogy az egyesületek még aktívabbak legyenek és vonzóbbá tegyék a fiataloknak az egyesületekhez való csatlakozást.

Az idősök több civil szervezetben képviseltetik magukat, így a Szivárvány Városi Nyugdíjas Egyesületben, a Mozgáskorlátozottak Somogy megyei Egyesületének Marcali Körzeti Csoportjában, a Bajtársi Egyesületben és a Honvéd Nyugállományúak Klubjában. Szerény kereteik között ezek a civil szervezetek is tartanak közösségi és kulturális rendezvényeket, amelyek közül többet érdemes lenne bővíteni, fejleszteni – pl. szellemi és fizikai vetélkedők, kulturális bemutatók.

Ezek az egyesületek és alapítványok a közösségi élet színes elemeit teremtik meg a városban, általuk a kisebb közösségek és összefogásukkal egész Marcali lakossága változatos és a népesség valamennyi korosztályát felölelő programokban részesül, egyben erősítik az összetartást és a települési identitást.

Marcaliban színes közösségi és kulturális programkínálat, azonban az emberek bevonása évről évre nehezebb. A sikeres bevonás azon múlik, hogy mennyire emeljük ki egy-egy program közösségi vonatkozását, illetve milyen fokon érzik magukénak az egyes projekteket. Az alulról építkező, valódi közösségi igényekre építő közösségi programok által a lokális társadalom, valamint a résztvevő csoportok között olyan kötelékek jönnek létre, amelyek az egymás megismerésén, az együtt cselekvésen keresztül erősítik az egymás iránti szolidaritást, az egymás iránti megértését.

A helyi identitás kialakításához és fenntartásához szükségesek olyan közös programok, amelyek a kollektivitást, az összetartozást erősítik, közelebb hozzák a település lakóit. Hiszen a közös élmények szerzése az első lépcső egy valódi közösség létrehozásához. A személyes ismeretségek, barátságok kialakítása a lakosság között erős kötelékeket hoznak létre, melyek a közösséghez tartozás érzését növelik, és a jövőben is alapjául szolgálnak a közös cselekvésnek.

A helyiek között már meglévő szoros kapcsolatok állnak fenn, a családtagok vagy barátok közötti megkötő társadalmi tőke a közös élmények miatt fokozódik. Ez hozzájárul egyéni szinten az emberek „jól-létéhez”. A helyi lakosság között, illetve a lokális társadalom különböző társadalmi rétegei között kialakuló összekötő társadalmi tőke olyan kapcsolatrendszer létrejöttét eredményezi, melyek emelik a tolerancia, a bizalom általános szintjét, mellyel az érintettek közéleti, önkéntes aktivitása hosszabb távon is fokozható, ezzel is erősítve a demokratikus részvételt.

A stratégia megvalósítása során a képessé tétel és a részvétel lehetőségeit kell kialakítani az egyesületek erősítése által, illetve ösztönözni kell az alulról építkező kezdeményezéseket. A meglévő kulturális tőke mértékét a helyi társadalomban növelni kell. A meglévő programok fejlesztése szükséges, a programok fenntarthatósága pedig csak a közösség bevonásával érhető el. A közösségi programok alapot teremtenek arra, hogy a lakosság önszerveződés által is aktivizálódjon.

4. Közszolgáltatások:

A Marcaliban lakók életminőségét jelentős mértékben meghatározza a humán közszolgáltatások (oktatás, szociális ellátás, egészségügy, kultúra, sport, stb.) elérhetősége és azok minősége.

A városban valós igényekre reagáló, különböző célcsoportok szükségleteit figyelembe vevő oktatási-nevelési intézményrendszer működik. A városban 1 bölcsőde; 4 óvoda; 3 általános iskola, 2 művészeti iskola és 2 középfokú iskola működik. Mindegyik nevelési, oktatási intézmény meghatározó szerepet játszik nem csak a város, hanem a járás életében is, hiszen a más településről bejárók aránya intézmény típusonként meghaladja a 25%-ot (az országos átlag általános iskolák esetében 15%). Az általános iskolába járók száma az elmúlt 10 évben közel 200 fővel, a középiskolások száma 100 fővel csökkent a városban, ennek ellenére valamennyi köznevelési intézmény kihasználtsága meghaladja az országos és megyei járásközpontok átlagát is. Az intézmények a köznevelési közszolgáltatások teljes körét biztosítják, a szolgáltatáshoz való hozzáférés biztosított. A városban Pedagógiai Szakszolgálat is működik, melynek ellátási területe kiterjed a járás egészére. A fogyatékos gyermekek nevelését, oktatását a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Hétszínvirág Általános Iskola látja el.

A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat a Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül nyújtja a város, melyet társulás keretében tart fenn. Az alapszolgáltatások teljes köre biztosított a város lakói számára, így család és gyermekjóléti szolgálat, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása, gyermekjóléti központ. A szakosított ellátások közül az idősek bentlakásos otthona érhető el a marcali lakosok számára, mely férőhelyeket az önkormányzat és az Anna Szeretetotthon nyújtja. Kiegészítő szolgáltatásként jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, illetve pszichiátriai betegek számára közösségi ellátás vehető igénybe a Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül. Az idősek nappali ellátása esetében jelentős többlet kapacitás áll rendelkezésre az intézményrendszeren belül, míg a bentlakásos ellátás esetében a férőhelyek kihasználtsága 100%. Ez egyben azt is jelenti, hogy az intézményi körben szervezett nappali ellátás egyelőre nem vonzó az idősebb korosztály számára.

Az egészségügyi alapellátást a városban 4 felnőtt, 2 gyermek házi orvosi körzet, valamint 2 felnőtt és 1 gyermek fogorvosi körzet biztosítja. Az egy házi orvosi körzetre jutó lakosság száma az országos átlagot több mint 30%-kal, a megyei járásközpontok átlagát 40%-kal haladja meg. Az alapellátáshoz tartozó védőnői szolgálat 5 területi és 1 iskolai védőnői körzetben biztosítja a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ, a körzetek közül azonban kettőt is csak helyettesítés keretében tud ellátni az intézmény. A központi házi orvosi ügyelet ellátását a járás települései társul keretében látják el összesen 33 településen.

A Városi Kórház 2012-től a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktatókórház telephelyeként működik. A folyamatos átszervezések miatt a járó beteg ellátásban ellátott szakmák száma és rendelési ideje folyamatosan csökken, míg a fekvő beteg ellátásban a krónikus és ápolási osztályok ágyszámai kerültek túlsúlyba az aktív ellátással szemben.

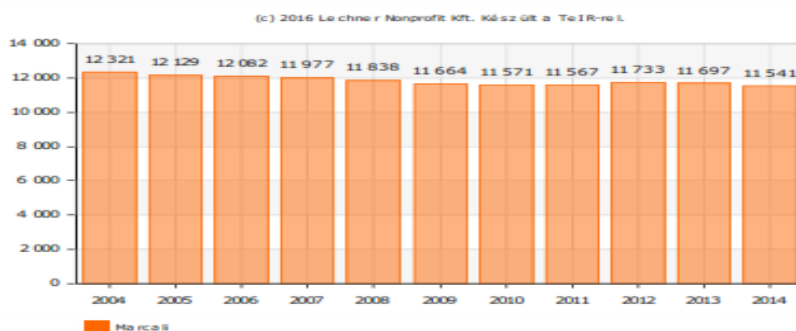
Járási székhely településként a Városban Járási Hivatal működik Kormányablak és Okmányirodai; Hatósági és Gyámügyi; Élelmiszer-lánc és Állategészségügyi; Építésügyi; Foglalkoztatási; Földhivatali; és Népegészségügyi Osztállyal. Az egyes osztályok illetékességi területe több esetben meghaladja a járás területét. Az állam által nyújtott közszolgáltatások közül meghatározó a Járásbíróság, Ügyészség, a Katasztrófavédelmi kirendeltség, Rendőrkapitányság szerepe.

A személyes kapcsolatok lehetővé teszik, hogy a kiterjedt intézményrendszer az eltérő fenntartók ellenére gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni a felmerülő problémákra.

5. A társadalom állapota

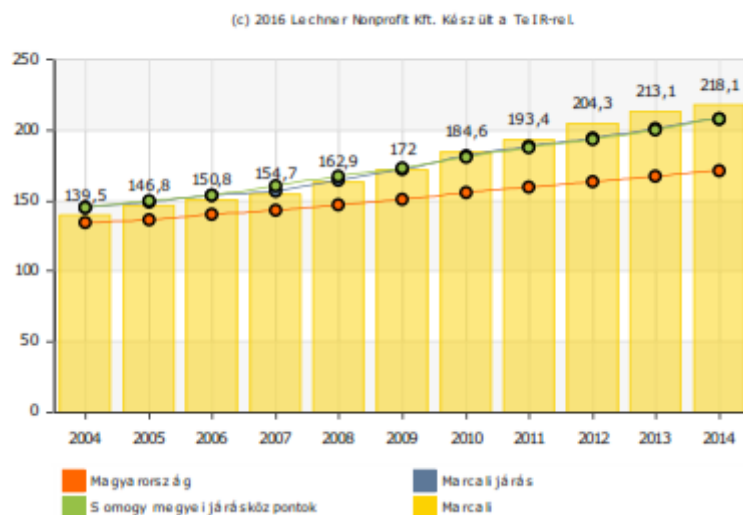
Marcali Somogy megye harmadik legnépesebb városa (Kaposvár és Siófok után). 2015 év végén 11.647 fő élt a településen, amely Somogy megye lakosságának 3,7%-át teszi ki. Az ország demográfiai trendje, a lakosságszám csökkenése Marcalira is jellemző. 10 év alatt a város lakónépessége közel 500 fővel csökkent, a 2015. év végére azonban meghaladta a 2010. évi lakónépességet.

Lakónépesség száma az év végén (fő)

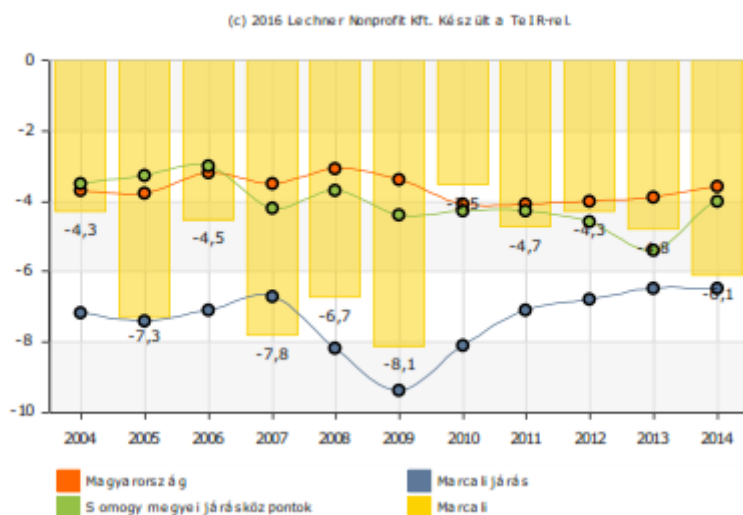
Az egyes korosztályok arányát vizsgálva megállapítható, hogy a 0-14 évesek aránya az állandó lakónépességen belül jóval az országos és megyei járásközpontok átlaga alatt van, míg a 15-59 éves korosztály és a 60 éven felüliek aránya meghaladja az országos átlagot. A tendenciákat figyelembe véve beavatkozás nélkül a lakosságszám további csökkenése várható, melyet az öregedési index gyorsuló ütemű növekedése is alátámaszt.

Öregsegi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)

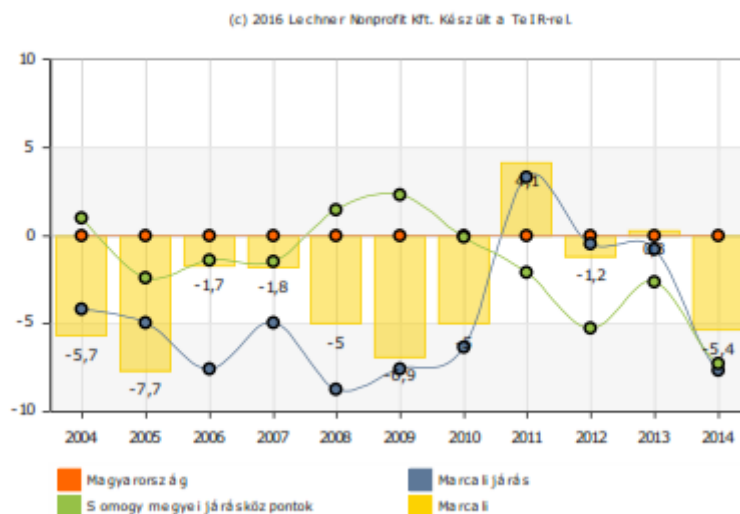
A lakosságszám változását két tényező befolyásolja: egyrészt a természetes szaporodás vagy fogyás, másrészt pedig a vándorlási egyenleg. A természetes fogyás tekintetében a város adatai jóval rosszabbak a megye más járásközpontjainak, valamint az ország adatainak egészéhez viszonyítva.

Természetes szaporodás, fogyás

A természetes fogyás ütemét a vándorlási egyenleg 2011. évet kivéve nem tudta ellensúlyozni, azonban látható, hogy a város megtartó ereje jelentősen meghaladja a megye járásközpontjainak megtartó erejét, a vándorlási egyenleg negatívuma 2011 óta jóval kisebb, mint a szomszédos járásközpontoké.

Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt)

A lakónépesség általános képzettségét vizsgálva megállapítható, hogy mind az érettségivel, mind a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya az elmúlt 10 évben növekedett, de még mindig elmarad az országos, és a megyében található városok átlagától.

Az életminőséget befolyásoló közműellátottság tekintetében a város kiemelkedik környezetéből, az országos átlagot meghaladó a vezetékes ivóvíz, szennyvíz és gázhálózatba kötött lakások száma. A komfort nélküli-, félkomfortos- és szükség- lakások aránya 10 év alatt a felére csökkent, a lakásállomány 5,7%-át teszik ki.

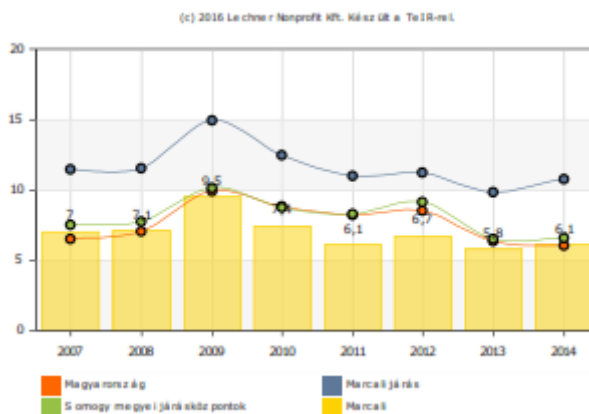
A civil szervezetek jelentős és aktív szerepet töltenek be a helyiek életében, tevékenységük minden korosztályt, és az élet minden területét megcélazza. (2.3. fejezet) A civil szervezetek működése a szociális ellátás területére jelentős pozitív hatással bír a kapcsolódó civil, önkéntes tevékenységgel. A civileknek pozitív hatásuk van a gazdaságra is, hiszen a település turisztikai vonzerejét növelik a művelődési központ, a civil szervezetek, sportegyesületek rendezvényei, programjai. A civil szféra aktivitása pozitív hatással van a környezetvédelemre, a települési zöldfelületekre, illetve a lakosság állapotán keresztül a demográfia területére is a lakossági akciók, szemléletformálási tevékenységek (pl. szemétygyűjtés, növényültetés, egészségvédelmi tájékoztatók) szervezése révén. Tevékenységüknek pozitív hatása van, a települési kohézió, valamint egészségügyi, településfenntartási és szociális tevékenységekben vállalt feladataik révén. A szervezetek között azonban nem alakult ki a közös gondolkodás intézménye, és összehangolt fenntartható akciók megszervezését nem tudnak végrehajtani.

A város gazdag nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik (német, erdélyi, horvát, olasz, lengyel testvér településekkel), melyek elsősorban a helyi művészeti egyesületeknek, illetve az oktatási intézményeken keresztül a diákok nyelvi táboroztatására nyújtanak lehetőséget. A testvér városokban működő jó gyakorlatok átvételére elsősorban az önkéntesség, a civil szervezetek összehangolt működése és a társadalmi kohézió területén van lehetőség.

6. A gazdaság helyzete:

A város foglalkoztatási adatai jóval kedvezőbbek mind a térség, mind az országos adatokat figyelembe véve, a foglalkoztatottak aránya az elmúlt években folyamatosan emelkedett, jelenleg a 15-64 éves korosztályban meghaladja a 65%-ot. A munkaerőpiac országos és járásközponti városokhoz kedvezőbb helyzetét támasztja alá a regisztrált munkanélküliek számának csökkenése, valamint, hogy a

nyilvántartott álláskereső aránya az országos és városi átlag alatt található évek óta, csakúgy, mint a tartós munkanélküliek aránya.

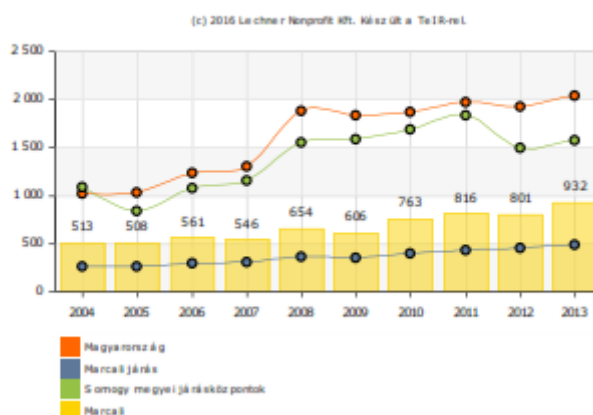
Nyilvántartott álláskereső aránya

A regisztrált álláskereső csoportján belül az egyes képzettségi szinthez és életkorhoz tartozók aránya megegyezik az országos mutatókkal. Az országosnál kedvezőbb foglalkoztatási adatok első sorban annak köszönhetők, hogy a városban a térség képzettségi szintjének megfelelő munkaadók telepedtek le. A helyben történő munkavégzést támasztja alá, hogy a Marcaliból más településre járók aránya közel 50%-a az országos átlagnak, míg a környező településeknek mindössze egyharmada. Ez egyben azt is jelenti, hogy a járás Marcalin kívüli lakosságának több mint 40%-a (az ingázók száma átlagosan 50% feletti a járás Marcalin kívüli településein) választja munkahelyéül a várost.

Az országos átlagot meghaladó foglalkoztatottsági adatok eredményeképpen a száz lakosra jutó adófizetők száma, és a rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők aránya is kedvezőbb az országos és a megyében található városok adatainál, ám az alacsonyabb képzettségi szintnek megfelelő munkahelyek miatt az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem már elmarad az országos átlagtól. A jövedelemszint tekintetében 2011-óta tart az elszakadás az országos átlagtól.

Az alacsony jövedelemtermelő képesség mutatkozik meg az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték rendkívül alacsony egy lakosra jutó mutatójában, mely az országos átlag felét sem éri el.

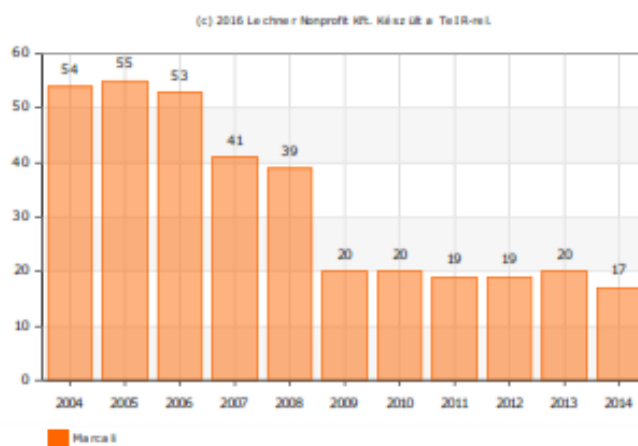
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)

A gazdasági szereplők számát vizsgálva látható, hogy számuk 2008-óta folyamatosan növekszik, és lassan eléri 2000 db-ot. (a szervezetek számának növekedésében a gazdasági válság nem okozott törést) Ugyanakkor árulkodó, hogy a regisztrált vállalkozások közel 70%-a 9 főnél kevesebb

alkalmazottat foglalkoztat, és mindössze 2 cég foglalkoztatottjainak száma haladja meg a 250 főt. Örömteli, hogy a 9 és 250 fő közötti létszámot foglalkoztató vállalkozások száma 2011-óta növekedett. Az alacsony jövedelemtermelő képesség egyik oka, hogy a regisztrált vállalkozások egyharmada a mezőgazdasági ágazatban működik, és az arány 2011. évhez képest még növekedett is, az országos arányt meghaladó mértékben. A vállalkozások száma a mezőgazdaságban meghaladta a 600 db-ot, a feldolgozó iparban évek óta 80 fölött van számuk. Az iparban, építőiparban működő szervezetek aránya a folyamatos csökkenés ellenére szintén meghaladja az országos és a környező városok átlagát; számuk 200 db körül stabilizálódott az elmúlt években. Az átlaghoz képest alacsonyabb a szolgáltató tevékenységet végző vállalkozások aránya, és arányuk folyamatosan csökken, számuk 2008-hoz képest 25 db-bal csökkent. A csökkenés elsősorban a kereskedelem, szálláshely- vendéglátás, és a válságot követően a pénzügyi szolgáltatás, ingatlan forgalmazás területén érzékelhető. A helyi termékek kereskedelme szempontjából meghatározó üzletek száma a piac koncentrációja és a válság hatására 2008-at követően jelentősen csökkent.

Élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma (db)

Marcali város gazdasági hátterének értékelésekor és elemzésekor a legfontosabb a kedvező közlekedés földrajzi helyzet (autópálya menti fekvés, nemzetközi vasútvonal, Balaton-part, mint az ország legfontosabb turisztikai desztinációjának közelsége), mely számos gazdasági lehetőség kihasználásának teremt alapot. A turisztikai kínálat bővítése szükséges, az idegenforgalmi lehetőségek kiaknázása még nem megfelelő, a turisták helyben tartása, az ehhez kapcsolódó háttérszolgáltatások fejlesztése a legfontosabb jövőbeli feladatok közé tartozik. (A Marcaliban eltöltött vendégéjszakák száma 2014-ben 3055 éjszaka volt szemben a 10 km-re található Balatonkeresztúr (32.375), valamint Balatonmárfafürdő (57.912) adatával.

3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások

1. Külső koherencia, kiegészítő jelleg:

A Marcali Helyi Közösség olyan stratégiát valósít meg, mely illeszkedik a 2014-2020-as időszakban megvalósuló egyéb (HKFS-en kívüli) projektekhez, így komplex módon tud fejlődést generálni. A HKFS keretében tervezett intézkedések több területen is hozzájárulnak más OP-k céljainak megvalósításához, mint például helyi gazdaságfejlesztés; zöld város kialakítása; foglalkoztatási paktum megvalósítása, iparterület fejlesztés, Dózsa Gy. utcai szegregátum felszámolása,

2. A HKFS tartalmát befolyásoló megyei, járási, települési vagy egyéb területi szinten megfogalmazott fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/projektek

A város egyik meghatározó jelentőségűnek tekinthető sajátossága, hogy része a Balaton fejlesztési régióknak, így a tervezési munka során a Balaton Kiemelt Térségre vonatkozó fejlesztési

dokumentumokat is figyelembe kellett venni a megyei területfejlesztési koncepciók, programok és a városi ITS mellett.

Balaton Kiemelt Térség jövőképe 2030-ra: Balaton, a természetesség és a magas életminőség egységes közép-európai mintarégiója. A Balaton, a testi, szellemi, társadalmi megújulást adó térség. A térség, ahol magától értetődő a természet ereje, tisztasága, minősége és a benne élők vitalitása. A térség országosan kiemelkedő példája a környezet és a társadalom egységének, a harmonikusan fejlődő és fenntartható társadalmi fejlődés megteremtésének. Ez az a térség, ahol a társadalom (az itt élők és az ide látogatók innovatívan és fenntartható módon) úgy védi, formálja és építi környezetét, a természetes és épített környezetet, a közösségeket, a gazdaságot, hogy a környezet visszahatva a társadalomra, biztosítja annak gyarapodását és jólétét.

A HKFS célhierarchiájának felállításakor a HACS szereplőinek figyelembe kell venni a Balaton Kiemelt Térség jövőképét, így nagy hangsúlyt kell fektetni az épített és természeti környezet védelmére, a helyi gazdaság fenntartható módon történő fejlesztésére, és a városi közösségek fejlesztésére.

A Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepcióban meghatározott jövő képpel összhangban a Balaton fejlesztésének átfogó céljait az alábbiak szerint határozza meg:

a) Vonzó legyen elsősorban szolgáltatásokat kínáló és innovatív, magas hozzáadott értéket termelő vállalkozások számára

A HKFS helyzetfeltáró részében a város gazdaságának alapvető problémájaként került azonosításra az alacsony jövedelmet termelő ágazatok túlsúlya, így a BKÜ fejlesztési céljai megegyeznek a HACS céljaival a szolgáltató szektor erősítésének tekintetében.

b) Megbízható jövedelem-szerzést és javuló életminőséget biztosítson a térség az helyi lakosok számára

A Balaton Fejlesztési Stratégiában rögzített célhoz hasonlóan Marcali városban is elsősorban nem a munkanélküliség, hanem az alacsony jövedelemtermelő foglalkoztatás okoz gondot, melyet a gazdaságról szóló feltáró rész is alátámaszt.

c) A vonzó környezet és a magas színvonalú szolgáltatások eredményeként növekedjen a Balatonhoz látogatók száma, a rövidebb-hosszabb ideig ott tartózkodók költségben, szolgáltatásvásárlásban megmutatkozó elégedettsége

A jövedelemszint emelésére lehetőséget- a fókuszcsoportos és kérdőíves interjúk, valamint a műhelymunkákon és workshopokon a részt vevők- az idegenforgalmi szolgáltatások bővítésében láttak, melyek egyszerre jelentenek kiegészítő attrakciót a Balaton parti településeknek, továbbá hozzájárulhatnak a térség idegenforgalmi szezonjának meghosszabbításához.

d) Az igényekhez rugalmasan igazodó és folyamatosan megújulásra képes szolgáltató intézmények

A szolgáltató szektor bővülése mellett a közszéfera által fenntartott intézményrendszernek is képessé kell válnia a megújulásra, az innovatív szolgáltatások nyújtására, annak érdekében, hogy szinergiában fejlődni tudó és fenntartható turisztikai attrakciók jöjjenek létre.

Somogy Megye Területfejlesztési Koncepciója

Somogy megye jövőképe 2030-ra: Somogy megye 2030-ra sokszínű természeti környezettel rendelkező, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító, versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek.

A helyi fejlesztési stratégia elsősorban a vastagon szedett, jövőképben rögzített célokat kívánja elérni az alábbiak szerint:

Sokszínű természeti környezet létrehozása a zöldterületek megújítása és fejlesztése révén a városközpontban őshonos növények telepítésével, hozzájárulva a biodiverzitáshoz. A zöld felületek

magas száma a **jó életminőséget biztosító, versenyképes, innovatív térség** alapja. Az életminőséget alapvetően befolyásolja az épített és természeti környezet összhangja. A TOP 2.2.1 pályázat keretében tervezett városközpont felújításával kialakul egy olyan összefüggő zöld terület, mely az itt élők és idelátogatók számára nyújt élményeket (Kulturális Korzózás), az épületek felújításával pedig rekreációs lehetőséget kínál. A HACS egyik feladata a jövőkép megvalósítása során az infrastrukturális háttér megteremtése, mely cselekvésre ösztönöz. Mind a zöld terület, mind az épített környezet fejlesztése területén ezért újszerű megoldások alkalmazására törekszünk. A jövőkép megvalósítása során másik fontos feladat a **szolidáris közösségekre építés**, számukra a HKFS keretében olyan támogatási rendszert szeretnénk létrehozni, ahol a város életében aktív civil szervezetek egymást erősítve végezhetik tevékenységüket, megismerve egymás problémáit, segítve egymás megértését, és közös megoldási javaslatok kidolgozását. Az infrastrukturális háttér megteremtése az előzőekben rögzítetteknek megfelelően multiplikátor hatást vált ki a közösségfejlesztésben. A közösségfejlesztés sikeréhez azonban elengedhetetlen az életminőség javítását és turizmus céljait szolgáló **szolgáltatások fejlesztése**, megerősítése, mint a kulturális rendezvények helyszínéül szolgáló épületek fejlesztése, új szolgáltatásokkal történő bővítése.

A Somogy megyei területfejlesztési koncepcióban meghatározott jövő képpel összhangban **a megye fejlesztésének átfogó céljai** az alábbiak:

a) A rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelése

A felvázolt jövőkép eléréséhez elengedhetetlen, hogy a város és térségének munkaképes-korú lakosságának minél nagyobb része rendelkezzen megfelelő munkahellyel és ennek eredményeként a megélhetést biztosító jövedelemmel. A városban működő vállalkozások fontos szerepet játszanak a térség foglalkoztatásának területén, melyet a HKFS által biztosított, elsősorban közvetett eszközökkel tovább kell erősíteni. A zöld területek, épített környezet felújítása, a Kulturális Korzó megteremtése elsősorban a vendéglátás területén működő vállalkozások fejlődését támogatja a turizmusbarát alpinfrastruktúra megteremtésével.

b) A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembe vételével

A HACS célhierarchiájában kiemelt szerepet kapott a környezeti fenntarthatóság, a meglévő természeti erőforrásokra alapozott fejlesztés, mely a térség adottságait a jövő nemzedék számára is megőrzi, és elsősorban a természet közeli fejlesztésekre épít. (szelíd turizmus, borturizmus, turista útvonalak)

c) A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyének biztosítása minden somogyi ember számára

A város és megye jövőképeének megfelelően az egyik legfontosabb cél a helyi és térségi humán szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása, a szolgáltatási színvonal területileg kiegyenlített magas minőségének biztosítása. A HACS két területre (kultúra, sport) kíván fókuszálni a beavatkozásokkal. Mindkét területen olyan szolgáltatások fejlesztését támogatná, amelyek a járásban nem találhatók meg (turista útvonalak, piactér közösségi célú fejlesztése, 3D technológia, virtuális valóság, szabadtéri futópályák), ám az életminőség javításához, a képzettségi szint javításához, a település lakosságmegtartó képességéhez elengedhetetlenek.

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 5 tematikus cél , és Somogy megye sajátos területi részegységeire illesztett 5 területi célkitűzés szolgálja.

A Somogy megyei területfejlesztési koncepcióban meghatározottakkal összhangban **a megye 5 területi célja** közül 3 területi cél megvalósítását közvetlenül befolyásol a HKFS:

a) Vidéki térségekben lakók életminőségének javítása, területi különbségek mérséklése:

A járás településeinek döntő hányada hátrányos helyzetű település, ahol a járás népességének 2/3-a él. A HKFS keretében megvalósuló közvetett gazdaságfejlesztés hozzájárul a foglalkoztatás bővüléséhez és a jövedelemszint emeléséhez. Mindamelllett, hogy a gazdaság fejlődése alapvetően hat

a vidéki életminőségre, a népesség megtartása, a vonzó vidéki élettér kialakítása érdekében elkerülhetetlen a települési környezet és infrastruktúra fejlesztése, melyet a HKFS-ben a tervezett kulcsprojektek (Vásártér) és az épített és zöldterület fejlesztés képvisel.

b) Járasközpontok, városok funkcióinak megerősítése,

A járás településeinek leszakadását megállítani, illetve a leszakadás ütemének csökkentését a járásközpont Marcali fejlesztése nélkül nem lehet elérni. A járás települései számára a városban működő intézmények nyújtanak olyan alapvető funkciókat, mint bölcsődei-, óvodai nevelés; köznevelés, kulturális rendezvények, sport egyesületek, a közigazgatás intézményei, rendőrkapitányság, katasztrófavédelmi kirendeltség, bíróság. Az alapvető szolgáltatások mellett kiemelkedő a szerepe a városnak a foglalkoztatás területén is, hiszen a járás lakosságának 40%-a ingázik Marcaliba. A javuló életminőség feltétele az intézményi háttér mellett az élhető városok létrejötte, a lakókörnyezet, a városi terek megújítása. A pályázat olyan városi funkciók megerősítését tűzi ki célul, melyek a szabadidő hasznos eltöltésén keresztül ösztönzik a gazdasági fejlődést, a munkahelyek számának növekedését.

c) Balaton kiemelt üdülőkörzet komplex fejlesztése,

A Balaton-térség legfőbb sajátos célkitűzése a kkv-k versenyképességének növelése és azok jövedelemtermelő képességének javítása, ezen keresztül az egész éves foglalkoztatás feltételeinek biztosítása, valamint a háttértelepüléseken a foglalkoztatás bővítése. A gazdaságélénkítés legfőbb eszköze a turizmus kínálat térbeli (háttértelepülések) és időbeli (szezonon kívül) kiterjesztése. A sport és kulturális beruházásokkal a Balaton part háttértelepüléseként a beruházásokkal hozzá kívánunk járulni a turizmus kínálatának szezonon kívüli meghosszabbításához. A közösségi terek létrehozásával kiegészült fejlesztés lehetőséget kínál a turizmusban működő vállalkozások számára a hálózati együttműködésre, közös programkínálat kialakítására, TDM szervezet létrehozására.

Integrált Településfejlesztési Stratégia:

A város jövőképe: „Marcali hosszú távon a fenntartható fejlődés városa, egy egészséges, a helyi és térségi lakosság számára magas életminőséget, lakó- és munkahelyet nyújtó, „zöld” város, amely magas színvonalú szolgáltatásaival és helyi attrakcióival kiemelkedő turisztikai és rekreációs szerepet tölt be”

Marcali Város Önkormányzata az Integrált Településfejlesztési Stratégiájában a jövőkép elérése érdekében 3 átfogó célt határozott meg- Versenyképes város; Fenntartható és élhető zöld város; Gondoskodó város- melyeket további részcélokra bontott.

- a) Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint: A város gazdaságában, a foglalkoztatásban már jelenleg is kiemelt szerepe van néhány húzóágazatnak, melyek elsősorban a szekunder szektorban dolgoznak. A munkaerő kereslet fokozása érdekében szükséges a szolgáltatói szektor tevékenységének fejlesztése, mely a versenyen keresztül a jövedelmeket emeli. A közterületek minőségi átalakítása közvetlen pozitív hatást fejt ki a kereskedelmi-szolgáltató szektor fejlesztésére. Az innovatív területhasználatban rejlő marketing lehetőségek a vállalkozói, befektetői kör figyelmének a térség irányába terelése alkalmasak
- b) A gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételeinek javítása: A HKFS célja a hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása és a piaci szereplők közötti gazdasági együttműködés elősegítése. A belvárosi kereskedelmi-szolgáltató vállalkozások forgalmára és ezzel együtt jövedelmezőségére pozitívan hat a projektben megvalósuló közterület fejlesztés.
- c) Színvonalas, munkaerő-kereslethez alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés támogatása: A beavatkozások elsősorban az oktatás infrastrukturális háttérét képesek támogatni –virtuális valóság, interaktív bemutató terek- (a szakmai, tartalmi feladatok megvalósítása a köznevelési rendszerben az állam feladata). A minőségi környezet kialakítása, valamint az innovatív építészeti megoldások alkalmazása felkeltik a tanulók érdeklődését a

városban működő intézmények iránt. A sokszínű tevékenységek hozzájárulnak a munkaerő-keresletet kielégíteni képes oktatás kialakításához.

- d) Turizmusfejlesztés gazdasági szerepének növelése: A turizmus további erősödéséhez szükséges a meglévő attrakciók fejlesztése, újabb vonzerők kialakítása, valamint a vendégfogadás feltételeinek mennyiségi és minőségi bővítése. A településközpont attraktivitásának növelése városmarketing szempontból is fontos beruházás. A közterületek megújításán kívül a kulcsprojektek a Balaton háttértelepüléseként fontos kiegészítő tevékenységet tud nyújtani a város.
- e) Helyi-térségi gazdaság fejlesztése, mezőgazdasági termelés ösztönzése a városkörnyéki települések együttműködésében: A HACS a természeti adottságokra épülő helyi gazdaság fejlesztését kívánja közvetett úton támogatni, képzéssel, valamint rendezvény szervezéssel, ahol a helyi termékek bemutatásra kerülhetnek. Olyan környezetet kíván a cél érdekében alkalmazni, mely egyaránt szolgálja háttértelepülésként a Várostól 10 km-re lévő Balaton parti települések gazdaságát (program kínálat rossz idő esetére, illetve a programkínálat kibővítése), illetve a szezon meghosszabbítását. A célt erősíti a közvetlen kerékpárút kapcsolat.
- f) Energiatudatos és fenntartható városüzemeltetés: A fenntartható fejlődés elősegíthető az energiahatékonyság növelésével, illetve a megújuló energiák alkalmazásával. A HKFS-ben tervezett pályázatok támogatható tevékenységei között szerepel a középületek fűtési energiarendszereinek felújítása.
- g) Minőségi lakókörnyezet: Az egészséges lakókörülményekhez nemcsak az egészséges lakás, hanem az egészséges és sokszínű lakókörnyezet is hozzátartozik, a HACS ezen a területen a közterületek továbbfejlesztésével tud előrelépést elérni. A közterületek minőségi fejlesztése a lakóterületek értékét, valamint a város élhetőségét növeli. A minőségi lakókörnyezetet elsősorban nem új épületek építésével kívánjuk elérni, hanem a meglévő épület állomány felújításával, a Város egységes arculati képének megteremtésével. (épületek stílusjegyeinek összhangja)
- h) A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások racionális hasznosítása: Cél, hogy a fenntartható fejlődés szempontjához illeszkedve a város beépítése intenzív, megfelelő sűrűségű legyen, ehhez minél kisebb területet foglaljon el. A HACS a lakossági véleményeket is figyelembe véve az épített és természeti környezet megújítását kívánja elérni a zöld felületek területének növelésével, összekapcsolásával.
- i) Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése: A kulturális terek megújítása révén a magas színvonalú humán szolgáltatások intézményei megújulnak, használhatóságuk növekszik. A humán infrastruktúra fejlesztések az életminőség javítását célzó beruházásokkal együtt hozzájárulnak a lakosság mindennapi életkörülményeinek javításához, és közvetlen táptalajul szolgálnak a helyi közösségfejlesztéshez.
- j) Városi igényeknek megfelelő fenntartható közlekedésfejlesztés: A 68-as számú főút városon áthaladó szakaszának kiváltásával megvalósulhat a város meghatározó zöld területeinek összekötése. A kerékpáros forgalom számára új terület nyílik, megteremtve a lehetőséget az észak- déli, valamint a keleti kerékpárutak városközpontban történő összekapcsolására.
- k) Társadalmi kohézió, a leszakadó csoportok támogatása: A közösségi terek, kulturális intézmények komplex fejlesztése igen fontos, tekintettel a benne rejlő gazdaságfejlesztő erőre is, amely a megfelelő hasznosítás révén jelentősen hozzájárulhat a települési identitás és társadalmi kohézió javításához, valamint az idegenforgalmi kínálat bővítéséhez. A társadalmi kohézió erősítése feladat megvalósításában kiemelt szerepe van a civil szervezeteknek. Marcali fejlődésében fontos szerepet töltenek be az alulról jövő közösségi és önkéntes kezdeményezések, ennek érdekében fontos, hogy a HACS bátorítsa és támogassa a helyi közösségek, civil szervezetek működését, és ehhez infrastrukturális feltételeket is biztosítson.

Marcali Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Marcali Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja a hátrányos helyzetű csoportok (mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők) érdekében fogalmaz meg javaslatokat, projekt ötleteket, melyeket a HKFS tervezésénél is érdemes figyelembe venni. A kulturális és intézményrendszer és civil szféra által szervezett programokkal, valamint az infrastrukturális beruházásokkal támogatni kell a különböző társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését, a hátrányok kompenzálását. Ennek érdekében programokat kell indítani a kulturális szolgáltatások és tevékenységek számának és kínálatának fejlesztésére, az társadalmi szerepvállalás növelése érdekében az önkéntesség támogatására.

A HEP célcsoportjait képviselő szervezetek a HKFS tervezésébe bevonásra kerültek, továbbá a megvalósítás során a HACS által meghirdetett felhívások lehetőséget adnak az integrációt elősegítő programok megvalósítására.

3. A település –közművelődési rendelete.

Marcali Város Önkormányzat Képviselőtestülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény IV. része II. fejezetének 77. §-ában előírt kötelezettsége alapján a helyi közművelődési feladatokról 20/1998. (XII.18.) számú rendeletet alkotta. A rendeletben a Város által fenntartott intézmények számára meghatározásra kerültek az alapfeladaton túli kötelezettségek:

Marcali Városi Kulturális Központ:

- a mindennapi élet kihívásaira reagálva a gazdaságosságot növelő fejlesztő, közhasznú és idegennyelvi tanfolyamokat szervez a lakossági igényeknek megfelelően,
- speciális helyzetű emberek csoportjainak gondjaihoz igazodó öntevékeny kulturális lehetőségek felkutatásában együttműködik a tárgyban érdekelt civil szervezetekkel,
- helyet biztosít a szakmát adó tanfolyami képzéseknek
- az országos és megyei kulturális intézményhálózattal kialakított kapcsolatai révén gondoskodik a város művelődési közösségei által létrehozott produkciók menedzseléséről, a jó tapasztalatok közismertté tételéről,
- szervezi a helyi művészetoktatáshoz kapcsolódó bemutatókat, teret ad a művészeti ágak gyakorlására,
- a polgárok érdeklődése alapján szervezi a helyi műsor ellátást. Az intézmény a színházakkal való kapcsolatai révén információkkal, szervezőmunkával segítse a város színház iránt érdeklődő lakóinak tájékozódását,
- intézményi alapfeltételeivel támogassa a nemzeti és kisebbségi folklór előadó-művészeti és tárgyalkotó ágaiban tevékenykedő közösségeket.
- lássa el információkkal a városban különféle céllal szerveződő társadalmi szervezeteket, közösségeket, számukra - igények szerint - önállóságuk tiszteletben tartásával szervezzen bemutakozási, találkozási fórumokat.
- Az együttlét alkalmaihoz, nonprofit vagy emberbaráti célú bevételes rendezvényeikhez számukra ingyenesen biztosítson közösségi teret, - fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az iskolákhoz, közösségekhez nem tartozó fiatalok számára művelődési, szabadidő eltöltési alternatívát kínáljon és vegyen részt közösségeik animálásában.
- szervezzen az ünnepekhez kötődő kiállításokat, vásárokat. A korosztályok igényeinek megfelelően teremtsen meg a társas összefüggések esetén táncos rendezvények lehetőségeit

Marcali Múzeum:

- segíti a kortárs képző- és iparművészet népszerűsítését, a Marcaliban és a testvérvárosainkban élő művészek bemutatkozásait
- törekszik arra, hogy a város természeti, helytörténeti, társadalmi és gazdasági vonatkozásait kutató polgárok és közösségek szellemi és publikációs központjává váljon

- a lokálpatriotizmus erősítése érdekében állandó és idő- szaki kiállításokat szervez.
- a városhoz kötődő neves személyiségek tevékenységének méltatására tudományos emléküléseket, szakmai tanácskozásokat, programokat szervez
- gyűjtik a városi kulturális élet eseményeinek dokumentumait
- törekedjen arra, hogy közösségi szintereiben a látogatók általános tájékozódásához a szükséges információk rendelkezésre álljanak

Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár:

- gyűjtik a városi kulturális élet eseményeinek dokumentumait
- szervezzen könyvbemutatókat, irodalmi esteket, segítse az olvasókat a kortárs irodalom megismerésében.
- törekedjen arra, hogy közösségi szintereiben a látogatók általános tájékozódásához a szükséges információk rendelkezésre álljanak

Az intézmények és civil szervezetek közötti kapcsolat intézményesülését a Városi Közművelődési Tanács és a Települési Értéktár Bizottság támogatja, melyek működését a Képviselőtestület rendeletben szabályozta. Az intézményrendszer és a civil szervezetek pénzügyi támogatását az Önkormányzat szintén rendeletben rögzítette az alábbiak szerint:

- A Városi Önkormányzat az 1990. óta eredményesen működő feladatfinanszírozási, szektorsemleges céltámogatási pályázati rendszer működtetését továbbra is fontosnak tartja. Éves költségvetéseiben e célra meghatározott összeget elkülönít.
- A művelődési közösségek, egyesületek előzetes egyeztetéssel használhatják az intézményi infrastruktúrát. A használat módját és mértékét az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában kell meghatározni. Szakmai programjaikkal részt vehetnek a helyi feladatfinanszírozó pályázaton.
- Az ifjúsági és polgári közösségek, a kiemelkedő színvonalon működő művészeti együttesek támogatására a fentieken túl a képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal költségvetésében évente alapot képez. (1990-óta részesülnek támogatásban)

3.3 SWOT

	Belső erősségek <i>Természet, épített környezet:</i> - városrészek egymáshoz viszonyított elhelyezkedése kedvező - megművelt zártkerti szőlőhegyek magas száma - kerékpárutak a városközpontban találkoznak <i>Társadalom:</i> - magas a civil szervezetek száma, tevékenységük az élet minden területét átfogja - szoros kapcsolat az intézmények és a civil szervezetek között - kultúra szerető lakosság - gazdag nemzetközi kapcsolatok	Belső gyengeségek <i>Természet, épített környezet:</i> - Az egymással szomszédos belvárosi és a külterületi zöldfelületek nem, vagy csak gyéren kapcsolódnak - zöld területek m²/fő aránya a megye járasszékhely települései között a legkisebb - leromlott épületállomány a városközpontban, közösségi terek elavultak - funkció nélküli épületek a városközpontban <i>Társadalom:</i> - nincs erős kapcsolat a civil szervezetek között (kevés az együttműködés) - nincs több éves hagyománnyal rendelkező programkínálat „felülről” vezérelt közösségi élet - fiatalok passzivitása - szegregátum kialakulása a Dózsa Gy. és Táncsics utcában - közösségi aktivitás alacsony, önkéntesség hiánya - civil szervezetek működése forrásfüggő - hagyományörzés szerepének mérséklődése az itt élők körében
--	--	--

	<i>Gazdaság:</i> - város megtartó ereje nagyobb, mint a somogy megyei járásközpont városoké - átlaghoz képest magasabb foglalkoztatási szint - szorgalmas, vendégszerető emberek <i>Közzolgáltatás:</i> - sokrétű intézményrendszer - erős intézményi kapcsolatok - erős szociális és egészségügyi alapellátás	<i>Gazdaság:</i> - alacsony jövedelmi szint - kevés a vállalkozás a szolgáltató szférában (alacsony a vendégéjszakák száma; helyi termékek számára piacot biztosító üzletek száma csökken) <i>Közzolgáltatás:</i> - színház szerető közönségnek Keszthely és Kaposvár városban van lehetősége színházi körülmények között színdarabot megteremteni - helyi amatőr színjátszó csoportoknak nincs „otthona” - Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár látogatottsága a fiatalok esetében csökken
Külső lehetőségek <i>Természet, épített környezet:</i> - Balaton kiemelt üdülőkörzet települése Marcali - közlekedés földrajzi adottságok megfelelőek (Dél Dunántúl észak- nyugati kapuja, M7 autópálya) - természetföldrajzi adottságok kitűnőek (Marcali- hát, Nagyberek, Balaton által határolt terület kedvező mikro klímával) - NATURA 2000-es területek és a Boronka melléki tájvédelmi körzet határolja a várost - Az elkerülő úttal csökkenő átmenő jármű forgalom a belvárosban	Offenzív stratégiák <i>A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településeként, háttértelepülésként erősíteni kell a város gazdasági, közzolgáltatási, kulturális központ szerepét.</i> <i>A kedvező közlekedési adottságokra alapozva Marcalit a környék gazdasági, logisztikai, kereskedelmi központjává kell fejleszteni.</i> <i>A szelíd (gyalogos, kerékpáros) turizmus számára a civil, közösségi, vállalkozói szféra együttműködésével megfelelő programkínálatot kell létrehozni.</i>	Fejlesztő stratégiák <i>A zöldterületek felületének növelésével és városközpontban történő összekapcsolásával a Balaton és Dél-dunántúli régióban egyedi település képet kell kialakítani</i> <i>A leromlott állapotú, funkció nélküli épületekben a kulturális, szolgáltató, és helyi termékek kereskedelmét támogató rendezvényeket, intézményeket kell elhelyezni, törekedve a helyi és ide látogató lakosság minél nagyobb mértékben történő bevonására (interaktív közösségi terek, épületek)</i>

- Alacsony környezeti terhelésű belvárosi rész Társadalom: - vallási és nemzetiségi tekintetben homogén társadalom - kulturális sokszínűség (egyesületek, művészeti iskolák, amatőr együttesek) Gazdaság: - vállalkozások száma növekszik - külföldi tulajdonú multinacionális cégek jelenléte, magas hozzáadott értékkel - folyamatos fejlesztések a gazdasági szervezetek és az önkormányzat részéről Közfoglalkoztatás: - kiépített humán közszolgáltatási rendszer (bölcsőde, óvoda, általános és középiskola, szociális és gyermekvédelmi alapellátás, egészségügy, kulturális intézmények) - járás központ település, (Kormányhivatal több szakigazgatási szervének székhelye; Katasztrófavédelmi kirendeltség, Tűzoltó parancsnokság, Rendőrkapitányság, Járásbíróság, Ügyészség) - közel 100%-os közmű ellátottság - Marcali Fürdő és Szabadidőközpont gyógyvízzel rendelkezik	A nemzetközi kapcsolatokból származó tapasztalatokat a kulturális szolgáltatások fejlesztése, az önkéntesség terjesztése és a környezeti szempontból fenntartható közlekedés fejlesztés során alkalmazni kell. A közös hagyományokra építve bővíteni kell a közösség együttműködése által szervezett települési programkínálatot, ezáltal erősítve a helyi identitás tudatot. Szőlő- és gyümölcssterületek terményeire, borára; kézműves hagyományokra alapozott helyi termékek kialakítása és piachoz segítése A kulturális téren meglévő nemzetközi kapcsolatokat fel kell használni a magasabb hozzáadott értéket termelő külföldi tulajdonú vállalkozások Marcaliba vonzására.	A közös történelmi múlt, hagyományok felelevenítésével, a civil, vállalkozói és közösségi szféra együttműködésével ki kell alakítani a város állandó programkínálatát, mely a helyiek és turisták számára egyaránt élményt nyújt, megfelelő háttérrel biztosít az együtt gondolkodásra. Ösztönözni kell a helyi vállalkozók megjelenését a szolgáltatói szektorban (vendéglátás, szálláshely szolgáltatás, helyi termékek kereskedelme), mely a munkaerő kereslet növekedésén keresztül a jövedelmi szint emelkedését eredményezi. A meglévő intézményrendszert a fiatal lakosság, valamint a családok igényeinek megfelelően kell fejleszteni, lehetővé téve a programokon való közös részvételt. Infrastrukturális és humán fejlesztést integráltan szükséges megvalósítani: pl.: Városi Fürdőben a medencék mellé árnyékolók beszerzése, animátorok foglalkoztatása
Külső veszélyek Természet, épített környezet:	Védekező stratégiák	Elkerülő stratégiák

• 68-as számú fő közlekedési útvonal rossz állapota • kelet- nyugati irányú országos főút hiánya Társadalom: • csökkenő lakosságszám • elöregedő társadalom • fiatalok elvándorlása Gazdaság: • alacsony képzettségi szint • alacsony hozzáadott érték • szociális ellátásra fordítandó költségek növekedése a lakosság korszerkezetének változása, valamint a jövedelmi viszonyok romlása következtében Közzolgáltatás: • Marcali Városi Kórház funkció váltása	A város közlekedési rendszerének átstrukturálásával, (gyalogos és kerékpárforgalom arányának növelése) csökkenteni kell a közutakra nehezedő terhelést. Civil szervezetek, önkéntesek bevonásával enyhíteni kell a szociális és egészségügyi ellátó rendszerre nehezedő nyomást.	A civil közösségek, oktatási intézmények bevonásával szervezett továbbképzésekkel, átképzésekkel ösztönözni kell az alacsony képzettségi szinttel rendelkezők oktatását, felkészítését. Ösztönözni kell a társadalmi csoportok közötti kommunikációt, formális csatornákat kell létrehozni, a szükségletek és az azokat kielégíteni tudó megoldások feltárására. Külső finanszírozási források és a belső humán erőforrás felhasználásával a szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett terület rehabilitációja.
---	--	---

3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása

A SWOT- mátrixból kiolvasható offenzív, fejlesztő, védekező és elkerülő stratégiák a gyengeségek vagy problémák közötti kapcsolatokból adódó szükségletekre reagálnak, melyek a problémafa ábrázolása során megjelentek:

Marcalit a környék gazdasági, logisztikai, kereskedelmi központjává kell fejleszteni:

A város jelenleg a közszolgáltatások területén tölt be megkerülhetetlen szerepet a térségben. A városban működő állami és önkormányzati intézmények, hatóságok illetékességi területe meghaladja a járás közigazgatási területét (katasztrófavédelem, építéshatóság, népegészségügy, kórház, pedagógiai szakszolgáltatás, stb.). A foglalkoztatás bővüléséhez és a magasabb jövedelmi szint eléréséhez, a Megyei ITP céljaival összhangban szükséges a város funkcióinak bővítése gazdasági és kulturális téren. A térségben meghatározó ipari, logisztikai, és kereskedelmi központ létrehozása érdekében a TOP 1.1.1-15 intézkedés keretében tervezzük fejlesztéseket. Míg a TOP 1.1.1-15 forrás a közvetlen gazdaságfejlesztés céljait szolgálja, a HKFS közvetett módon –a kulturális kínálat bővítésével– kíván hozzájárulni a térségi gazdasági központ szerep eléréséhez. A cél elérése érdekében ERFA és ESZA források igénybevételét is tervezzük.

Munkavállalók alacsony képzettségi szintjének növelése, a munkaerő keresletnek megfelelő munkaerő kínálat kialakítása:

Az alacsony jövedelem termelő képesség, ezáltal az alacsony jövedelmi szint oka is egyben, hogy nem áll rendelkezésre a magasabb hozzáadott értéket termelő, megfelelő képzettségű munkaerő. A szükséglet kielégítése érdekében a TOP 5.1.2-15 intézkedés keretében foglalkoztatási paktum megkötését tervezzük a városban működő foglalkoztatókkal, a képző szervezetekkel (iskolák, gazdasági társaságok), állami intézményekkel (járási hivatal osztályai), valamint a különböző társadalmi helyzetű munkavállalók érdekképviselőit ellátó és őket motiválni tudó civil szervezetekkel. A HKFS keretében ESZA források igénybevételével a partnerség építés területén, ERFA források igénybevételével a digitális lehetőségek megismertetésének területén kívánunk beavatkozásokat tervezni.

Helyi közösségi gazdaság létrehozása:

A gazdasági szempontból fenntartható város alapfeltétele a „több lábon állás”. A magas foglalkoztatási szintet meghatározó szervezetek döntéshozói általában a helyi közösségen kívülről érkeznek, így nem mindig tudják reálisan felmérni és figyelembe venni a helyi közösség érdekeit, és a helyi közösségek célok melletti elköteleződését is alááshatják a térségükön kívül (a bevonásuk nélkül) meghozott döntések. A helyi közösségi gazdaság fejlesztése melletti további fontos szempont, hogy az erőforrások helyben történő felhasználása a közösségi vagyon gyarapodását szolgálja anyagi és humán értelemben is, hozzájárul a települési identitás erősítéséhez. A HACs tervezett intézkedései közül 2 ESZA és 1 ERFA beavatkozás, valamint a kulcsprojekt is a helyi közösségi gazdaság létrehozásához kapcsolódik. További forrást kívánunk igénybe venni a TOP-1.1.3-15 intézkedés keretében a helyi mezőgazdasági termékeket feldolgozó konyha fejlesztésével.

Hiányoznak a helyi termékek kereskedelmét kiszolgáló épületek:

A fogyasztói szokások átalakulásával, valamint a gazdasági válságot követően a kereskedelem koncentrációját követően megszűntek a helyi termékeknek, kézműves iparnak megjelenési lehetőséget biztosító kis üzletek. A helyi termékek, szolgáltatások iránti kereslet felélesztéséhez szükséges az élményt biztosító épített és természeti környezet kialakítása. A HKFS „Vásártér” kulcsprojektje, valamint további egy ERFA intézkedés szolgálja a hagyományokon alapuló, a város történetéből építkező fejlesztések megvalósítását.

Civil szervezetek közötti együttműködés hiánya:

A HACS létrejötte önmagában keretet hoz létre a társadalmi csoportok közötti kommunikáció elősegítésére, mely elősegíti a szükségletek és az azokat kielégíteni tudó megoldások feltárását. A találkozási lehetőségek és az integrált közösségépítést szolgáló programok, alkalmak száma rendkívül korlátozott a Városban. Az elszigeteltség különösen jól tetten érhető a fiatalok és idősek, valamint a sérülékeny társadalmi csoportok (fogyatékkal élők, roma lakosság) és a többségi társadalom tagjai között. A HKFS az együttműködések ösztönzésével, a programkínálat bővítésével, a programokra történő figyelem felhívással tud hozzájárulni a társadalmi kohézió erősítéséhez. Az eddig megvalósult ÁROP és TÁMOP programok tapasztalatait a programkínálat kialakítása során figyelembe kell venni.

Zöld felületek hiánya, területek közötti kapcsolat hiánya:

A Város bővelkedik természeti értékekben- Natura 2000 területek, Boronka melléki tájvédelmi körzet- ám ezen területek fizikai összeköttetése nem valósult meg. A keleti és nyugati nagy növényborítású területeket a belvároson át a zöldterületek, parkok fejlesztésével össze kell kötni, így egy különleges helyi arculat tud létrejönni, mely a természeti adottságokat fenntartható módon használja, a klíma változás helyi kockázatait mérsékli.

Épített környezet fejlesztése

A városközpontban számos épület elveszítette eredeti funkcióját, ezért nem új épületeket kell építeni, hanem fontosabb a meglévő épületek felújítása, korszerűsítése, az alulhasznosított épületek új funkcióval való ellátása. A fenntarthatóság követelményét szem előtt tartva az ERFA források mellett a kihasználtságot ESZA források igénybe vételével kell ösztönözni. Az új funkcióknak a közösség egészét kell szolgálnia, találkozási pontként a társadalmi csoportok között, valamint lehetőséget nyújtani a közösségi gazdaság kialakítására.

Szociális ellátó rendszer tehermentesítése

Az alap és szakellátásra nehezedő nyomást a civil szervezetek szerepének növelésével és az önkéntesség megerősítésével van lehetőség csökkenteni. A HKFS-nek ezért az ERFA és ESZA források között támogatni kell a hátrányos helyzetű csoportok integrációját elősegítő kezdeményezéseket.

Turizmus fejlesztése

A Balaton Kiemelt Üdülőövezet számára továbbra is kihívást jelent a szezonális, melyre választ a kiemelkedő attrakciókra épülő komplex kínálat biztosítása, az egyes turisztikai programelemek összefonódása, egymásra épülése, valamint a turizmus szereplőinek együttműködése hozhat akár a kiemelkedő vonzerők térségi szinten összehangolt fejlesztésével. Ezen keresztül érhető el, hogy a Város a környező táj egyedülálló természeti és kulturális adottságaira építve, európai szinten igényes, exkluzív, vonzó lakó-, üdülő-, és munkakörnyezetté, a megye nemzetközi jelentőségű rekreációs térségévé váljon, mely alapot ad az egészségturizmusban rejlő lehetőségek kiaknázására is.

Identitás tudat hiánya

A helyi identitás kialakításához és fenntartásához szükségesek olyan közös programok, amelyek a kollektivitást, az összetartozást erősítik, közelebb hozzák a település lakóit. Hiszen a közös élmények szerzése az első lépcső egy valódi közösség létrehozásához. A személyes ismeretségek, barátságok kialakítása a lakosság között erős kötelékeket hoznak létre, melyek a közösséghez tartozás érzését növelik, és a jövőben is alapjául szolgálnak a közös cselekvésnek.

E szükségletekre történő válaszadás pozitívan befolyásolja a város népességmegtartó és vonzó erejét, hozzájárulva, hogy a térség meghatározó centrumává váljon a település.

4. A stratégia jövőképe

A stratégia jövőképe:

Táji-, természeti-, társadalmi- értékeiből építkező fenntartható város aktív közösségi és kulturális élettel.

Táji-, természeti-, társadalmi- értékeiből építkező fenntartható város aktív közösségi és kulturális élettel

A jövőkép megvalósítása érdekében 3 átfogó célt határozott meg a HACS, melyek a város, és az együttműködés hosszú távú fejlődésének alappilléreiként értelmezhetők. Az átfogó célok prioritási sorrendben következnek egymás után, azonban nem értelmezhetők egymástól elszigetelten: együtt, összehangoltan kell épülniük, erősödniük annak érdekében, hogy az együttműködés hosszú távon fennmaradjon, a Város fejlődését szolgálhassa.

1. Együttműködő, a hagyományokat őrző, ugyanakkor megújulásra képes helyi társadalom kialakítása:
Hisszük, hogy a jövőt akkor vagyunk képesek alakítani, ha megértjük múltunkat, használjuk elődeink tapasztalatait, ismereteit. Ennek a társadalmi emlékezetnek, közösségi tudásnak fennmaradását, tudatosítását kívánjuk elérni, melyek középtávon hozzájárulnak a helyi társadalom megújulásához, az önkéntesség, a szolidaritás az egymás problémáira fogékony és megoldást kereső közösség kialakulásához. Olyan közösség létrejöttéhez, mely a hátrányos helyzetű csoportok számára támogatást nyújt, integrációjukat elősegíti.
2. A helyi erőforrásokra alapozott, környezet tudatos, a térség adottságaihoz alkalmazkodni képes közösségi alapú gazdaság megteremtése.
A fenntartható város létrejöttéhez a társadalmi kohézió erősítése mellett szükséges a közösség igényeinek minél nagyobb hányadának helyben történő kielégítése, vagyis a helyi táji-, természeti-, idegenforgalmi- adottságokra alapozott gazdaságfejlesztés. A cél elérésével egyszerre tudjuk a jövedelem szintet, illetve a foglalkoztatottak számát emelni. Középtávon létrejön az idegenforgalmat is kiszolgálni tudó, a helyi közösség számára termékeket előállító közösségi alapú gazdaság (beszerzői, termelői közösségek).
3. Egészséges, sokszínű, az erőforrásokat felelősen és tudatosan használó társadalom kialakítása
A középtávú célként meghatározott társadalmi és gazdasági szempontból fenntartható város hosszú távon akkor maradhat fenn, ha lakói, illetve a gazdálkodók a rendelkezésre álló környezeti, építészeti adottságokat felelősen és tudatosan használják. A környezeti, építészeti, beavatkozások

a helyi társadalom minél szélesebb körének véleményével összhangban történik, a vélemények cseréjére a HACS megfelelő háttérrel biztosít.

Az átfogó célok egymásra épülése miatt az egyes specifikus célok több átfogó cél megvalósulását is támogatják

Átfogó cél	Specifikus célok				
	épített környezet értékőrző fejlesztése	közösségi kohézió erősítése	a helyi kultúra, identitás fejlesztése	partnerségi program kialakítása	helyi termékek, piacra jutásának támogatása
Együttműködő, a hagyományokat őrző, ugyanakkor megújulásra képes helyi társadalom kialakítása	X	X	X	X	x
A helyi erőforrásokra alapozott, környezet tudatos, a térség adottságaihoz alkalmazkodni képes közösségi alapú gazdaság megteremtése.	x	X	x	X	X
Egészséges, sokszínű, az erőforrásokat felelősen és tudatosan használó társadalom kialakítása	X	x	X	X	x

Középtávon Marcali a helyi igényekre választ adni tudó, a külső környezeti változásokra eredményesen reagáló széles körű társadalmi támogatottsággal rendelkező beavatkozásokat megvalósító, a hátrányos helyzetű csoportokat integráló közösségé válik. A HACS az egyeztetések, az ötlet generálás és fejlesztés, valamint megvalósítás helyszíne, ahol a civil, gazdasági, és közösségi szféra képviselői partnerségben hozzák meg döntéseiket.

5. A stratégia célhierarchiája

A jövőkép, az átfogó célok megvalósulását a specifikus célok egymásra épülése, egymást kiegészítő hatása támogatja.

1. **Épített környezet értékőrző fejlesztése:** Marcali járásközpont településként a térség igényeihez igazodva változott a történelem folyamán, így tudta megőrizni szolgáltatási, gazdasági, oktatási, igazgatási központ szerepét. A XX. század végétől a társadalmi, gazdasági változások felgyorsultak, így a városközpontban több épület elvesztette korábbi a településképet és helyi gazdaságot meghatározó funkcióját. Számos esetben az eredeti funkció piaci alapon történő visszaállítására nincs lehetőség (pl.: díszkovács műhely), illetve a

megnövekedett igények, és a közlekedési szokások változása miatt az eredeti helyszínen a funkció folytatása nem lehetséges (pl.: vásártér). Az együttműködés keretében a jelenleg kihasználatlan épületek új funkciókkal történő újjáélesztését kívánjuk támogatni, hogy újra a település életének meghatározó színtereivé váljanak, megőrizve várostörténeti értékeiket. Az építészeti vonzatú fejlesztéseken belül nem elhanyagolható jelentőségű a zöldfelületi rendszer fejlesztése sem. Ez ugyanis nagyban befolyásolja a lakosság komfortérzetét, és hozzájárul a kapcsolódáshoz, a szabadidő eltöltéséhez, emellett találkozási pontként szolgálhat, és közösségszervező ereje sem elhanyagolható. A kulturális, sport és a szabadidős funkciók fejlesztésének együttes támogatása komplex hatást fejt ki a lakosság alapvető szükségleteit kiszolgáló megfelelő életkörülmények, egészséges környezet kialakítására. Fontos célkitűzés emiatt az életminőséget fejlesztő sport- és szabadidős létesítmények hálózatának fejlesztése és többcélú hasznosításának elősegítése (szem előtt tartva az ifjúságpolitikai igényeket), továbbá a közterületek sportolásra és szabadidő eltöltésre alkalmassá tétele.

2. **Közösségi kohézió folyamatos erősítése:** A város fejlődése érdekében fontos az összetartozás, a közösségi szellem erősítése, hiszen egy település akkor válik igazán élővé, élhetővé, ha az ott lakók magukénak érzik, érzelmileg kötődnek hozzá, s ezért tenni is képesek. Számos olyan esemény van már jelenleg is a város életében, amely indirekt módon a közösség összekovácsolódását is eredményezi. Ilyenek azok a közösségi rendezvények, ünnepek, melyek minden évben megrendezésre kerülnek. Ezek az események talán a legjobb alkalmak annak kifejezésre, hogy jó marcalinak lenni, amikor mindenki találkozhat a másikkal. Ugyanakkor e rendezvények döntően intézmények által szervezettek. A társadalmi összetartozásnak és a város élhetőségének jelentős bázisát adja a Marcaliban működő nagyszámú civil szervezet, egyesület. A sokszínű tevékenységet végző szervezetek támogatása ezért a későbbiekben is kiemelt jelentőségű. Véleményünk szerint a HACS ösztönző, támogató tevékenységével a város programkínálata bővíthető, az „alulról” jövő kezdeményezések becsatornázásával a rendezvények látogatottsága növelhető. A város életéből egyelőre hiányoznak azok a közösségi, önkéntes akciók, amik a város érdekében szerveződnek. (pl. szemétszedés, városszépítő akciók stb.) A stratégia megvalósítása során e cél elérését is támogatni kell.
3. **A helyi kultúra, identitás fejlesztése:** A településhez kötődésnek, a lakosság helyben maradásának egyik fontos összetevője a település megismerése. A Múzeum, az ott fellelhető helytörténeti gyűjtemény, az időszakos kiállítás, a Római Katolikus plébánia gyűjteménye, a település múltja megismerésének kulcsát jelentik. A város életéből azonban jelenleg hiányoznak a különböző hagyományőrző rendezvények a hagyományok átélésének élménye. A régi mesterségek újra tanulása egyaránt hozzájárul az identitás erősítéséhez és a gazdaságfejlesztéshez. A társadalmi kérdések közül az egyik legfontosabb a népességmegtartás, ehhez a lakosságot fiatal korban kell először megcélózni. Ehhez a legkézenfekvőbb eszköz az oktatás fejlesztése: múzeum pedagógiai módszerekkel, a diákok érdeklődésének felkeltésével a helytörténet iránti érdeklődés növelhető. A hagyományok ápolása, megtartása, bemutatása, megőrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír. A kulturális és közművelődési intézmények fejlesztésében előtérbe kell helyezni a nyitottságot, a multifunkciós jelleget, a lakossági igényekhez igazodó rugalmas megoldásokat (nyitva tartás, online alkalmazások), ösztönözni kell az alulról jövő kulturális és szabadidős kezdeményezéseket. A kultúra komplex megítélésének jelentősége igen fontos, tekintettel a benne rejlő gazdaságfejlesztő erőre is, amely a megfelelő hasznosítás révén jelentősen hozzájárulhat a települési identitás és társadalmi kohézió javításához, valamint az idegenforgalmi kínálat bővítéséhez.

4. **Helyi termékek piacra jutásának támogatása:** Marcali gazdaságát a széles vállalkozói réteg helyezi szilárd alapokra. A nagy létszámot foglalkoztató termelő üzemek mellett megtalálhatók a helyi kis és közepes vállalkozások. Marcali jelentős kedvező adottságú mezőgazdasági termőhellyel rendelkezik, amelyek terményei jelenleg csak korlátozottan vesznek részt a gazdasági folyamatokban. Sok esetben szervezési kapacitás és a szükséges technológia híján nem tudják kihasználni a térségben a természeti adottságok és a piaci igények nyújtotta lehetőséget. A helyi termékek pedig nemcsak munkahelyet és jövedelmet teremtenek, hanem erősítik a helyi identitást. Közvetett támogatásuk ezért a továbbiakban is rendkívüli fontossággal bír egyrészt gazdasági szempontból, másfelől munkalehetőségek tekintetében. Emellett elmondható, hogy szolgáltató tevékenységükkel közvetetten szolgálják a város lakóinak kényelmét, azaz erősítik a népességmegtartó képességet. Ugyanakkor számos mikro vállalkozás nem ismeri piaci lehetőségeit, versenytársairól is korlátozott ismereteik vannak. A közösségi alapú gazdaság támogatásával, a beszerzői és termelői közösségek létrejöttével nem csak a kézművesipari tevékenységek maradhatnak fenn, hanem e vállalkozások tevékenysége a város kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően az idegenforgalom bővüléséhez is hozzájárul, erősítve a szolgáltató szektorban működő vállalkozásokat, hozzájárulva a foglalkoztatás bővüléséhez és a jövedelmi szint emelkedéséhez. A HACS jelen stratégia keretei között elsősorban a helyi termékek minél szélesebb körben történő megismertetését tűzi ki célul a helyi civil és közösségi szféra bevonásával, illetve fórumok, workshopok keretében elő kívánja mozdítani a gazdasági szféra ismereteinek bővítését. A rövid ellátási lánc társadalmi elfogadottságának erősítése során fontos a termelői és vevői ismertséget és elismertséget is erősíteni. Az egyedi, személyre szabott termékek és szolgáltatások kialakítása, hozzájárul az élményturizmus, a helyi termelői-terméket felhasználó gasztronómia bővüléséhez.
5. **Partnerségi program kialakítása:** A civil szervezetek jelentős és aktív szerepet töltenek be a helyiek életében, tevékenységük minden korosztályt megcéloz. A civil szervezetek működése a szociális ellátás területére jelentős pozitív hatással bír a kapcsolódó civil, önkéntes tevékenységgel, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának támogatásával. A helyi közösségek megerősítése, felzárkóztatása csak maguk az érintett közösségek aktív részvételével, szerepvállalásával és a civil társadalom folyamatos megújulásával és megerősödésével válhat eredményessé. Marcali fejlődésében fontos szerepet tölthetnek be az alulról jövő közösségi és önkéntes kezdeményezések, ennek érdekében fontos, hogy a HACS bátorítsa és támogassa a helyi közösségek, civil szervezetek együttműködését, és ehhez infrastrukturális feltételeket, továbbá formális egyeztetési lehetőséget, továbbá erőforrásokat is biztosítson. A partnerségnek azonban nem csak az egyes szférákon belül, hanem szférák között is létre kell jönnie, hiszen megfelelő információ áramlással eredményesen megállapítható a munkakereslet/kínálat szempontjából melyek azok a tevékenységi körök a térségben, amelyek egyelőre hiányoznak, illetve mely területek azok, melyekből túlkínálat van. Ehhez kapcsolódóan kialakítható/támogatható egy olyan vállalkozói és gazdasági struktúra, amely figyelembe veszi a piaci keresletet és kínálatot egyaránt.

Specifikus célokhoz kapcsolódó eredménymutatók:

Sorszám	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célérték
1.	Épített környezet értékőrző fejlesztése	Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest	2 db
		Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	10.700 fő

		HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya	+20%
		A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	+15%
		Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	1300 m2
2.	Közösségi kohézió folyamatos erősítése	Civil szervezetek, gazdasági szereplők által szervezett közösségi programokon részt vevők száma	500 fő
		Közösségi akciókban részt vevők száma	300 fő
		A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (szervezett közösségi programok száma)	8 db
3.	A helyi kultúra, identitás fejlesztése	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	+15%
		HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya.	+30%
		A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (rendezett ideiglenes és állandó kiállítások száma)	3 db
		Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	1000 m2
4.	Helyi termékek piacra jutásának támogatása	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (Helyi gazdaságfejlesztési programokat megalapozó akciók száma (workshop, fórum, piacelemzés, termékbemutató)	4 db

		A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (Létrejövő együttműködések száma (termelői, beszerzői közösség))	2 db
5.	Partnerségi program kialakítása	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (Létrejövő együttműködések száma)	4 db

Egy-egy beavatkozási terület, több specifikus cél megvalósítását támogatja, így ESZA és ERFA források együttesen kerülnek felhasználásra egy-egy specifikus cél elérése érdekében. A források kombinálásával az egyes beavatkozások hatása multiplikálódik, eredményességük növekszik, hiszen a célok elérését több oldalról kívánjuk biztosítani.

Összesített indikátor vállalások

Monitoring mutató megnevezése	Cél dátuma	Cél összváltozás
A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	2020.12.31	21 db
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	2020.12.31	1100 m2
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	2020.12.31	1300 m2

Beavatkozási területek, műveletek	Specifikus célok				
	épített környezet értékőrző fejlesztése	közösségi kohézió erősítése	a helyi kultúra, identitás fejlesztése	partnerségi program kialakítása	helyi termékek, piacra jutásának támogatása
„Kulturális Korzó” (Kulcsprojekt)	x	x	x	x	x
„Élményszerű ismeretszerzés” (ERFA)	x	x	x		
„Miénk a tér” (ERFA)	x		x		x

„Játszunk együtt” (ERFA)		x			
„Itt a helyed” (ESZA)		x	x	x	
„Értsd meg a múltat, alakítsd a jövőt” (ESZA)		x	x		
„Vásárolj helyben” (ESZA)			x	x	x

6. Cselekvési terv

6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása

1. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Kulturális Korzó”

Kulcsprojekt:

Vásártér felújítása

Indoklás, alátámasztás:

HKFS helyzetelemzése, valamint a kérdőíves és fókuszcsoportos vizsgálatok is egyértelművé tették, hogy a városközpont kihasználatlan, nem hasznosított épületeit olyan kulturális funkcióval szükséges megtölteni, melyek a hagyománytisztelet és identitás őrzés miatt emlékeztetnek az épületek eredeti funkciójára, de megújulásuk által hozzájárulnak a mindennapi élettel történő megtöltésükhöz, közösségi térként tudnak funkcionálni. A Vásártér felújítása egyszerre nyújt infrastrukturális háttérrel a közösségi alapú gazdaságfejlesztéshez (piac épület szerkezetének megtartásával, a helyi termékek kereskedelmének népszerűsítéséhez), valamint a helyi kézműves hagyományok fennmaradásához, gyermekjátszóterként pedig találkozási pontot hoz létre a gyermekes családok, nagyszülők, piacra látogatók számára, bővítve az idegenforgalmi kínálatot. A Vásártér a település központjában a csillagtúrák kezdőpontjává, illetve új közösségi térként a fiatalok találkozási helyévé válik. Az épület megfelelő infrastrukturális háttérrel jelent a termelői és beszerzői közösségek, valamint társadalmi szervezetek székhelyéül.

Specifikus cél:

A kulcsprojekt megvalósítása a stratégia alapja, valamennyi specifikus és átfogó célhoz kapcsolódik.

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

Használaton kívüli, alulhasznosított épület, épületegység, épületegyüttesek alábbi funkciók ellátásához szükséges vásárlása, korszerűsítése, kibővítése, átalakítása:

- homlokzat változtatása nélküli energia hatékony megoldásokat tartalmazó épület felújítás
- élményszékek közvetítésére szolgáló terek (pl. kiállító tér, interaktív kiállítóterek, fedett, több funkció gyermekjátszóter)
- a projekthez szorosan kapcsolódó és nélkülözhetetlen műszaki eszközök, szoftverek, valamint bútorok, berendezések beszerzése
- társadalmi szervezetek befogadására, közönség-kapcsolati, vendéglátó és ügyfélforgalmi tevékenységére alkalmas terek kialakítása
- kreatív foglalkoztató terek a gyermek- és ifjúsági korosztálynak
- tárgyaló-, előadó- és oktatóterek
- bemutatóterem kialakítása (kovács, fazekas, borász, kereskedő)
- közösségi alkalmakat kiszolgáló terek (pl.: szakkör, klub-foglalkozás, ismeretterjesztő előadások, stb.)

- családbarát környezet kialakítását célzó fejlesztések
- fenti terek kialakításához kapcsolódó tárgyi eszközök beszerzése
- akadálymentesítés
- kiszolgáló helyiségek (öltöző, mellékhelység, raktár, konyha)

Az épületek környezetében támogatható tevékenységek:

- parkosítás: sétautak felújítása, zöldfelület helyreállító rekonstrukció, zöldfelület növelése (növények telepítése), növényállomány rekonstrukciója, épületek díszkivilágítása
- közvilágítás korszerűsítés
- rendezvénytér kialakítása (mobilszínpad, mobil eszközök fogadására alkalmas alpinfrastruktúra létrehozása: elektromos kiállások, víz, szennyvíz szolgáltatás)
- egyedi adottságokra alapozott fejlesztések
- akadálymentesítés

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Fontos szempont volt, hogy a projektnek illeszkednie kell a városközpont TOP 2.1.2 pályázatában tervezett megújulásához, a kulturális intézmények hálózatához, megteremtve ezzel a kulturális intézmények hálózatát melyek zöldterületen gyalogosan, illetve kerékpár használatával érhetők el. A városközpontban az autósforgalom csökkentésével kialakul az eddig még nem létező sétáló utca, ahol az idegenforgalmi létesítmények (kávézó, étterem, szálláshely) mellett megjelennek a helyi kisüzletek, kereskedelmi helyet biztosítva a helyi termékeknek. Az épületek funkcióval történő megtöltése során figyelembe vettük a korábbi évek tapasztalatait, melyek bizonyították, hogy a múzeumpedagógiai eszközök igénybevételével a kulturális intézmények látogatottsága növelhető, a fiatalok érdeklődése a hagyományok, helyi identitás iránt felkelthető.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Az épületekbe tervezett funkciók sokszínűsége lehetővé teszi a célcsoportok széles körének elérését, melyek a marcali:

- civil szervezetek, egyesületek;
- helyi óvodás-, iskolás- és fiatalkorú lakosság;
- helyi és térségi művészek;
- családok;
- kis és közép vállalkozások

Pályázók köre: marcali kulturális intézmények, önkormányzat, épület vagyongazdálkodására kijelölt önkormányzati intézmény. Marcali Város Önkormányzata az épületek tulajdonjogának megszerzése és a létrejövő intézmények fenntartása érdekében pályázóként részt vehet a felhívás megvalósításában.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a kulcsprojekt a stratégia kiinduló pontja.
- fejlesztések hozzájárulnak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.
- létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját
- infokommunikációs akadálymentesítés kötelező
- a beruházás közhasznú foglalkoztatási elemet is tartalmaz

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 90 millió Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 1 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 70 millió Ft, maximum 90 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2017. december 15-ig benyújtásra kerül a Kulturális Korzó kulcsprojekt pályázati felhívása az IH részére. Az intézkedést egy ütemben kívánjuk megvalósítani. 2018.06.-ig megtörténik a pályázatok értékelése, a szerződéskötés. A pályázat megvalósítására 12. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje 2019.09. hónap

2. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Élményszerű ismeretszerzés”

Indoklás, alátámasztás:

A város népességmegtartó erejének szempontjából fontos tényező, hogy minden korosztály, társadalmi csoport megtalálja a számára programot, kikapcsolódási lehetőséget biztosító infrastruktúrát, és ha lehetséges, azt egy helyen tudják igénybe venni. A szolgáltatások pedig biztosítsák a tudás bővítést, az elfogadást. Ezért a kulturális szolgáltatást nyújtó intézményeknek (Kulturális Központ, Városi Könyvtár, Múzeum, stb.), szervezeteknek alkalmasnak kell lenniük a különböző korú és helyzetű társadalmi csoportok igényeinek kiszolgálására és lehetőséget kell nyújtaniuk a társadalmi kohézió erősítésére, azzal, hogy e szolgáltatásokat egy időben tudják valamennyi csoport számára nyújtani. Az innovatív- akár építészeti- elemek bevezetésével, többlet szolgáltatások nyújtásával a város turisztikai kínálata bővül.

Specifikus cél:

- épített környezet értékőrző fejlesztése
- közösségi kohézió erősítése
- a helyi kultúra, identitás fejlesztése

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények felújítása, illetve eszközfejlesztése
- színházterem kialakítása, szolgáltatásainak fejlesztés (mosdó, mellékhelység, raktár)
- elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása, filmnéző és zenehallgató szoba kialakítása
- Baba- mama klub infrastrukturális hátterének megteremtése
- Virtuális valóság alkalmazására alkalmas infrastruktúra megteremtése
- 3D alkalmazások (szkenelés, nyomtatás, szoftver használat) beszerzése, elhelyezésükhöz szolgáló tér kialakítása
- digitalizációs tevékenység ellátásához szükséges tárgyi eszközök (kamera, vágóasztal, stb...) beszerzése
- a projekthez szorosan kapcsolódó és nélkülözhetetlen műszaki eszközök, szoftverek, valamint bútorok, berendezések beszerzése
- energia hatékony megoldásokat tartalmazó (hőszigetelés, gépészeti felújítás, zöld tető) épület felújítás

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A város kiépült oktatási- nevelési infrastruktúrával rendelkezik, ezek az intézmények azonban a hagyományos keretek között nyújtanak ismeretet. A HACS által támogatni kívánt beruházások az

ismeretszerzés interaktív feltételeit kívánja megteremteni, bővíteni a múzeumpedagógia eddig alkalmazott eszközeit. Az interaktív eszközök használata elsősorban a fiatalok, családok számára nyújt lehetőséget az ismeretszerzésre, a közös játékokkal a társadalmi kohézió erősítésére. A színházterem szolgáltatásainak felújításával a Balaton déli partjának szolgáltatási hiányát kívánja pótolni a HKFS, hiszen a színházszerető közönségnek eddig legalább 60 km-et kellett utaznia (a Kulturális Központ szervezésében) valódi színházi élményért. A beavatkozás keretében olyan beruházásokat kívánunk megvalósítani, melyeket más hazai, vagy EU forrás az épületek funkcióját figyelembe véve nem támogat, ugyanakkor a fejlesztés követően turisztikai attrakciót nyújthatnak.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Közvetett célcsoport a helyi lakosság. Közvetlen célcsoport a marcali oktatási-nevelési intézmények tanulói, ifjúsági, kulturális, művészeti szervezetek és intézmények. Pályázók köre: marcali kulturális intézmények; oktatási- nevelési intézmények; kulturális, művészeti egyesületek; önkormányzat.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Az élményszerű ismeretszerzés olyan módon kell, hogy megvalósuljon, amely segíti a társadalmi befogadást a kulturális és közösségi javakhoz való hozzáféréseken keresztül.

A beruházás során szem előtt kell tartani a következő célokat:

- a fejlesztéssel érintett intézmény, szervezet kulturális és/vagy közösségi funkciója hangsúlyosabbá váljon, vagy új kulturális és/vagy közösségi funkció kerüljön kialakításra;
- széles körben elérhetővé tegye a kulturális javakat, különös tekintettel a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportokra
- a fejlesztéssel érintett épület/épületegység állapota leromlott és/vagy alulhasznosított
- kialakítandó funkciók sokfélesége
- akadálymentesítés
- energiahatékonysági beruházás valósul meg
- hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérsékléséhez/megszüntetéséhez
- a beruházás gondoskodik a környezeti kockázatok csökkentéséről/elkerüléséről;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkezik
- fejlesztések hozzájáruljanak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.
- létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját
- infokommunikációs akadálymentesítés kötelező
- a beruházás közhasznú foglalkoztatási elemet is tartalmaz

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 20 millió Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 4-6 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 4 millió Ft, maximum 16 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2018. december 31-ig benyújtásra kerül a felhívás tervezet az IH számára. 2018.09.-ig megtörténik a pályázatok értékelés, szerződéskötés. A pályázatok megvalósítására 12. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje 2019.11.

3. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Miénk a tér!”

Indoklás, alátámasztás:

A helyzetfeltárás és a fejlesztési szükségletek felsorolása során is megállapítást nyert, hogy a város zöld területei, közösségi terei a megyei átlag alatti fejlettségi színvonallal rendelkeznek, a kiemelkedő természeti értékeket nem sikerült még turisztikai és városfejlesztési szempontból egységes rendszerre összekapcsolni. A művelettel a helyi zöld és épített közterek, fedett rendezvényhelyszínek rendszerének átgondolását, fejlesztését kívánjuk elérni, olyan beruházások támogatásával, melyek a városlakókat, valamint az idelátogatókat a közösségi terek igénybevételére ösztönzi, a várost élettel töltik meg, a közösségi rendezvények helyszínévé válnak és lehetőséget teremtenek a helyi kis és középvállalkozásoknak termékeikkel történő megjelenésre. (Pl.: karácsonyi vásár, borkóstoló, fazekas kiállítás, főzőversenyek, kulturális fesztiválok, utca könyvtár, túraútvonalak pontjai)

Specifikus cél:

- épített környezet értékőrző fejlesztése
- a helyi kultúra, identitás fejlesztése
- helyi termékek piacra jutásának támogatása

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- növényfelület, élőhelyek és biodiverzitás növelése, a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, egyszeri beavatkozásként gyomirtás/beteg fák eltávolítása, valamint ápolási munkák;
- szabadtéri rendezvény-infrastruktúra építése (mobil lelátó, faházak beszerzése, tér átalakítás)
- rendezvénytér kialakítása (mobilszínpad, mobil eszközök fogadására alkalmas alpinfrastruktúra létrehozása: elektromos kiállások, víz, szennyvíz szolgáltatás)
- köztereken használatos közvilágítási díszítő elemek beszerzése
- 3D térplasztikák elhelyezése (pl.: településtérkép)
- Túrapontok kijelölése, túraútvonalak kiépítése a szelíd turizmus, bor turizmus számára
- a zöldfelület elérhetőségét és átjárhatóságát biztosító közlekedőfelület felújítása, kialakítása;
- kerékpártárolók, kerékpárparkolók kiépítése, kialakítása;
- napvédelmi funkciót ellátó építmények, eszközök telepítése,
- gazdasági, kulturális funkció befogadására alkalmas helységek felújítása, kialakítása
- rendezvényterem kialakításához szükséges eszközbeszerzés
- a közterület rendeltetésszerű használathoz szükséges eszközbeszerzés (pl. környezetbe illő minőségi utcabútorok elhelyezése stb.)

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A beavatkozás elsősorban az ESZA műveletek infrastrukturális háttérét teremti meg, közvetlenül illeszkedik a TOP 2.1.2 „Zöld város” felhívás céljaihoz, ám beruházásaival kisebb mértékű beavatkozásokat támogat. A kisléptékű fejlesztésekkel a HACS célja a szelíd turizmus alapjainak megteremtése, melynek fejlesztését már pályázati források igénybe vétele nélkül a Helyi Közösség végzi a szférák együttműködésével. Pl.: borturizmus fejlesztése túraútvonalak kijelölésével, interaktív térképek alkalmazásával, fedett közösségi tér fejlesztése helyi termék bemutatók, konferenciák szervezésére.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Közvetett célcsoport a helyi lakosság. Közvetlen célcsoport a marcaliban működő környezetvédelmi, sport, esélyegyenlőségi, kulturális tevékenységet végző civil szervezetek, alapítványok, intézmények. Pályázók köre: környezetvédelmi, sport, esélyegyenlőségi, kulturális tevékenységet végző: civil szervezetek, alapítványok, intézmények, önkormányzat. A HACS munkaszervezete nem lehet kedvezményezettje a helyi felhívásnak.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a fejlesztési elképzelés alulhasznosított vagy használaton kívüli terek, helységek, zöldfelületek fejlesztését, átalakítását tervezi.
- a fejlesztési elképzelés bemutatásában ismertetésre kerül, hogy a beruházás milyen korszerű, új megoldásokat kíván alkalmazni. (3D, interaktív eszközök az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételével)
- a fejlesztési elképzelés szerint a gazdaságélénkítő tevékenység új funkcióként valósul meg az akcióterületen.
- a projekt eredményeként olyan új szolgáltatás kialakítására kerül sor, mely az érintett területen nem található
- a projekt maradandó értéket teremt a területen.
- hagyományokhoz, idegenforgalomhoz kapcsolódik
- a beruházás hosszú távú fenntarthatósága, fejlesztési lehetőségei bemutatásra kerülnek
- hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérsékléséhez/megszüntetéséhez
- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti vagy kulturális örökség védelméhez;
- gondoskodik a környezeti kockázatok csökkentéséről/elkerüléséről;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek
- fejlesztések hozzájárulnak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.
- létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját
- infokommunikációs akadálymentesítés kötelező
- projektarányos akadálymentesítés
- a beruházás közhasznú foglalkoztatási elemet is tartalmaz

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 25.000.000 Ft A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 3-8 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 19 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A pályázati felhívást két ütemben kívánjuk megjeleníteni. A felhívás tervezete az IH számára 2018. március 31-ig benyújtásra kerül. A felhívás megjelenését 2018. 06. hónapban, a II. ütem felhívásának

megjelenése 2019. 01 hónapban tervezzük. Szerződéskötés tervezett időpontja I. ütemben 2018. 12; II. ütemben 2019. 09. A pályázatok megvalósítására 12. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje az I. ütem esetében 2020.03, a II. ütem esetében 2020.09 hónap.

4. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Játszunk együtt”

Indoklás, alátámasztás:

A szociális és egészségügyi ellátó rendszerre nehezedő nyomást a rekreációs létesítmények fejlesztésével is enyhíteni szükséges. Az egészséges életmód feltételeinek megteremtésével az alapellátást igénybe vevők száma csökkenthető. A rekreációs területek fejlesztésével a HACS a társadalmi kohézió erősítését is el kívánja érni, ezért elsősorban olyan beruházásokat támogat, mely lehetővé teszi a különböző korú és társadalmi csoportok közös sportolását, tehát egy térben nyújt sportolási lehetőséget fiatalok, idősek, és hátrányos helyzetű csoportok számára.

Specifikus cél:

- Társadalmi kohézió erősítése

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- városi aktív rekreációs zöldterületek (fitneszpark, tanpálya, futópálya, játszótér, szabadtéri tornapálya stb.) kialakítása
- esélyegyenlőségi szempontból hátrányos csoportok számára szabadtéri játék beszerzése
- esélyegyenlőségi szempontból hátrányos csoportok számára sportfelszerelés beszerzése
- különböző korú és társadalmi csoportok közös sportolását lehetővé tevő sportfelszerelések beszerzése
- sportfelszerelés befogadásához szükséges ingatlan átalakítás

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A hátrányos helyzetű csoportok integrációja érdekében Marcali Város Önkormányzata benyújtotta a TOP 5.2.1 jelű pályázatot, mely elsősorban a mélyszegénységben élők segítségét, társadalomba történő illeszkedését támogatja. A Város esélyegyenlőségi programja azonban további 4 hátrányos helyzetű csoportot azonosított, akik számára a fejlesztés az életminőség javulását eredményezi. A korábbi pályázatok (ÁROP 1.A.3; TÁMOP 5.4.9) elsősorban a hátrányos helyzetű csoportok integrációjához szükséges lépéseket határozták meg, így jó alapot nyújtanak a HACS által tervezett tevékenységekhez.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

A művelet közvetett célcsoportját Marcali egész lakossága képezi, míg a közvetlen célcsoport gyermekek, idősek, nők, mélyszegénységben élők, fogyatékosok. A pályázók köre a hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó civil szervezetek, intézmények.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a beruházás több hátrányos helyzetű csoport igényeit szolgálja ki
- beruházás elősegíti a társadalmi csoportok kohézióját
- illeszkedik Marcali Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjához
- illeszkedik az ÁROP 1.A.3 pályázat keretében kidolgozott Járási Esélyegyenlőségi Programtervhez
- hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérsékléséhez/megszüntetéséhez
- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek

- fejlesztések hozzájáruljanak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül
- létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját
- infokommunikációs akadálymentesítés kötelező
- a beruházás közhasznú foglalkoztatási elemet is tartalmaz

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 8.175.500 Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 2-8 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 55 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A felhívás tervezete az IH számára 2018. március 31-ig benyújtásra kerül. A felhívás megjelenését 2018. 06. hónapban, a II. ütem felhívásának megjelenése 2019. 01 hónapban tervezzük. Szerződéskötés tervezett időpontja I. ütemben 2018. 12; II. ütemben 2019. 09. A pályázatok megvalósítására 12. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje az I. ütem esetében 2020.03, a II. ütem esetében 2020.09 hónap.

5. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Itt a helyed!”

Indoklás, alátámasztás:

a HACS ösztönző, támogató tevékenységével a város programkínálata bővíthető, az „alulról” jövő kezdeményezések becsatornázásával. A város életéből egyelőre hiányoznak azok a közösségi, önkéntes akciók, amik a város érdekében szerveződnek (pl. szemétszedés, városszépítő akciók, tematikus túraútvonalak stb.) és alkalmasak a helyi identitás erősítésére a hátrányos helyzetű csoportok integrációjára. A beavatkozással ösztönözni lehet a társadalmi csoportok közötti kommunikációt, formális csatornákat lehet létrehozni, a szükségletek és az azokat kielégíteni tudó megoldások feltárására.

Specifikus cél:

- közösségi kohézió erősítése
- a helyi kultúra, identitás fejlesztése
- partnerségi program kialakítása

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- Megújított infrastruktúra közösségi használatát biztosító megoldások kialakítása, kulturális, közösségi programok szervezése, lebonyolítása, a szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása
- Az előítéletek csökkenését célzó, közösségépítést szolgáló programok: az érintett célcsoportok interaktív bevonásával;

- Önkéntesség népszerűsítése a társadalmi különbségek mérséklése érdekében (túra és program szervezés, hátrányos helyzetű csoportok mozgósítása)
- Személyiségfejlesztő, érzékenyítő programok szervezése a többségi társadalom számára;
- Helyi művészeti, kulturális értékekhez kapcsolódó, a város idegenforgalmi kínálatát bővítő rendezvények (pl. képzőművészeti kiállítások, zenei koncertek, interaktív alkotó programok, hagyományőrző programok, tematikus alkotó versenyek, vetélkedők, táncprogramok, meseútvonat kialakítása stb.);
- Közösségfejlesztéshez kapcsolódó rendezvények (pl. közterület szépítési verseny).
- Kommunikációs csatornák fejlesztése

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A városban számos hagyományokkal rendelkező rendezvény található, melyeket döntően az önkormányzati fenntartású intézmények szerveznek. A HACS célja a felhívás megjelentetésével a civil aktivitás növelése, a civil szervezetek képessé tétele a közös programok megvalósítására, az együtt gondolkodásra. A fejlesztés hosszú távon az önkéntesség elterjedésével tud fennmaradni, a programok sikeres megvalósítása esetén pedig növekszik a turisztikai kínálat és lehetőség nyílik a városi kulturális programterv kialakítására a hátrányos helyzetű csoportok igényeinek figyelembe vételével.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Közvetlen célcsoport Marcali város lakossága. Pályázók köre: civil szervezetek, kulturális, szociális és nevelési intézmények, önkormányzat. A HACS munkaszervezete nem lehet kedvezményezettje a helyi felhívásnak.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérsékléséhez/megszüntetéséhez
- tevőlegesen hozzájárul a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- illeszkedik Marcali Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjához
- Illeszkedik a 3. sz. „Miénk a tér” intézkedéshez
- illeszkedik az ÁROP 1.A.3 pályázat keretében kidolgozott Járási Esélyegyenlőségi Programtervhez
- önkéntes munkavégzésre ösztönöz
- a környezeti fenntarthatóság és esélyegyenlőség jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek
- fejlesztések hozzájáruljanak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 35.000.000 Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 5-20 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 2 millió Ft, maximum 20 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A pályázati felhívást két ütemben kívánjuk megjeleníteni. A felhívás tervezete 2017.12.31-ig benyújtásra kerül az IH-nak. Az I. ütem felhívásának megjelenését 2018. 03 hónapban, a II. ütem felhívásának megjelenése 2018. 09 hónapban tervezzük. Szerződéskötés tervezett időpontja I. ütemben 2018.09; II. ütemben 2019.03. A pályázatok megvalósítására 18. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje az I. ütem esetében 2020.03, a II. ütem esetében 2020. 12.

6. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Értsd meg a múltat, alakítsd a jövőt!”

Indoklás, alátámasztás:

A közös történelmi múlt, hagyományok felelevenítésével, a civil, vállalkozói és közösségi szféra együttműködésével bővíteni kell a város „oktatási”- egyben idegenforgalmi- programkínálatát, mely a helyiek és turisták számára egyaránt élményt nyújt, megfelelő háttérrel biztosít az együtt gondolkodásra. Az oktatási intézmények bevonásával, a közös ismeretszerzéssel ösztönözni kell a hátrányos helyzetű csoportok, alacsony képzettségi szinttel rendelkezők oktatását, felkészítését.

Specifikus cél:

- közösségi kohézió erősítése
- a helyi kultúra, identitás fejlesztése

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- Helytörténeti, honismereti, helyi örökség programok, versenyek
- Helyi sajátosságokra épülő hagyományok, ünnepek átadása, felelevenítése,
- Helyi civil szervezetek múltjának feltárása, tevékenységük megismertetése
- Helytörténeti és helyismereti- a kulturális örökség részét képező tárgyi eszközök elektronikus formában történő bemutatása

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A városi múzeumban széles körű múzeumpedagógiai tevékenységet végeznek, aminek eredménye, hogy az intézménynek kiváló partneri kapcsolata van a város óvodáival, általános iskoláival, speciális iskolájával, gimnáziumával, szakiskolájával. A múzeum kezdeményezésére létrejött a „Múzeumi tudományos esték” programsorozat, amelynek köszönhetően minden hónapban tudományos előadás várja a lakosságot. A kialakult együttműködések azonban az információ átadására törekszenek és egyelőre nem tudják biztosítani az interaktív részvételt a különböző társadalmi csoportok számára. Ezt az elméleti alapot kívánja a HACS a mindennapi élet gyakorlatába átültetni.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

A tevékenységek közvetett célcsoportja: a városban óvodai nevelésben és iskolai oktatásban résztvevő gyermekek, tanulók, az ifjúság, fiatal felnőttek, fiatal kisgyermekes családok, pedagógusok. Közvetlen célcsoportot a civil szervezetek, kulturális intézmények jelentik. Pályázók köre: civil szervezetek, kulturális intézmények. A HACS munkaszervezete nem lehet kedvezményezettje a helyi felhívásnak.

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a programok kidolgozott, részletes szakmai tematikával rendelkeznek
- Nevelő/oktató intézménnyel együttműködési megállapodást kell kötni
- biztosított az adott programnak megfelelő szakirányú végzettségű humán erőforrás
- Illeszkedik a 2. sz. „Élményszerű ismeretszerzés” intézkedéshez

- hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérsékléséhez/megszűntetéséhez
- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- a környezeti fenntarthatóság jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek
- fejlesztések hozzájáruljanak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 20.000.000 Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 2-10 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 18 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A pályázati felhívást két ütemben kívánjuk megjeleníteni. A felhívás benyújtását az IH részére 2018.06.30-ig tervezzük. A felhívás megjelenését 2018. 09 hónapban tervezzük. Szerződéskötés tervezett időpontja 2019. 03. A pályázatok megvalósítására 18. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje 2020.08.

7. sz. intézkedés:

A beavatkozási terület/művelet megnevezése: „Vásárolj helyben”

Indoklás, alátámasztás:

A felhívással az egyesület egyszerre kívánja a kereslet és kínálati oldalt is ösztönözni, ennek érdekében a pályázati források a helyi termékek kereskedésének népszerűsítését, és a lassan hiány szakmának számító kisipari tevékenységek bemutatását, szakember toborzását szolgálják. A helyi közösségi gazdaság fejlesztése melletti további fontos szempont, hogy az erőforrások helyben történő felhasználása a közösségi vagyon gyarapodását szolgálja anyagi és humán értelemben is, hozzájárul a települési identitás erősítéséhez.

Specifikus cél:

- helyi kultúra, identitás fejlesztése
- partnerségi program kialakítása
- helyi termékek piacra jutásának támogatása

A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- A termékek értékesítéséhez kapcsolódóan a megjelenéshez, népszerűsítéséhez, hálózatokhoz történő csatlakozáshoz szükséges marketing eszközök.
- A termékek minősítése, védjegyrendszerhez történő csatlakozás és/vagy minőségirányítási rendszer bevezetése.
- “Helyi termék” minősítés létrehozása.
- Fenntartható, környezetbarát ismeretek átadása és szemléletformáló előadások szervezése.

- Kézműves foglalkozások, tanfolyamok megszervezése és megtartása.
- Marketing stratégia kidolgozása és megvalósítása.
- Helytörténeti kiadványok készítése és népszerűsítése.
- Kulturális programokhoz, fejlesztésekhez kapcsolódó gazdasági funkciók megerősítése.
- termelői, beszerzői közösségek alapítása
- helyi hagyományokra épülő kézműves (népi) mesterségek újratanítása a kulturális intézmények, a civil, a kézműves mesterek, vállalkozások együttműködésének keretében
- szakmaismerető és bemutató programsorozatok, kiállítások, helyi tehetségek, kreatív személyek sikeres életpályák bemutatása, vándorkiállítások, a helyi identitás és kötődés erősítése érdekében

Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A 2014-2020 fejlesztési ciklusban a TOP-1.1.3-15 intézkedés keretében a helyi mezőgazdasági termékeket feldolgozó általános iskolások számára főző konyha, valamint hazai költségvetési forrásból az óvodások számára főző konyha fejlesztését kívánja a város elérni. Ezek a beruházások azonban „csak” a mezőgazdasági termékek feldolgozására korlátozódnak, így az igazi helyi közösségi gazdaság céljait csak kiegészítik. A felhívással a HACS célja a helyben képződő jövedelmek minél nagyobb arányban történő helyben tartása, a tudatos vásárlói szokások kialakítása, a rövid ellátási láncok megteremtése a mezőgazdaság, szolgáltatás területén.

A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Közvetlen célcsoporthoz tartozik a helyi lakosság.

Pályázók köre: civil szervezetek, kulturális intézmények

A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- A fejlesztés jelentős mértékben hozzájárul a helyi termékek, helyi termelők piacra jutásához
- fejlesztési elképzelés kapcsolódik más beavatkozási terület, különösen az 1. és 3. intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez.
- helyben vagy a járásban készült terméket népszerűsít
- helyben hagyománnyal rendelkező kézműves szolgáltatást mutat be
- kapcsolódik a helyi kézműves iparhoz, mezőgazdasághoz (pl.: fazekas, faipar, borászat)
- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- a környezeti fenntarthatóság jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek
- fejlesztések hozzájárulnak az TOP-ban vállalt indikátorok értékének teljesüléséhez
- a felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- a felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak;
- a felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén keresztül.

Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 28.250.000 Ft. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 5-25 db. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 20 millió Ft. A támogatási intenzitás mértéke 100%. A kiírás forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A pályázati felhívást két ütemben kívánjuk megjeleníteni. A felhívás tervezetét 2018.06.30-ig nyújtjuk be az IH számára. Az I. ütem felhívásának megjelenését 2018. 08 hónapban, a II. ütem felhívásának megjelenése 2019. 03 hónapban tervezzük. Szerződés-kötés tervezett időpontja I. ütemben 2018. 12; II. ütemben 2019. 06. A pályázatok megvalósítására 18. hónap áll rendelkezésre, a záró beszámoló benyújtási határideje az I. ütem esetében 2020.06, a II. ütem esetében 2020. 12 hónap.

A helyzetfeltárás, a szükségletek, a célok és a tervezett műveletek

Sor-szám	Megnevezés (legfeljebb 1-2 szó) / Kulcsprojekt (K) – amennyiben releváns	Indoklás, alátámasztás (legfeljebb 4-5 mondat)	Specifikus cél (legfeljebb 1-2 szó)	Támogatható tevékenységek (legfeljebb 4-5 mondat)	Kiegészítő jelleg, lehatárolás (legfeljebb 4-5 mondat)	Célcsoport (legfeljebb 1-2 szó)	Forrás (ezer Ft)	Támogató alap (ERFA/ESZA)	Tervezett időintervallum (év, hónap)
1.	Kulturális Korzó (K)	a városközpont alulhasznosított épületeit olyan kulturális funkcióval szükséges megtölteni, melyek a hagyománytisztelő és identitás őrzés mellett emlékeztetnek az épületek eredeti funkciójára, de megújulásuk által hozzájárulnak életteli történő megtöltésükhöz, közösségi térként tudnak funkcionálni.	A kulcsprojekt megvalósítása a stratégia alapja, valamennyi specifikus és átfogó célhoz kapcsolódik.	élményszolgáltatások közvetítésére szolgáló terek (pl. kiállító tér, interaktív kiállítóterek, fedett gyermekjátszóter) társadalmi szervezetek befogadására, közösségi kapcsolati, vendéglátó és ügyfélforgalmi tevékenységére alkalmas terek kreatív foglalkoztató terek a gyermek- és ifjúsági korosztálynak és bemutatóterem kialakítása	illeszkednie kell a városközpont TOP 2.1.2 pályázatában tervezett megújulásához, a kulturális intézmények hálózatához, megteremtve ezzel a kulturális intézmények hálózatát melyek zöldterületen gyalogosan, illetve kerékpár használatával érhetők el. a múzeumpedagógiai eszközök igénybevételeivel a kulturális intézmények látogatottsága növelhető, a fiatalok érdeklődése a hagyományok, helyi identitás iránt felkelthető.	helyi fiatalok lakosság kis és közép vállalkozások	90.000,00	ERFA	2018.06- 2019.06
2.	Élményszerű ismeretszerzés	a kulturális szolgáltatást nyújtó intézményeknek (Kulturális Központ, Városi Könyvtár, Múzeum, stb.), szervezeteknek alkalmasnak kell lenniük	épített környezet értékőrző fejlesztése; közösségi kohézió erősítése;	innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények felújítása, illetve eszközfejlesztése;	A HACS által támogatni kívánt beruházások az ismeretszerzés interaktív feltételeit kívánja megteremteni,	marcali oktatási-nevelési intézmények tanulói, ifjúsági, kulturális, művészeti	20.000,00	ERFA	2018.09- 2019.09

		a különböző korú és helyzetű társadalmi csoportok igényeinek kiszolgálására és lehetőséget kell nyújtaniuk a társadalmi kohézió erősítésére, azzal, hogy szolgáltatásaikat egy időben tudják valamennyi csoport számára nyújtani.	a helyi kultúra, identitás fejlesztése	színházterem szolgáltatásainak fejlesztése; Virtuális valóság alkalmazására alkalmas infrastruktúra megteremtése; elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása, filmnéző és zenehallgató szoba kialakítása 3D alkalmazások	bővíteni a múzeumpedagógia eddig alkalmazott eszközeit. Az interaktív eszközök használata elsősorban a fiatalok, családok számára nyújt lehetőséget az ismeretszerzésre, a közös játékokkal a társadalmi kohézió erősítésére.	szervezetek és intézmények			
3.	Miénk a tér!	A művelletl a helyi zöld és épített közterek, fedett helységek rendszerének átgondolását, fejlesztését kívánjuk elérni, olyan beruházások támogatásával, melyek a városlakókat, valamint az ide látogatókat a közösségi terek igénybevételére ösztönzi, a várost élettel töltik meg, a közösségi rendezvények helyszínévé válnak és lehetőséget teremtenek a helyi kis és közép vállalkozásoknak termékeikkel történő megjelenésre.	épített környezet értékőrző fejlesztése; a helyi kultúra, identitás fejlesztése; helyi termékek piaca jutásának támogatása	szabadtéri rendezvény-infrastruktúra építése; Túrapontok kijelölése, túraútvonalak kiépítése a szelíd turizmus, bor turizmus számára; 3D térplasztikák elhelyezése (pl.: településtérkép)	A kisléptékű fejlesztésekkel a HACS célja a szelíd turizmus alapjainak megteremtése, melynek fejlesztését már pályázati források igénybe vétele nélkül a Helyi Közösség végzi a szférák együttműködésével.	környezetvédelem, sport, esélyegyenlőség, kulturális tevékenységet végző civil szervezetek, alapítványok, intézmények	25.000,00	ERFA	2018.12- 2019.12
4.	Játszunk együtt!	Az egészséges életmód feltételeinek megteremtésével az alapellátást igénybe vevők száma csökkenthető. A rekreációs területek fejlesztésével a HACS a	Társadalmi kohézió erősítése	városi aktív rekreációs zöldterületek kialakítása esélyegyenlőségi szempontból hátrányos csoportok számára szabadtéri játék beszerzése esélyegyenlőségi szempontból hátrányos	A hátrányos helyzetű csoportok integrációja érdekében Marcali Város Önkormányzata benyújtotta a TOP 5.2.1 jelű pályázatot, mely elsősorban a mélyszegénységben	gyermekek, idősek, nők, mélyszegénységben élők, fogyatékosok	8.175,50	ERFA	I ütem 2018.12- 2019.12 II ütem 2019.09- 2020.09

		társadalmi kohézió erősítését is el kívánja érni, ezért elsősorban olyan beruházásokat támogat, mely lehetővé teszi a különböző korú és társadalmi csoportok közös sportolását, tehát egy térben nyújt sportolási lehetőséget fiatalok, idősek, és hátrányos helyzetű csoportok számára.		csoportok számára sportfelszerelés beszerzése befogadásához szükséges ingatlan átalakítás különböző korú és társadalmi csoportok közös sportolását lehetővé tevő sportfelszerelések beszerzése	élők segítségét, társadalomba történő illeszkedését támogatja. A Város esélyegyenlőségi programja azonban további 4 hátrányos helyzetű csoportot azonosított, akik számára a fejlesztés az életminőség javulását eredményezi.				
5.	Itt a helyed	a HACS ösztönző, támogató tevékenységével a város programkínálata bővíthető, az „alulról” jövő kezdeményezések becsatornázásával. A város életéből egyelőre hiányoznak azok a közösségi, önkéntes akciók, amik a város érdekében szerveződnek és alkalmasak a helyi identitás erősítésére a hátrányos helyzetű csoportok integrációjára.	közösségi kohézió erősítése a helyi kultúra, identitás fejlesztése partnerségi program kialakítása	Megújított infrastruktúra közösségi használatát biztosító megoldások kialakítása, kulturális, közösségi programok szervezése, lebonyolítása, a szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása Az előítéletek csökkenését célzó, közösségépítést szolgáló programok: az érintett célcsoportok interaktív bevonásával; Önkéntesség népszerűsítése a társadalmi különbségek mérséklése érdekében	A városban számos hagyományokkal rendelkező rendezvény található, melyeket döntően az önkormányzati fenntartású intézmények szerveznek. A HACS célja a felhívás megjelentetésével a civil aktivitás növelése, a civil szervezetek képessé tétele a közös programok megvalósítására, az együtt gondolkodásra.	Marcali város lakossága	35.000,00	ESZA	I.ütem:2018.09- 2020.03 II. ütem:2019.03- 2020.09
6.	Értsd meg a múltat, alakítsd a jövőt!	A közös történelmi múlt, hagyományok felelevenítésével, a civil, vállalkozói és közösségi szféra együttműködésével bővíteni kell a város „oktatási”- egyben idegenforgalmi-	közösségi kohézió erősítése a helyi kultúra, identitás fejlesztése	Helytörténeti, honismereti, helyi örökség programok, versenyek Helyi sajátosságokra épülő hagyományok, ünnepek átadása, felelevenítése, Helyi civil szervezetek múltjának feltárása,	A városi múzeumban széles körű múzeumpedagógiai tevékenységet végeznek, a kialakult együttműködések azonban az információ átadására töreksenek és	iskolai oktatásban résztvevő gyermekek, tanulók, az ifjúság, fiatal felnőttek, fiatal kisgyermekes	20.000,00	ESZA	2019.03- 2020.09

		programkínálatát, mely a helyiek és turisták számára egyaránt élményt nyújt, megfelelő háttérrel biztosít az együtt gondolkodásra.		tevékenységük megismertetése Helytörténeti és helyismereti- a kulturális örökség részét képező tárgyi eszközök elektronikus formában történő bemutatása	egyelőre nem tudják biztosítani az interaktív részvételt a különböző társadalmi csoportok számára.	családok, pedagógusok			
7.	Vásárolj helyben	A felhívással az egyesület egyszerre kívánja a kereslet és kínálati oldalt is ösztönözni, ennek érdekében a pályázati források a helyi termékek kereskedésének népszerűsítését, és a lassan hiány szakmának számító kisipari tevékenységek bemutatását, szakember toborzását szolgálják.	helyi kultúra, identitás fejlesztése partnerségi program kialakítása helyi termékek piacra jutásának támogatása	Fenntartható, környezetbarát ismeretek átadása és szemléletformáló előadások szervezése. Kézműves foglalkozások, tanfolyamok megszervezése és megtartása. helyi hagyományokra épülő mesterségek újratartása a kulturális intézmények, a civil, a kézműves mesterek, vállalkozások együttműködésének keretében és szakmaismerető és bemutató programsorozatok, kiállítások,	Az EU források által nyerhető támogatások az igazi helyi közösségi gazdaság céljait csak kiegészítik. A felhívással a HACS célja a helyben képződő jövedelmek minél nagyobb arányban történő helyben tartása, a tudatos vásárlói szokások kialakítása, a rövid ellátási láncok megteremtése a mezőgazdaság, szolgáltatás területén.	Marcali város lakossága	28.250,00	ESZA	I. ütem:2018.12- 2020.05 II. ütem:2019.06- 2020.12

6.2 Együttműködések

A HACS három szinten kíván a térségi együttműködések területén beavatkozni:

- járási szintű együttműködések
- A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet háttértelepüléseivel
- Marcali testvérvárosi kapcsolatainak felhasználásával a külföldi jó gyakorlatok helyben történő alkalmazásának elterjesztésére.

Járási szintű együttműködések:

Marcali központi szerepét erősítve a járási szintű együttműködések kívánja erősíteni azzal, hogy lehetőleg minél több fejlesztésbe – közvetett módon – bevonja a járás településeit, lakosságát, vállalkozásait, kézműveseit, borászati, művészeti egyesületeit stb.

1. **Specifikus cél:** helyi kultúra, identitás fejlesztése; partnerségi program kialakítása; helyi termékek piacra jutásának támogatása
2. **Indoklás, alátámasztás:** Marcali járásszékhely településeként intézményei szolgáltatásait nem csak a Város közigazgatási határán belül nyújtja, hanem a járás egészében. A kultúra és gazdaság területén is szükséges elérni, tovább erősíteni a központi szerepet. A helyi kultúra, identitástudat fejlesztésével, a programkínálat bővítésével a város és környékének népességmegtartó ereje növekszik, gazdasági szerepe a kereslet növekedésével erősödik. A civil szervezetek közötti térségi együttműködés a személyes kapcsolatok kialakulását segíti elő, mely az önkéntesség alapját képezi, és a társadalmilag szolidáris közösség létrejöttét támogatja. Jól működő helyi-, közösségi- gazdaság nem jöhet létre a megfelelő üzemméret nélkül, mely miatt szintén szükséges a térségi együttműködés ösztönzése.
3. **Az együttműködés tervezett tématerületei:** járáson belüli kulturális fesztiválokra történő részvétel; járásban található helyi terméket előállító vállalkozások bemutatására rendezvény szervezés; Marcali termelők megjelenésének támogatása a járási településeken (kóstoló, közös stand, egységes arculat kialakítása)
4. **Tervezett forrás:** a 3 ESZA intézkedés keretében kerül támogatásra.

BKÜ kiemelt üdülő terület:

a HACS erősíteni szeretné a város kapcsolatát a Balaton parti települések HACS. A kapcsolatok bővítésével a város idegenforgalma erősödik, és egyben kiegészítő programot kínál a Balatonra látogató családoknak, hozzájárulva az idegenforgalom bővüléséhez.

1. **Specifikus cél:** helyi kultúra, identitás fejlesztése;
2. **Indoklás, alátámasztás:** Marcali város meghatározó természetföldrajzi adottsága a Balaton közelsége. Ezt a lehetőséget elsősorban a Balaton parti településekkel együttműködve tudja a HACS a kultúra és identitás fejlesztés szolgálatába állítani. A program kínálat tematikus és időbeli összehangolása Marcali számára az idegenforgalom bővülését, a gazdaság helyi erőforrásokon alapuló fejlesztését, míg a Balaton parti települések számára az attrakciók számának bővülését eredményezi.
3. **Az együttműködés tervezett tématerületei:** BKÜ területen belüli kulturális fesztiválokra történő részvétel; közös programfüzet
4. **Tervezett forrás:** a 3 ESZA intézkedés keretében kerül támogatása.

Nemzetközi kapcsolatok:

Marcali Város aktív nemzetközi kapcsolatot ápol az erdélyi Maroshévíz, a németországi Künzelsau, a lengyelországi Krotoszyn városokkal. A tervezett együttműködés elsősorban a jó gyakorlatok átvételére koncentrál.

1. **Specifikus cél:** közösségi kohézió erősítése; partnerségi program kialakítása
2. **Indoklás, alátámasztás:** Mindhárom település életében meghatározó a helyi civil szervezetek szerepe mind a társadalmi kohézió, mind az önkéntesség területén. Maroshévíz településen

működő magyar szervezetektől elsősorban a kohézió, az összetartozás; míg Künzelsau és Krotoszyn esetében az önkéntesség területén van lehetőség a marcali civil szervezeteknek tapasztalatot szerezni. A jó gyakorlatok átvételével a helyi hagyományokat őrző az önkéntesség elterjedésével megújuló társadalom kialakítását tudjuk elérni.

3. **Az együttműködés tervezett tématerületei:** workshopok szervezése; civil szervezetek találkozója
4. **Tervezett forrás:** a 3 ESZA intézkedés keretében kerül támogatásra, illetve a HACS animációs költségeiből finanszírozható.

6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

1. A HACS összetétele

A Marcali Helyi Közösség Egyesületet a Kaposvári Törvényszék 2016. május 20-án 4287. sorszámmal vette nyilvántartásba, az egyesület 2016. április 20-án kelt alapszabálya alapján. Az egyesületet az alábbi 13 tag alapította:

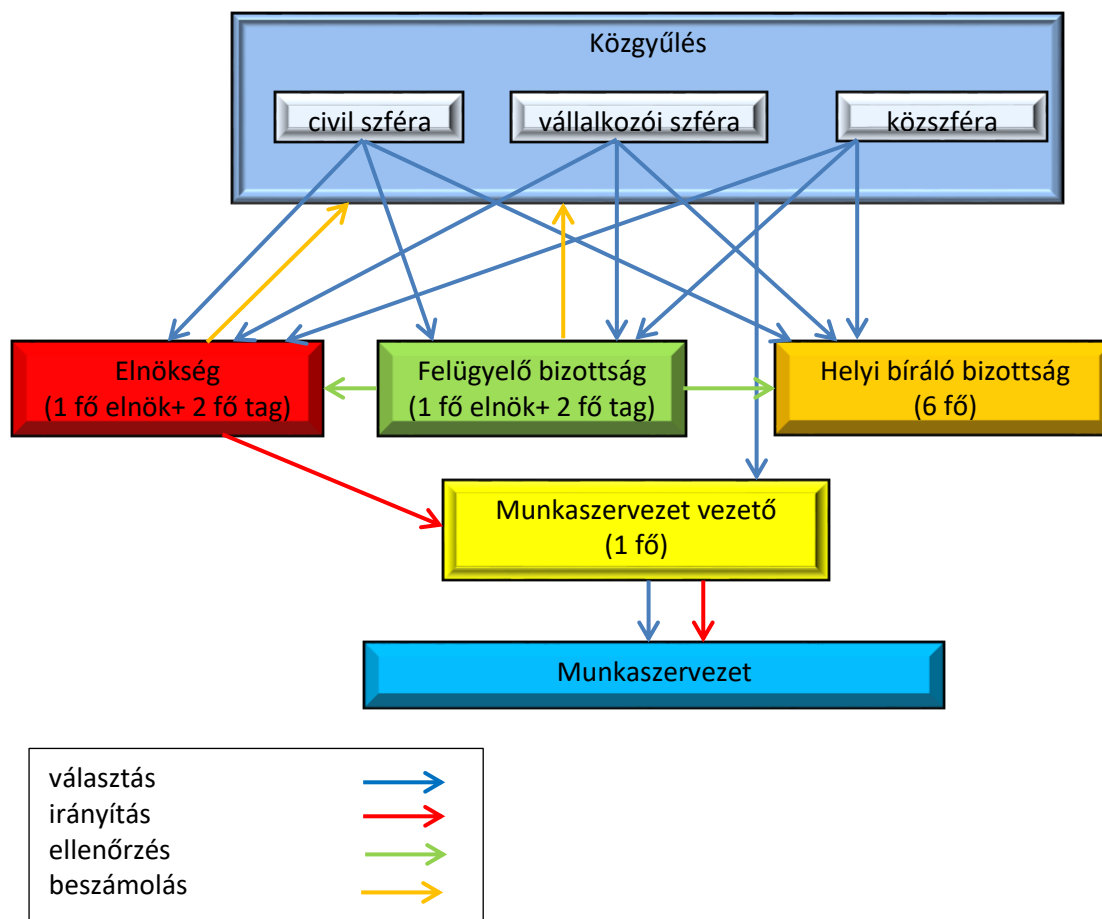
Civil szféra	Vállalkozói szféra	Önkormányzati szféra
Marcali és Vidéke Horgászegyesület	Tavi Kft.	Marcali Város Önkormányzata
Baglas Néptánc Egyesület	Vágó Zoltán (ev)	Marcali Múzeum
„Honvéd Nyugállományúak Klubja”	Kék Hold Szállodaipari Szolgáltató Kft.	Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár
Marcali Bajtársi Egyesület	KÉTMESTER Marcali Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Marcali Városi Kulturális Központ
Marcali Római Katolikus Egyházközség		

Az alapítók célja, hogy a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia megvalósításán keresztül a helyi szereplők együttműködésének és a térségi stratégiai gondolkodásának ösztönzése, közösségek szervezése, tudatosságuk fejlesztése a helyi társadalom megújítása érdekében, a partnerség mobilizálása, animáció, társadalom- és gazdaságszervezés. Az alapító tagok tevékenysége lefedi a HKFS-ben azonosított problémákra megoldási javaslatot nyújtani tudó civil szervezeteket, vállalkozásokat, önkormányzati szférát. Az egyesület közgyűlésében biztosított az esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű csoportok; a beavatkozások sikeres megvalósítása szempontjából fontos turizmushoz, vendéglátáshoz kötődő szervezetek; valamint a kulturális, közösségi tevékenységet végzők képviselete.

A munkaszervezeti feladatok minél hatékonyabb ellátása, valamint a pályázat időbeli ütemezésének megfelelő munkaerő biztosítása érdekében az egyesülethez 2017. szeptember 29-én csatlakozott Marcali Közös Önkormányzat Hivatala.

Az egyesület elnöksége 3 tagból áll, mindegyik szféra 1-1 tagot delegál az elnökségbe. A szférák delegáltjaira a közgyűlés adott szférához tartozó tagjai tesznek javaslatot, a közgyűlés csak a javasolt tagokról dönthet. Az Egyesület elnöke az önkormányzati szféra képviselője Dr. Sütő László Marcali Város Önkormányzat képviselőjében, további tagjai Kiss Iván címzetes esperes plébános a Marcali Római Katolikus Egyházközség, és Ható András a KÉTMESTER Marcali Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. képviselőjében.

2. A HACS szervezeti felépítésének bemutatása

3. Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása.

Közgűlés: az egyesület legfőbb döntéshozó szerve. A közgyűlés az egyesület tagjaiból áll. Az egyesület (HACS) közgyűlése a helyben élők „fóruma”, ahol képviselhetők és formálisan megjeleníthetők a helyi igények, lehetőségek, artikulálódnak érdekek, formálódnak a helyi fejlesztés irányai. A közgyűlés a 3 szféra tagjaiból áll.

A **közgűlés** hatáskörébe tartozik:

- az alapszabály elfogadása, módosítása;
- az egyesület megszűnésének, más egyesülettel való egyesülésének és a szétválásának elhatározása;
- döntés az ügyintéző és a képviseleti szerv tagjainak (vezető tisztségviselők) megválasztásáról, visszahívásáról; döntés a Helyi Bíráló Bizottság tagjainak, továbbá a Felügyelő Bizottság tagjainak, valamint a Munkaszervezet vezetőjének megválasztásáról, visszahívásáról; jóváhagyja a munkaszervezet létszámát és összetételét;
- az éves költségvetés elfogadása, a tagdíj összegének megállapítása;
- az éves beszámoló - ezen belül a közhasznúsági melléklet és az ügyvezető szervnek az egyesület vagyoni helyzetéről szóló jelentés – elfogadása, a felügyelő bizottság HACS működéséről és gazdálkodásáról szóló beszámolójának elfogadása.

- a vezető tisztségviselő feletti munkáltatói jogok gyakorlása, ha a vezető tisztségviselő az egyesülettel munkaviszonyban áll;
- az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet az egyesület saját tagjával, vezető tisztségviselőjével vagy ezek hozzátartozójával köt;
- a jelenlegi és korábbi egyesületi tagok és a vezető tisztségviselők elleni kártérítési igények érvényesítéséről való döntés;
- a végelszámoló kijelölése;
- a helyi felhívások és a projektbenyújtási feltételek közzététele, a kiválasztási kritériumok meghatározása a HKFS-ben rögzített főbb kiválasztási paraméterek alapján, a Projekt-kiválasztási Szabályzat jóváhagyása;

Elnökség: Az elnökség tagjait a közgyűlés választja 5 év határozott időtartamra. Az elnökség tagjait úgy kell megválasztani, hogy az elnökségben a civil, vállalkozói és önkormányzati (közzsférabeli) tagokat egy-egy fő képviselje. Az egyes szférák külön-külön tesznek javaslatot az őket képviselő elnökségi tagra. Az elnökség az elnököt maga választja tagjai közül.

Az elnökség hatáskörébe tartozik:

- az egyesület napi ügyeinek vitele, a hatáskörébe tartozó ügyekben a döntések meghozatala, az operatív irányítás;
- a HKFS megvalósulásának figyelemmel kísérése, illetve a HKFS módosításának kezdeményezése;
- a beszámolók (különösen a HACS tevékenységéről és gazdasági helyzetéről szólók) előkészítése és azoknak a közgyűlés elé terjesztése;
- a munkaszervezet-vezető beszámolójának elfogadása;
- az éves költségvetés elkészítése és annak a közgyűlés elé terjesztése;
- az egyesületi vagyon kezelése, a vagyon felhasználására és befektetésére vonatkozó, a közgyűlés hatáskörébe nem tartozó döntések meghozatala és végrehajtása;
- a közgyűlés összehívása, a tagság és az egyesület szerveinek értesítése;
- az elnökség által összehívott közgyűlés napirendi pontjainak meghatározása;
- az elnökség tagjai kötelesek a közgyűlésen részt venni és választ adni az egyesülettel kapcsolatos kérdésekre;
- a tagság nyilvántartása;
- az egyesület határozatainak, szervezeti okiratainak és egyéb könyveinek vezetése;
- az egyesület működésével kapcsolatos iratok megőrzése;
- az egyesületet érintő megszűnési ok fennállásának mindenkori vizsgálata és annak bekövetkezte esetén az törvényben előírt intézkedések megtétele;
- a tag felvételéről való döntés;
- mindazon ügyek intézése, amely nem tartozik a közgyűlés vagy elnök hatáskörébe, illetve amelyeket a közgyűlés az elnökségnek delegál;
- döntés mindazon kérdésben, amelyet jogszabály vagy alapszabály a hatáskörébe utal.

Egyetlen tagja sem lehet a HACS alkalmazottja.

Felügyelő bizottság: Az egyesület (HACS) felügyelő bizottsága 3 tagú. A civil, vállalkozói, és önkormányzati/közzsférabeli szervezeteket 1-1- fő képviseli. A felügyelő bizottság elnökét maga választja tagjai közül. A felügyelő bizottság feladata az egyesületi (HACS) szervek, valamint a jogszabályok, az alapszabály és az egyesületi határozatok végrehajtásának, betartásának ellenőrzése. A felügyelő bizottság a HACS közgyűlése számára jelentést készít a HACS működéséről és gazdálkodásáról. A HACS tagsággal rendelkező felügyelő bizottsági tagok nem viselhetnek a HACS-ban más tisztséget.

Helyi Bíráló Bizottság: a Helyi bíráló bizottság (HBB) az egyesület 6 tagból álló szerve. A HBB tagjait az egyesület (HACS) közgyűlése választja meg. A HBB tagja csak az egyesület (HACS) tagja lehet. A tagokat

úgy kell megválasztani, hogy a civil, vállalkozói és önkormányzati (közférabeli) tagokat két-két fő képviselje, biztosítva ezáltal a három érdeksféra egyenlő arányú képviseletét a HBB-ben. A HBB elnökét, alelnökét a HBB tagjai maguk közül választják meg.

A HBB hatáskörébe tartozik

- javaslattétel a HKFS megvalósítása érdekében támogatandó projektekre (a HKFS keretében támogatható projektek kiválasztása, értékelése és támogatásra javasolása);
- a támogatásra javasolt projektek továbbítása a HACS elnökének ellenjegyzésre

Munkaszervezet vezető: a munkaszervezet-vezetőt a közgyűlés választja meg. A munkaszervezet létszámáról és összetételéről a munkaszervezet- vezető dönt a közgyűlés jóváhagyásával. A munkaszervezetnek a projektek kiválasztásával kapcsolatban nincs döntési jogköre.

A munkaszervezet vezetőjének feladata különösen:

- a munkaszervezet tevékenységének irányítása;
- a HKFS tervezési folyamatának menedzselése, a HKFS hatékony megvalósításának biztosítása;
- a munkaszervezet napi működtetése;
- részvétel a döntés-előkészítésben, támogatva az értékelő bizottság (HBB) munkáját;
- a kérelmeket döntésre való felterjesztése;
- részvétel a munkaszervezet feladatainak ellátásában;
- ellátja az egyesület szakmai képviseletét;
- biztosítja az operatív szintű kapcsolattartást az egyesület belső és külső kapcsolataiban egyaránt;
- beszámolás az elnökségnek, elnöknek a működésről.
- a támogatásra javasolt projektek továbbítása az irányító hatóság felé jogosultsági ellenőrzésre

Munkaszervezet: a munkaszervezeti feladatokat az egyesületen belül non profit módon működő partner, Marcali Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A munkaszervezet feladata

- adminisztrációs és pénzügyi feladatok ellátása;
- támogatási szerződés megkötése az Irányító Hatósággal a HKFS megvalósításához szükséges működési feladatok ellátásának költségeire;
- koordinálja a HACS működését;
- segíti a beérkező projektötletek kérelemmé való érlelését, valamint a potenciális támogatást igénylőket támogatási kérelmük (a pályázatuk) összeállításában és az elszámolásban; (animációs feladatok)
- a támogatást igénylők tájékoztatása, a velük való kommunikáció, információszolgáltatás; számukra projektfejlesztési képzés, tanácsadás nyújtása
- a projektjavaslatok benyújtásának előkészítése során segítségnyújtás abban, hogy a projekt a HKFS illeszkedés szempontjából, valamint formai szempontból is megfelelő legyen;
- a beérkezett projektjavaslatok és a HBB döntéseiről szóló nyilvántartások, jegyzőkönyvek vezetése, benyújtott projekt adatlapok előkészítése döntéshozatalra, hiánypótlás, valamint a HBB felhatalmazása esetén a záradékolás;
- a HBB tevékenységét segítő technikai háttér, infrastruktúra biztosítása;
- a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve projektirányítási képességeik fejlesztését is;
- aktív részvétel a különböző együttműködések és projektek kidolgozásában;
- monitoring feladatok ellátása
- munkájukról beszámolnak a munkaszervezet-vezetőnek.

4. A HACS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása.

Az 1303/2013/EU rendelet 34. cikk (3) bekezdés b.) pontja megköveteli a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási rendszer, valamint objektív kiválasztási kritériumok alkalmazását. Ezt részint a Közgyűlés, az Elnökség, a HBB és a Felügyelő Bizottság tagjainak, szférák közötti - korábban már bemutatott - arányok betartásával biztosítjuk. Mind az elnökség, a felügyelőbizottság, mind a HBB tagságának megválasztásakor az adott szféra tehet javaslatot a saját szféráját képviselő elnökségi, felügyelő bizottsági, HBB tag megválasztására. A közgyűlés, elnökség, felügyelőbizottság és HBB döntéseit a nyilvánosság biztosítása érdekében a vonatkozó adatvédelmi szempontok figyelembevételével az egyesület honlapján közzéteesszük. A közgyűlés, az elnökség, a bíráló bizottsági ülések helyszíne és időpontja minden esetben előzetesen meghirdetésre kerül.

Közgyűlés: a közgyűlés a hatáskörébe utalt kérdésekben határozatát az alapszabály vagy törvény eltérő rendelkezése hiányában – egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza. Az egyesület alapszabályának módosításához a jelen lévő tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. Az egyesület céljának módosításához és az egyesület megszűnéséről szóló közgyűlési döntéshez a szavazati joggal rendelkező tagok háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. A tag „igen”-nel, „nem”-mel szavazhat, nincs lehetőség tartózkodásra. A szavazatokat az elnök számolja meg. Szavazategyenlőség esetén a közgyűlés a napirendet újra tárgyalja.

Elnökség: Az elnökség határozatát – az alapszabály vagy törvény eltérő rendelkezése hiányában – egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza. Az elnökség akkor határozatképes, ha minden tagja jelen van.

Helyi Bíráló Bizottság: A HBB ülése akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele, és a megjelentek közül mindhárom érdekszféra képviselőjében legalább 1-1 fő jelen van. A tag „igen”-nel vagy „nem”-mel szavazhat, szavazategyenlőség esetén a napirendet újra kell tárgyalni. A HBB tevékenységét saját – az Irányító Hatóság által is elfogadott - ügyrendje és a Projekt-kiválasztási Szabályzat alapján látja el.

A HACS pályázatok tekintetében legfőbb döntéshozó szerve az Elnökség. Döntéseit a HBB készíti elő, azaz a HBB hat tagja végzi a pályázatok tartalmi értékelést, a Munkaszervezet által lebonyolított formai és jogosultsági értékelést követően. A HBB javaslatát az Munkaszervezet terjeszti az Elnökség elé. Az elnökség által kiválasztott és pontszám szerint rangsorolt Támogatási Kérelmek kerülnek megküldésre az Irányító Hatóságnak ellenőrzésre. Az eljárásrend a Szervezeti és Működési Szabályzatban kerülnek majd kidolgozásra.

5. A HKFS megvalósítását szolgáló humán erőforrás

Az egyesület operatív irányítását a 3 fős elnökség végzi, melynek tagjai több éves tapasztalattal rendelkeznek a közösség-szervezés, projekt végrehajtás területén. Az egyesület elnöke Dr. Sütő László 1990- óta Marcali Város polgármestere, az elnökség tagjai Kiss Iván címzetes esperes plébános, Ható András a marcali Kétmester Kft. tulajdonosa, ügyvezetője. A munkaszervezet feladatait Marcali Közös Önkormányzati Hivatalon belül kialakított 3 fős szervezeti egység fogja ellátni, akik közül 3 fő napi 4 órában végzi tevékenységét. A szervezeti egység felállítására a támogatási szerződést követő 2 hónapon belül kerül sor. A munkaszervezet tagjaival szemben elvárás a projektmenedzseri és pénzügyi ismeretek megléte.

6. A működés fizikai feltételeinek bemutatása.

Az egyesület a feladatainak ellátása érdekében nem csupán a szükséges humán erőforrással bír, hanem az eredményes munkához szükséges fizikai feltételek is adottak. Az egyesület székhelye- 8700 Marcali,

Rákóczi u. 11.- egyben a munkaszervezeti feladatokat ellátó és egyesületi tag Marcali Közös Önkormányzati Hivatal székhelye is. Az ingatlanban biztosított az egyesület munkaszervezeti tagjainak elhelyezése és tárgyi eszközökkel történő ellátása. Az épület lehetőséget nyújt a munkaszervezet elkülönült elhelyezésére, a különböző méretű tárgyalók a közgyűlések, elnökségi-, bíráló bizottsági-, felügyelő- bizottsági ülések megtartására is lehetőséget nyújtanak.

7. A működésre tervezett költségvetés alátámasztása.

A működés infrastrukturális hátterét az Egyesület Munkaszervezeti feladatait ellátó Marcali Közös Önkormányzati Hivatal biztosítja, így a később részletezett kommunikációs és animációs költségeken kívül 3 fő (160.000 Ft/fő/hó) 4 órában foglalkoztatott munkaszervezeti tag bérét és járulékát kell biztosítani. A HKFS keretében igényelt működési forrás jelentősen elmarad a maximálisan lehívható támogatási összegtől.

A monitoring rendszer üzemeltetése érdekében a HACS informatikai adatbázis létrehozását tervezi, a pályázatok benyújtásától kezdődően, melynek fejlesztését és üzemeltetését a munkaszervezet látja el.

6.4 Kommunikációs terv

1. a célcsoport meghatározása;

A Marcali Helyi Közösség Egyesület a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia sikeres megvalósítása érdekében kiemelt feladatként kezeli a kommunikációt és a nyilvánosság biztosítását. Magának a stratégiának az elkészítésekor is igyekeztünk e céloknak megfelelni. Hisszük, hogy a stratégia céljainak megfelelő projekteket csak úgy várhatunk el a helyi szereplőktől, ha ők valamennyi, ezek elkészítéséhez szükséges ismeret birtokában vannak. Azonban nem csak az információk sorának biztosítása fontos, de időzítése is – azaz, a pályázatokkal kapcsolatos információkat időben kell a célcsoporthoz eljuttatni, hogy ők sikeresen fel tudjanak készülni a projektek összeállítására. A kommunikációs stratégia célcsoportja az egyesület tagságát jelentő három szféra összessége, vagyis a helyi társadalom egésze. Nem is lehet más, hiszen a HKFS célkeresztjében – közvetlenül vagy közvetetten - a teljes helyi társadalmat érintő fejlesztések állnak. Mivel a helyi társadalom jellemzőiben, értékrendjében erősen tagolt, így a kommunikációs stratégiának is illeszkedni kell e sajátosságokhoz, a különböző társadalmi csoportokat különböző csatornákon keresztül lehet elérni. Ez az oka annak, hogy a nyilvánosság biztosítása érdekében többféle kommunikációs eszközt alkalmazunk.

A stratégiában meghatározott fejlesztési irányok és beavatkozási területek alapján a HKFS tervezése, megvalósítása során a helyi társadalmon belül az alábbi csoportokat tudjuk meghatározni, melyek tájékoztatására eltérő kommunikációs eszközöket kell alkalmazni:

- város kulturális intézményei, egyesületei
- város hátrányos helyzetű csoportjait képviselő nonprofit szervezetek, alapítványok, intézmények, az intézmények dolgozói
- város kis és középvállalkozói
- város lakossága

2. a kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módja;

Az igénybe venni kívánt kommunikációs eszközök:

- fórumok
- workshopok
- sajtómegjelenések
- honlap
- email-es kapcsolattartás
- személyes kapcsolattartás

- felhívások (plakátok)

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hagyományos módszerek, pld. a fórumok, a nyomtatott megjelenések, személyes kapcsolattartás által elsősorban az idősebb, illetve a hátrányos helyzetűeket képviselő szervezetek érhetők el. A HACS célul tűzte ki, hogy az esélyegyenlőségi szempontból hátrányos helyzetű csoportok helyzetén javítani kíván. A hátrányos helyzetű csoportok és az őket támogató intézményrendszer közötti kommunikáció lehetőségének megteremtése és az egymás közötti kommunikáció ösztönzése érdekében e célcsoport számára magasabb számban szervezünk fórumokat, workshopokat, melyek témája a pályázati lehetőségek, illetve az ismert jó gyakorlatok átvétele, jó gyakorlatok kidolgozása, projekt ötletek közös kidolgozása.

A fiatalokat, kis és középvállalkozásokat, a kulturális egyesületeket, és intézményeket, melyek az elektronikus hírközlés ismeretének magasabb fokával rendelkeznek, elsősorban az interneten keresztül igyekszünk elérni az egyesület honlapján közölt információk által. Ezeken a médiumokon keresztül folyamatosan közvetítjük a HKFS megvalósításának lépéseit, a pályázati lehetőségeket. A hátrányos helyzetű csoportokhoz hasonlóan, elsősorban a vállalkozások esetében szükségesnek tartjuk workshopok szervezését, a pályázat céljaihoz illeszkedő helyi gazdaságfejlesztést megvalósító projektek generálása, és a helyi vállalkozások kulturális gazdaságba történő bekapcsolása, a lehetőségek feltárása érdekében.

A fentiekén kívül az egyesület valamennyi tagja emailben minden a HKFS-hez kapcsolódó eseményről, hírről értesül. A közvetlen kapcsolattartást a tagok figyelmének folyamatos fenntartása miatt kiemelkedően fontosnak tartjuk. E csatornán keresztül a tagság multiplikátor hatását is szeretnénk kihasználni, hiszen a leghatékonyabb kommunikációs csatorna a hiteles forrásból, élőszóban történő kommunikáció, melyet az egyesületek, civil szervezetek tagságuk felé közvetíteni tudnak.

Fentiek szerint kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a személyes kapcsolattartásnak, mely a leghatékonyabb, bár a legtöbb energiát felemésztő kommunikációs eszköz is egyben. Ez részint a munkaszervezeti iroda folyamatos működtetésével, telefonos kommunikációval, illetve személyes találkozókkal biztosított.

A pályázati felhívások, projekt generálás kommunikációs tevékenysége mellett a végzett tevékenység, a projektek eredményeinek kommunikálása kiemelkedő feladat. E tevékenység elérését elsősorban a képi megjelenítést lehetővé tevő online média és a televízió segítségével kívánjuk biztosítani. E kommunikációs eszközök tudják a leghatékonyabban, mozgalmasan, a lakosság, valamint az ide látogatók számára bemutatni a HACS célkitűzéseit, elért eredményeit. A saját weboldal működtetése mellett ezért hangsúlyt fektetünk a helyi és térségi online média megjelenésre az eredménykommunikációban.

A HKFS célja a helyi identitástudat erősítése, melyet a pályázati felhívások mellett saját külső és belső kommunikációjával is erősíteni kíván az akciócsoport. Ezt elsősorban az alkalmazott közös arculati elemek mellett, a marketing eszközök fejlesztésével tudja elérni. A HACS munkaszervezetének feladata, hogy az elérni kívánt célok érdekében a marketing-mix (a szolgáltatások döntő súlya miatt a 7P modell) kötelező elemeit meghatározza a pályázók és saját maga számára is.

3. a HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása;

A HACS a város honlapjának CLLD menüpontja alatt (<http://marcali.hu/index.php/onkormanyzat/clld>) tette közzé a HKFS tervezéséhez kapcsolódó információkat. Sikeres pályázat esetén a HACS önálló weboldalt alakít ki, mely az előkészítés dokumentumain kívül tartalmazza a megvalósításához és az utóéletéhez/fenntartásához kötődő információkat is.

Az önálló honlapnak két elvárást kell teljesíteni: eleget kell tenni a lakosság, a kívülállók tájékoztatásának, másodsorban információs háttérrel kell biztosítani a pályázók számára. A két cél elérése érdekében az alábbi tevékenységeket kell megvalósítani:

- A honlapon meghirdetésre kerülnek a Helyi közösség tevékenységével kapcsolatos fórumok, workshopok, publikálásra kerülnek a sajtómegjelenések, a fotódokumentációk, mozgóképes tudósítások.
- A HACS által kiírt pályázatok meghirdetésére is a honlapon kerül sor, illetve a pályázati felhívás mellett itt kerül feltüntetésre a pályázáshoz szükséges információk (űrlapok, útmutatók, kötelező arculati elemek), a későbbiekben pedig a pályázatok eredményei az alábbi információkkal: a kedvezményezett neve, a projekt címe, a szerződött támogatás összege, a támogatás mértéke (%-ban), a projekt tartalmának bemutatása, a projekt tervezett befejezési dátuma és projektazonosító száma, projekt eredményeit bemutató fotó és mozgókép dokumentáció.
- a honlapnak mindenki számára hozzáférhető módon tartalmaznia kell az egyesület alapszabályát; vezető tisztségviselőket, a HBB, FB, munkaszervezet tagjainak bemutatását; a munkaszervezet vezetőjének elérhetőségét; a közgyűlés, FB, HBB döntéseit.

4. a kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása;

A HACS kommunikációs feladatainak operatív irányítását a HACS elnöksége végzi a közgyűlés által elfogadott kommunikációs terv alapján. A tervezés, megvalósítás és az azt követő időszak európai uniós, illetve hazai szabályozásoknak megfelelő kommunikációs tevékenység szabályos, és hatékony megvalósítása érdekében a munkaszervezeti feladatokat ellátó szervezet külső szakértőket von be. A Munkaszervezet felel azért, hogy az önálló oldal aktualizálása folyamatos legyen, a nyilvánosság számára a legfrissebb információkat tegye közzé.

5. a kommunikációs tevékenység pénzügyi terve, kommunikációs tevékenységek ütemterve

A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve a KTK 2020 útmutató alapján készült.

Feladat	Költség	ütemezés
Kommunikációs terv készítése (kötelező elem; előkészítés)	0 Ft	2016.10.01- 2016.10.31
Új weboldal létrehozása (kötelező elem; előkészítés)	171.728 Ft	2017.10.01- 2017.10.31
Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról (kötelező elem; megvalósítás)	0 Ft	2017.11.07.
Marketing eszközök fejlesztése (kötelező elemek kidolgozása az esélyegyenlőség, gazdaságfejlesztés, identitás tudat erősítése területén a marketing mix 7P modell alapján)	600.000 Ft (200.000 Ft/db)	2017.12.01- 2020.06.30
Sajtómegjelenések összegyűjtése (kötelező elem; megvalósítás)	0 Ft	2017.11.01- 2020.12.31
Levelező lista üzemeltetése	0 Ft	2017.11.01- 2022.12.31
„C” tábla elhelyezése (kötelező elem; megvalósítás)	6.492 Ft	2017.01.02- 2017.01.06
Workshopok, fórumok szervezése évenként átlagosan 7 db 4 éven keresztül	1.553.080 Ft (55.467 Ft/db)	2017.11.01- 2020.12.31
Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése (kötelező elem; megvalósítás)	50.000 Ft	2017.11.01- 2020.12.31
Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról (kötelező elem; megvalósítást követő szakasz)	0 Ft	2020.12.20.
Sajtómegjelenések összegyűjtése	0 Ft	2021.01.01- 2022.12.31.

(kötelező elem; megvalósítást követő szakasz)		
TERKEPTER feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	0 Ft	2017.11.01- 2020.12.31
(kötelező elem; megvalósítást követő szakasz)		

6.5 Monitoring és értékelési terv

A HACS felelős a helyi fejlesztési stratégiára alapozott, közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések megvalósításának nyomon monitoringjáért. A monitoring célja, hogy rendszeres és megbízható információ álljon a HACS és a HACS-on keresztül a település népessége, valamint a támogató intézmény rendelkezésére a támogatási keret felhasználásáról és a stratégia céljainak megvalósításáról. A monitoring folyamatos adatgyűjtésen alapszik, amely lehetővé teszi, hogy a HACS/IH vizsgálja a tevékenységek előrehaladását a kitűzött célok viszonylatában.

A HACS 3 szinten végez monitoringtevékenységet:

- A HACS által felhasználható támogatási keretösszeg ütemezett és szabályszerű felhasználásáról,
- A támogatási kérelmek támogatási szerződésben foglalt vállalásainak teljesüléséről,
- A HKFS céljainak megvalósításáról.

A monitoring folyamata

1. A rendszer kiépítése:

- **Indikátorok/mutatószámok és az adatgyűjtés módjának meghatározása:** a TOP 7. prioritásban alkalmazott indikátorokhoz és a stratégiában meghatározott célok teljesüléséhez kapcsolható mutatószámok, amelyeket a HKFS-ben meghatározott eredmények, illetve kimenetek /mérhető értékeknek /outputoknak megfelelően a pályázati felhíváshoz kapcsolódó pályázati útmutatóban tesz közzé a HACS. A vállalt indikátor értékeket a benyújtott helyi pályázatok, illetve a Támogatási Szerződés mellékletét képező támogatást nyert pályázati dokumentáció tartalmazzák.
- **Jelentési rendszer kidolgozása:** a HACS a helyi pályázati felhívásokhoz kapcsolódó útmutatóban határozza meg a jelentések tartalmát (formanyomtatvány mellékelésével), illetve a jelentések gyakoriságát. A projektgazdák jelentési kötelezettsége függ a projektek fajtájától és méretétől, de minimum félévente benyújtják az előrehaladási jelentést a HACS Munkaszervezetének.
- **Adminisztrációs rendszer kialakítása a Munkaszervezet menedzsment költségeink nyomon követésére:** a HACS által készítendő időközi beszámolók és kifizetési kérelmek elkészítéséhez a HACS Munkaszervezete felállít egy adminisztrációs rendszert, amellyel a működéshez szükséges források költségeinek nyomon követését végzi.

2. Indikátorok mérése:

A HKFS indikátorait a projektgazdák által megvalósított fejlesztések kimenetei és eredményei adják meg: a HACS Munkaszervezete a projektgazdák előrehaladási jelentései alapján összegyűjtött outputokat és az IH-tól kapott információkat összegzi stratégiai szinten, és veti össze a HKFS-ben meghatározott mérőszámokkal. Emellett központi módszertan alapján használói mérések is készülnek. A projektgazdák a támogatási szerződésben rögzített módon, tartalommal és rendszerességgel (félévente) nyújtják be az előrehaladási jelentést a HACS Munkaszervezetének. A projektgazdák érdekeltiségét és a jelentési fegyelmet a jelentéstételi kötelezettség és a támogatás lehívásának összekötésével kell biztosítani.

Az előrehaladási jelentésben a projektgazdák az alábbiakról számolnak be:

- a projekt fizikai megvalósulása
- projektköltségvetés alakulása,
- előírt esélyegyenlőségi intézkedések teljesülése
- ESZA-ból finanszírozott programok esetén a programba bevont résztvevőkre vonatkozó adatszolgáltatás (Felhívásban szereplő egyéb adatszolgáltatás körébe tartozó mutatók)
- egyéb, a Felhívásban szereplő, és a stratégia illetve a projekt megvalósítása szempontjából releváns információk szolgáltatásával, mint például: a partnerségben megvalósított programok száma, vagy a résztvevőkre vonatkozó kimeneti mutatók stb.
- indikátorok teljesülése

Indikátor	Adatgyűjtés módja	Adatgyűjtés gyakorisága
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m2)	Kedvezményezettek beszámoló (output indikátorok összesítése)	évente
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m2)	Kedvezményezettek beszámoló (output indikátorok összesítése)	évente
Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma (fő)	KSH, Marcali város önkormányzata	évente
A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma (db)	Kedvezményezettek beszámoló (output indikátorok összesítése)	évente
A HKFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya (%)	Központi módszertannal előre megállapított gyűjtés alapján	-a HKFS elfogadását követően -a kulcsprojekt zárásának évében -2021 -2023
A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség (pontérték)	Központi módszertannal előre megállapított gyűjtés alapján	a HKFS elfogadását követően -a kulcsprojekt zárásának évében -2021 -2023
Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest (darab)	EMMI adatai alapján IH számítás	-HKFS elfogadását követően -a fejlesztést lezáró első évben -ezt követően évente

A HACS Munkaszervezete a kedvezményezettek Előrehaladási jelentéseiből nyert információt összesíti, és rendszeresen, de legalább évente egyszer november 15-ig éves előrehaladási jelentést készít a Közgyűlés részére, hogy bizonyosságot adjon a stratégia megvalósításának eredményes előrehaladásáról. A közgyűlés által elfogadott előrehaladási jelentést minden év november 30-ig az Irányító Hatóság felé továbbítja.

A HACS félévente kifizetési kérelemmel egybekötött időközi beszámolót készít és nyújt be az Irányító Hatóság felé, amelyben ismerteti a Helyi Községi Fejlesztési Stratégia végrehajtásának előrehaladását és működéshez szükséges források kifizetését igényli meg.

3.Átfogó értékelések

A HACS Munkaszervezete az indikátorok teljesülésén felül tevékenységének hatékonyságát, eredményességét átfogó, jellemzően kvalitatív értékelési módszerekre épülő vizsgálatokkal is mérni tervezi. Az átfogó értékelés célja, hogy a számszerűsíthető mutatószámok mellett képet adjon a HACS működéséről, a program ismertségéről, társadalmi beágyazottságáról és hatásairól.

E cél érdekében a HACS időközi beszámolót készít a programmegvalósítás felénél, annak érdekében, hogy a szükséges korrekciók még megtehetőek legyenek. A program eredményességét pedig átfogó záró vizsgálattal tárja fel.

Az átfogó értékelések objektivitásának biztosítása érdekében e vizsgálatokat külső szakértő bevonásával érdemes megvalósítani, a módszertan részletes kidolgozásával.

4. Az eltérések okainak vizsgálata, kezelése

Amennyiben az összegyűjtött adatok a HKFS-ben tervezett mutatók, illetve várt hatások teljesülésétől eltérő tendenciát mutatnak (pl.: kevés a pályázó, forrásfelhasználás üteme lassú, a programokban résztvevők száma elmarad a várttól stb.) a HACS feladata az, hogy az eltérések okainak feltárásáról rendelkezzen a stratégia rendkívüli felülvizsgálatáról, Értékelő jelentés elkészítése formájában.

Az értékelést a HACS önértékelés keretében végzi, ennek első lépéseként a HACS munkaszervezete feladat-meghatározást készít, amelyben leírja az értékelés célját és módszertanát. Az elkészült értékelésben az eltérések stratégiára visszavezethető vagy operatív jellegű okainak azonosításán túl, javaslatot kell megfogalmazni a szükséges beavatkozásokra konkrét, aktualizált Cselekvési terv formájában.

Az Értékelő jelentést és az annak alapján készített Cselekvési tervet megtárgyalja a HACS és dönt a szükséges beavatkozásokról. A HACS a HKSF esetleges módosításával összefüggésben vagy ügyrendi módosításokról előzetesen egyeztet az IH-val.

5. Felülvizsgálatok és értékelések eredményének kommunikációja

Az eredmények kommunikálásának tervezett módjai:

- HACS honlapján hírek, publikációk megjelentetése;
- Tájékoztató napok, fórumok szervezése a felülvizsgálatról, esetleges módosításokról.

6.6. Horizontális célok

6.6.1 Esélyegyenlőség

A HKFS tervezése, megvalósítása és monitoringja során a HACS a korábbi stratégiai tervezések tapasztalatait, esélyegyenlőségi alapelveit figyelembe veszi. A pályázati dokumentáció kidolgozása során az alábbi dokumentumokban, pályázati programokban megfogalmazott célokkal, tevékenységekkel való összhang megteremtése kiemelt szempont.

Figyelembe veendő alapidokumentumok:

- Marcali Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja
- Marcali Járási Esélyteremtő Programterv (ÁROP 1.A.3-2014-0125 pályázat)
- Együtt az alapszolgáltatások fejlesztéséért záró kiadvány (TÁMOP 5.4.9-11/1-2012-0026)

A HKFS megvalósítása ideje alatt az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából figyelembe veendő pályázati programok:

- TOP 1.4.1-15 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
- TOP 4.1.1-15 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése
- TOP 4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- TOP 4.3.1-15 Leromlott városi területek rehabilitációja
- TOP 5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések
- TOP 5.2.1-15 társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

A városban található, az esélyegyenlőségi programban azonosított hátrányos helyzetű csoportok (mélyszegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, gyermekek)- illetve azok képviselői - megszólításra, bevonásra kerültek a megoldásra váró problémák feltárásában és az elérendő cél megfogalmazásában, valamint a beavatkozások, kulcsprojektek és a cselekvési terv kialakításában.

A tervezett beavatkozások, projektek kiválasztásának időszakában a társadalmi elfogadottság és támogatottság erősítése érdekében kérdőíves, illetve a hátrányos helyzetű csoportokat képviselő szervezetek körében fókuszcsoportos felmérés is megvalósult. A stratégia célhierarchiájában megjelenik a hátrányos helyzetű csoportok iránt érzékeny társadalom kialakításának igénye: „Együttműködő, a hagyományokat őrző, ugyanakkor megújulásra képes helyi társadalom kialakítása” A specifikus célok külön figyelmet szentelnek a társadalmi csoportok integrációjának, az elfogadás és a befogadás erősítésének. (ld. Közösségi kohézió erősítése, Partnerség építés).

A megvalósítás során az esélyegyenlőség minél teljesebb körű biztosításához járul hozzá a pályázati elbírálás szempontrendszere. Ennek során előnyt élveznek azon pályázók, akik a hátrányos helyzetű csoportok negatív megkülönböztetésének mérséklését/felszámolását tűzik ki célul.

Az infrastrukturális beruházások kialakításában kulcsfontosságú a komplex akadálymentesítettség, valamint a mindenki számára (pl. mozgásukban korlátozottak, vakok és gyengénlátók, hallássérültek) egyenlő eséllyel való elérhetőség és használat megvalósítása. Mindez kiegészül a HKFS által tervezett szoft tevékenységekkel, melyek mindegyikében hangsúlyos az egyenlő bánásmód és diszkriminációmentesség elve. A programok célja a hátrányos helyzetű csoportok integrálása és részvételük biztosítása a város közösségi és kulturális életében.

A monitoring során az esélyegyenlőségi szempontok nyomon követése fontos szerepet kap, az eredménymutatók közül a „közösségi programokon részt vevők száma”, illetve a „közösségi akciókban részt vevők száma” mutatót hátrányos helyzetű csoportonként is meg kell bontani a pályázóknak. Humán kapacitást tekintve a HACS munkaszervezete a projekt teljes időtartama alatt kapcsolatban áll az érintett szervezetek esélyegyenlőségi szakértőivel/referenseivel, illetve figyelemmel kíséri a városban megvalósuló hátrányos helyzetű csoportokat érintő fentebb felsorolt pályázatok megvalósulását, elért eredményeit.

6.6.2 Fenntarthatóság

A HACS az Európai Unió és a magyar szabályozásoknak eleget téve a fenntartható fejlődés biztosítását és a környezet védelmét horizontális megközelítésben, minden tevékenységébe beépítve kezeli. A HKFS tervezése során az adminisztratív feladatok végrehajtásakor a HACS törekedett az anyagfelhasználás minimalizálására, a tervezés folyamán az elektronikus kommunikációt helyezte előtérbe.

A HKFS célhierarchiájában az átfogó célok között a környezeti fenntarthatóság két cél esetében is megjelenik:

- A helyi erőforrásokra alapozott, környezet tudatos, a térség adottságaihoz alkalmazkodni képes közösségi alapú gazdaság megteremtése
- Egészséges, sokszínű, az erőforrásokat felelősen és tudatosan használó társadalom kialakítása

Mindkét cél megvalósítása támaszkodik a város erősségei között számon tartott környezeti erőforrások fenntartható használatára. A cél elérése érdekében megfogalmazott specifikus célok közül az „Épített környezet értékőrző fejlesztése”, „A helyi termékek piacra jutásának támogatása”, valamint a „Partnerségi program építése” szolgálja leginkább a környezeti fenntarthatóság biztosítását.

A fentiek értelmében a pályázatok elbírálása során elvárás, hogy a pályázatok az alábbiak közül legalább egy célt teljesítsenek:

- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- a helyi termékekre alapoznak vagy előnyben részesítik azokat;
- infrastrukturális beruházás esetén gondoskodnak a környezeti kockázatok csökkentéséről/elkerüléséről;
- a környezeti fenntarthatóság jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek.

A környezetvédelmi fenntarthatóság szempontjai érvényesülésének monitoringja a benyújtott pályázatok dokumentációja és a dokumentált nyomon követés alapján történik, mivel a HACs által támogatott pályázatok mindegyikének meg kell felelnie valamely környezeti fenntarthatósági szempontnak.

6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása

A Marcali Helyi Közösség Stratégiája olyan célokat kíván elérni, és a célok elérése érdekében olyan beavatkozásokat tervez, mely összefogja a helyi társadalom valamennyi rétegét, céljait az alulról jövő kezdeményezéseken keresztül kívánja elérni. Mindennek kiindulópontja a városban megtalálható környezeti- épített erőforrások, és a város életét meghatározó kulturális, gazdasági örökség. A projektek hosszú távú fenntarthatósága azonban nem nélkülözheti a helyi társadalom érdeklődésének folyamatos fenntartását, valamint a gazdasági szereplők támogatását. A stratégia megvalósítása e két terület összekapcsolásával is új működési modellt kíván kialakítani a városban, ahol a felnövekvő korosztályt a múzeumpedagógia eszközeivel megszólítva, a hagyományokat a társadalmi emlékezet segítségével felélesztve, interaktív eszközök igénybevételével a társadalom valamennyi csoportját a helyi gazdasági szereplők és termékeik irányába terelve kívánja a közösségi gazdaságot kialakítani. Hisszük, hogy a társadalom és a gazdaság kölcsönhatásából kialakuló közösségi gazdaság olyan tartós kapcsolatrendszert hoz létre és tart fenn, mely a város Somogy megyében, valamint Balaton háttértelepüléseként betöltött szerepét erősíti, mindkét terület programkínálatát erősíti és hozzájárul a helyi életszínvonal emelkedéséhez, ezáltal a fiatalok helyben tartásához.

A közösségi tervezés a program középpontjába a helyi közösségi terek látogatóit, illetve a gazdasági szereplőket aktívan bevonni képes fejlesztéseket helyezte. A helyi közösség elhagyott ingatlanokat, használaton kívüli épületeket, alul hasznosított köztereket újírt fel, s tölt meg új funkciókkal. Ezek az ingatlanok minden korosztály, de kiváltképp a fiatalok, a városba látogatók számára valódi találkozási pontok, és a közösségi kommunikáció segítségével képesek erős közösséget teremteni. A fiatalok a hagyományok, a hozzájuk kapcsolódó kompetenciáik segítségével kapcsolatot teremthetnek az idősebb korosztályokkal. A helyi közösségek által szervezett és a helyi gazdaság által fenntartott programok nem csak a helyi közösség kohézióját erősíthetik, de biztosítják a helyi lakosok érdeklődést, továbbá keresletet biztosítanak a helyi gazdaságnak.

Fenntartható közösségi akciókkal, változatos és színvonalas kulturális programokkal segíteni lehet a helyi közösség összetartását, a korosztályok, a különböző társadalmi státuszú emberek közötti, a foglalkoztatással élő és az ép személyek közötti kapcsolatot, ezáltal segítve a közösséghez tartozás, a helyi identitás erősödését, az egymásra való odafigyelés képességét, az önkéntesség terjedését.

7. Indikatív pénzügyi terv

A HKFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
1	Vásártér			90,0			90,0	39,7
2	Élményszerű ismeretszerzés			20,0			20,0	8,8
3	Miénk a tér			6,0	19,0		25,0	11,0
4	Játszunk együtt			5,0	3,175		8,175	3,6
5	Itt a helyed			10,0	15,0	10,0	35,0	15,5
6	Értsd meg a múltat, alakítsd a jövőt				10,0	10,0	20,0	8,8
7	Vásárolj helyben			8,25	10,0	10,0	28,25	12,5
	Összesen			139,25	57,175	30,0	226,425	100,0

Ssz.		Egyéb forrás						
	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
	nem releváns							
	Összesen							

	Fejlesztési források összesen			139,25	57,175	30,0	226,425	
--	--------------------------------------	--	--	---------------	---------------	-------------	----------------	--

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Működési költségek		1,715	6,048	6,048	6,098	1,512		21,421
Animációs költségek		0,253	0,700	0,700	0,500			2,153
Összesen		1,969	6,748	6,748	6,598	1,512		23,575

8. Kockázatok

A Marcali Helyi Községi Fejlesztési Stratégiájának megvalósítása során felmerülő kockázatokat és azok kezelési lehetőségeit az alábbi táblázat összegzi.

Kockázati típus	Kockázati tényezők, amelyek a fejlesztés megvalósulását veszélyeztetik	Milyen valószínűséggel következhetnek be 1-2-3-4-5	Milyen hatást gyakorolnak a fejlesztésre 1-2-3-4-5	A kockázati tényezők kivédése
Társadalmi				
	lakossági ellenérzés alakul ki	1	4	a lakosság bevonása és folyamatos tájékoztatása az előkészítés és a megvalósítás során
	közlekedési konfliktusok növekednek	5	4	a közterületek minden szempontból átgondolt rehabilitációja; a kerékpáros és gyalogos forgalom ösztönzése; az autósforgalom számára rendelkezésre álló utak kapacitás és minőségi fejlesztése
	a vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják az akcióterületet	1	4	a város és a helyi vállalkozók között széles körű kooperáció zajlik, hogy az igények és célok között összhang legyen.
	bűnesetek száma nő	1	1	CPTED elvek gyakorlatban történő alkalmazása
Szervezeti / intézményi				
	projektek előkészítése elhúzódik	2	4	a tervek, tanulmányok elkészítésére ütemterv felállítása
	nyertes pályázat esetén a szerződéskötés csúszik	2	4	szerződéskötési feltételek gyors teljesítése, amennyire lehetséges már a pályázat benyújtásakor álljanak rendelkezésre a dokumentumok
	projektben részt vevő személyek változnak	1	2	részletes projekttervek, alapos műszaki tervek készítése; folyamatos dokumentáció
Műszaki				
	közbeszerzési eljárás csúszása	3	4	tartalék idő tervezése a pályázat készítésekor
	hatósági engedélyek csúszása	1	3	tervek, tanulmányok folyamatos egyeztetése az engedélyező hatóságokkal
	beruházó nem tud szerződés szerűen teljesíteni	1	5	közbeszerzési eljárás keretében második legkedvezőbb ajánlat megnevezése; generál kivitelező

				helyett munkafolyamatonkénti beszerzés
	kivitelezés során előre nem látható műszaki problémák jelentkeznek	3	4	részletes projekttervek, alapos műszaki tervek készítése; munkafolyamatonkénti kivitelező kiválasztása
Pénzügyi				
	az egyesület likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	1	4	a fejlesztések egymásutániségének, egymásra épülésének tervezése; magánszféra intenzív bevonása az önerő csökkentése érdekében; áthidaló finanszírozási lehetőségek keresése
	fenntartási költségek a tervezettnél magasabbak	1	1	korszerű, energiahatékony technológiák alkalmazása;
Jogi				
	jogszabályi környezet változása	4	2	változások folyamatos figyelemmel kísérése; azokra való felkészülés; amennyiben lehetőség van rá a változások befolyásolása